

49142
Zschedženak.

Brotyfa

za Serbow

na lěto

1881.

Z nakładom Maćicy Serbskeje.

W komisiji J. E. Smolerja.

Čišeč Smolerjez knižničičeje w macičejnym domje w Budyšinje.

48 147/1
 Budysig
 1881

W tutym 1881. lécze po Khrystuſu, kotrej 365 dnjow wopſchija, liczi ſo:

wot ſtworjenja ſwěta	5830,	wot ſaſożenia budyſkeho tachantſtwa	661
wot wuſtajeńja julianſkeje protyki	1926,	wot ſpoczátka reformazije	361
wot czěrpienja a horjeſtacza Khrystuſowego	1848,	wot naroda krala Alberta	51
wot ſpoczátka kſheſezijanſtwa w Eſerbach	861,	wot ſaſożenia macizy ſerbſkeje	1

Zyrkwinske lécne ſnamjenja.

W porjedženej Reho- rjowej protyzy:	W starej julianſkej protyzy:
1 . . . ſkota liczba	1.
14 . . . wobwóð ſlónza	14.
9 . . . romſke danſke czjſtſo	9.
B . . . piſnitiſk njeðželſki	D.
XXX . epakty	XI.
17. haprleje . . . jutrowniczka	12. haprleje.
22 njeðžele po ſwj. trojizy, do 1. adventa 24 njeðžele.	

Sacznice ſlóneczka a mēſaczka.

W lécze 1881 ſo ſlóneczko a mēſaczka dwójzdy ſacznitej. Jenož poplennie mēſaczkowe budže pola naſ widžene. Brěnje ſacznice ſlóneczka ſtanje ſo 27. meje wječor 10 hodž. 43 min. a traje hač do 28. meje rano 2 hodž. 49 min., druge ſmjeje ſo 21. novembra pop. 3 hodž. 10 min. hač do 7 hodž. 41 min. Wobej pola naſ njebudžetej widženej. — Brěnje mēſaczkowe ſacznice je totalne a ſtanje ſo 12. junija rano 6 hodž. 8 min. hač do 9 hodž. 34 min., druge 5. dezembra wot pop. 4 hodž. 25 min. hač do 7 hodž. 47 min.; budže pola naſ widžene.

W lécze 1881 knjezi Saturnus. †

Stoletna protyka praji, ſo ſu te lěta, w kotrychž Saturnus knjezi, bóle ſymne a mokre, dychli czopke a ſuche.

Nalěto je jara ſuche a hač do meje jara ſymne. Hač runje je haprleja pſchi ſapoczátku czopka, dha tola ſyma ſaſo ſaſtupi a hač do meje traje. W meji poſaže ſo wjedro ſ džela deſchczikoite a ſ džela czopke; w nozach ſchódne mroſty naſtanu; trawa poſdže roſcje.

W léczu je wjele deſchczikoiteho a mokreho wjedra. Brěnja poſojza julija je czopka a rjana, druha poſojza ma wjele wětrow a deſchczikow.

Naſyma a ſyma budžetej ſymnej a mokrej. Semja ſahe ſamjerſnje. November je czopliſchi, ale jara deſchczikoity. 21. dezembra pſchindže ſneh a ſyma, kotraž do haprleje traje.

S nalětnim ſywom njetreba ſo jara khwatač, dokełž je nalěto mokre a ſymne. Decznijeń a wows ſo derje radžitej, teſz budže wjele ſyna a wotawy,

ale huſteho deſchczika dla ſo rjenje domoj khowi njemožetej. Pſkody na polach móža ſo lóhko ſkaſy. Naſymny ſyw budže hubjene žně dawacz. K a pſcheiža ani wjele ſlónzy ani wjele ſornow njedat. Naſymu dyrbi ſo rož a pſcheiža ſahe wosy, dokełž ſymjo częſtſo ſeſchadza. Szad ſo radzi, w ſebje budže wjele kruſchwow a ſlowow. Mōžu wichory a wjele deſchczikow, ale maſo hrimanjo ſo ſmjeje.

Pſchi kōnzu lécza a naſymny ſo bjez człowjekan; hroſne khorofcje poſaža.

Schtri lécne czazy.

Sapoczátk nalécza:	20. mērza pſchipoſdnju 12 hodž
= lécza:	21. junija dupoſdnja 9 hodž.
= naſymny:	22. ſeptembra w nozy 11 hodž.
= ſymny:	21. dezembra popoſdnju 5 hodž.

Schtri kwatembry.

W porjedženej Reho- rjowej protyzy:	W starej julianſkej protyzy:																
9. mērza	<table border="0"> <tr> <td>{</td> <td>Reminiſcere</td> <td>{</td> <td>4. mērza.</td> </tr> <tr> <td>{</td> <td>ſwj. Trojizy</td> <td>{</td> <td>3. junija.</td> </tr> <tr> <td>{</td> <td>kſchiza</td> <td>{</td> <td>10. ſeptembra.</td> </tr> <tr> <td>{</td> <td>Luzije</td> <td>{</td> <td>16. dezembra.</td> </tr> </table>	{	Reminiſcere	{	4. mērza.	{	ſwj. Trojizy	{	3. junija.	{	kſchiza	{	10. ſeptembra.	{	Luzije	{	16. dezembra.
{		Reminiſcere	{	4. mērza.													
{		ſwj. Trojizy	{	3. junija.													
{		kſchiza	{	10. ſeptembra.													
{	Luzije	{	16. dezembra.														
8. junija																	
21. ſeptembra																	
14. dezembra																	

Jutrowna tabella.

1882: 9. haprleje.	1886: 25. haprleje.
1883: 25. mērza.	1887: 10. haprleje.
1884: 13. hapr. (pſch. L.)	1888: 1. hapr. (pſch. L.)
1885: 5. haprleje.	1889: 21. haprleje.

12 njebieſte ſnamjenja.

♈ boran, ♉ był, ♊ dwójnikaj, ♋ rał, ♌ law,
 ♍ knjezna, ♎ waha, ♏ ſchorpion, ♐ kſelnik, ♑
 koſorož, ♒ wódnny muž, ♓ rybje.

Abbrewiatory abo pſchikrótičenje ſlowow.

☉ ſlóneczko, ☾ mēſaczka, ☺ poſny mēſaczka, ☽ po-
 pleni bértlik, ☿ mlodny mēſaczka, ♃ přeni bértlik,
 ſk. p. ſchadjenje popoſdnju, ſk. d. ſchadjenje dupoſdnja,
 k. p. khowanje popoſdnju, k. d. khowanje dupoſdnja,
 h. hodžina, m. minuta.

1881. Januar,

wulki rózjt,

ma 31 dnjow.

Źydzjenje a dnj.	Porjedbena protyfa. Evangeliska.	Katholska.	Stara julianska protyfa. Dezember.	skhadž. h. m.	thow. h. m.	☉ h. m.	☽ h. m.	☾ h. m.
1 šobota	Nowe lěto	Nowe lěto	20 Ignaca	8	54	3		fh. p.
1. tydžen.	Text dop.: Łuf. 2, 33—40; pop.: 1 Mójš. 17, 1—4; Žef. 45, 5—7; Romf. 14, 7—8.							
2 njedźela	N. p. now. 1.	N. p. now. 1.	21 4. n. adv.	8	54	4		6 59
3 pónđzela	Kaschpra	Anthera	22 Anastazija	8	54	5		8 24
4 wutora	Bałzarja	Tita	23 10 martr.	8	44	6		9 45
5 šrjeda	Simeona	Simeona	24 Had. a Jěv.	8	44	7		11 3
6 šchtwórtk	3 kralow	Swj. 3 kral.	25 Boži dź.	8	44	8		fh. d.
7 pjatk	Juliany	Božidara	26 2. dź. hod.	8	44	9		0 18
8 šobota	Erharda	Severina	27 Bož. mać.	8	44	10		1 32
2. tydžen.	Text dop.: Łuf. 2, 41—52; pop.: 1 Mójš. 28, 10—17; Pš. 139, 7—12; Kol. 2, 18.							
9 njedźela	1. n. p. 3 fr.	1. n. p. 3 fr.	28 n.p. hodž.	8	44	12		2 41
10 pónđzela	Zachariáša	Agathona	29 Jonathan.	8	34	13		3 49
11 wutora	Mojšije	Theodofija	30 Davita	8	24	15		4 51
12 šrjeda	Reinholda	Arkadija	31 Sylvestra	8	24	16		5 46
13 šchtwórtk	Hilarija	Leontija	1 jan. 1881	8	14	18		6 31
14 pjatk	Bohuwěra	Hilarija	2 Melanije	8	04	20		7 9
15 šobota	Felixa	Pawoka	3 Gordija	7	59	4 21		fh. p.
3. tydžen.	Text dop.: Jana 2, 1—11; pop.: 1 Mójš. 50, 15—21; Pš. 137, 5—7; Žaf. 3, 17—18.							
16 njedźela	2. n. p. 3 fr.	2. n. p. 3 fr.	4 n. p. n. 1.	7	58	4 23		5 49
17 pónđzela	Antonija	Antonija	5 Theofanta	7	57	4 24		6 56
18 wutora	Felizity	Pět. st. w rječz.	6 3 kralow	7	57	4 25		8 4
19 šrjeda	Priski	Kanuta	7 Jan. krčen.	7	56	4 27		9 13
20 šchtwórtk	Fab. a Sebast.	Fab. a Bast.	8 Jurijs kr.	7	55	4 28		10 24
21 pjatk	Hanže	Hanže	9 Polyeutka	7	54	4 30		11 36
22 šobota	Winzenza	Wincenca	10 Reh. Naz.	7	53	4 32		fh. d.
4. tydžen.	Text dop.: Mat. 8, 5—13; pop.: 2 Mójš. 34, 4—10; Žef. 3, 10—11; Hebr. 3, 5—6.							
23 njedźela	3. n. p. 3 fr.	3. n. p. 3 fr.	11 1.n.p. 3kr.	7	52	4 34		0 51
24 pónđzela	Timotheja	Timotheja	12 Fastiana	7	50	4 36		2 7
25 wutora	Paw. wobr.	Paw. wobr.	13 Hermila	7	49	4 38		3 23
26 šrjeda	Polykarpa	Polykarpa	14 Zacheja	7	48	4 40		4 34
27 šchtwórtk	Jana Khrjst.	Vitalina	15 Paw. Ah.	7	47	4 41		5 35
28 pjatk	Karolinj	Cyrilla	16 Pět w rjč.	7	46	4 43		6 24
29 šobota	Theobalda	Franca Sal.	17 Athanazij.	7	45	4 44		7 2
5. tydžen.	Text dop.: Mat. 8, 23—27; pop.: Žef. 1, 7—9; Pš. 12, 2—6; 1 Theš. 5, 6—9.							
30 njedźela	4. n. p. 3 fr.	4. n. p. 3 fr.	18 2.n.p. 3kr.	7	43	4 46		fh. p.
31 pónđzela	Virgilija	Pětra z Kole	19 Makarija	7	41	4 47		7 15

Hermanki a škótné wiki.

Šnamještko * rěka škótné wiki; šnamj. † pak hermant a škótné wiki. Šdžež ničžo stajene njeje, tam je jenož hermant. NB. Dofelž šo hermantki družby pšchepoloža, dha šu smylki móžne.

2. Šipf.
3. Kulow.*
5. Pšchwačžidlo.*
7. Rušland.*
19. Wulke Šdžary.*
31. Kinsbört.* Zubaň.

Měšaczkowe pšchemjenje a wjedro.

☽ Prěni bértlik 7. jan. dop. 9 hodž. 7 min. potaže na šněh a deščez.

☽ Pošny měš. 15. jan. pop. 0 hodž. 32 min. šněh.

☽ Pošleni bértlik 23. jan. dop. 9 hodž. 45 min. pščinieše hrošne wjedro.

☽ Młody měš. 30. jan. rano 1 hodž. 46 min. šyma.

Štolětna protyfa.

Wot 1. do 11. jan. je jenajša wulka šyma; wot 12. do 18. je njebio pomrčžene se šrěnjeje šymu; 19. do 24. šo njebio wuzjašni a je šyma; 26. wulka šyma; 27. hačž do šonža hrošne wjedro a šněh.

Š nowemu lětu 1881.

Šnježe, š dowěrjenjom nětko š nowa šo čži pod-damy; š nowa ša to nowe lětko tvojju hnadu pýtamy. Štaraj šo ša wšchiffe ludj, haj, ša šhle čžlowještwo; wobšobozuj tež našch kraj ludj, šožnuj našche Ššer-bowštwu!

E. Im—šowa.

Pščeže, šberlnych nowj špěwacž, njebočeže šo we bróni! Woža mož čže š nami dšžetacž, šhodžimj we šwětkožej. Šnješchecželjo budža padacž w šwojeje wulkeje hordžojčej, my pak čžemy štrošchtnje šlabacž do přědka we našch dšžiji.

1881. Februar,

mały różk,
ma 28 dnjow.

Sermanki a skótne wiki.

- 2. Njeřiwacžiblo.*
- 4. Rußland.*
- 7. Šhorjełz. † Barow.
- 9. Radeberg.*
- 14. Łufow.*
- 15. Łufow.
- 19. Budyřchin.*
- 21. Łufow.*
- 22. Gařyn. †
- 26. Kalawa.*
- 28. Kalawa. Wojerecz.*
Damna.* Zahan. †

Tydźenje a dnj.	Porjedsjena protyka.		Stara juliansta protyka. Januar.	☉		Mieście <small>Janjen.</small>	☾
	Evangelsta.	Katholsta.		řhadž. h. m.	řhow. h. m.		
1 wutora	Brigitty	Ignaca	20 Euthymij.	7 40	4 49		8 38
2 řjeda	Mar. wučž.	Sw. Marije	21 Maxima	7 38	4 51		9 57
3 řhtwórtk	Blažiija	Blažiija	22 Timotheja	7 36	4 53		11 14
4 pjatk	Beroniki	Beroniki	23 Klem. w.	7 35	4 55		řh. d.
5 řobota	Agathy	Agathy	24 Xenije	7 34	4 57		0 27

6. tydźeni. Text dop.: Mat. 9, 35—38; pop.: 1 Sam. 2, 26—30; Jer. 2, 19; Romřf. 12, 11—12.

6 njeđzela	5. n. p. 3ř.	5. n. p. 3 ř.	25 3. n. p. 3 ř.	7 33	4 58		1 37
7 pónđzela	Richarda	Romualda	26 Xenofona	7 31	5 0		2 42
8 wutora	Honorata	Jana mart.	27 Jana Kr.	7 29	5 2		3 39
9 řjeda	Upolonije	Upolonije	28 Efraima	7 27	5 4		4 28
10 řhtwórtk	Šcholastiki	Šcholastiki	29 Ignacija	7 25	5 6		5 9
11 pjatk	Eufrosiny	Deřiderija	30 Bazilija	7 23	5 8		5 42
12 řobota	Jordana	Eulalije	31 Cyra	7 21	5 10		6 9

7. tydźeni. Text dop.: Mat. 20, 1—16; pop.: 1 Kron. 18, 15—20; Jer. 9, 23—24; 1 Pětr. 5, 6—7.

13 njeđzela	Septuages.	Septuages.	1 řh. 4. p. 3 ř.	7 19	5 11		6 29
14 pónđzela	Valentina	Valentina	2 Mar. wuč.	7 17	5 13		řřh. p.
15 wutora	Faufstina	Faufstina	3 Blažiija	7 15	5 15		7 3
16 řjeda	Oneřima	Juliannj	4 Isidora	7 14	5 16		8 14
17 řhtwórtk	Konřtanzije	Konřtancije	5 Agathy	7 12	5 18		9 26
18 pjatk	Konřfordije	Konřfordije	6 Dorotheje	7 10	5 20		10 39
19 řobota	Sufanny	Gabina	7 Parthena	7 8	5 22		11 55

8. tydźeni. Text dop.: Łuf. 8, 4—15; pop.: 2 Sam. 12, 1—7; Ezeř. 18, 20; 1 Kor. 6, 19—20.

20 njeđzela	Sexagesim.	Sexagesim.	8 Septuag.	7 6	5 23		řřh. d.
21 pónđzela	Cleonory	Udelheidj	9 Nikefora	7 4	5 25		1 9
22 wutora	Pětr. stola	Pětra stól	10 Charal.	7 2	5 27		2 20
23 řjeda	Lazara	Lazara	11 Eufrosiny	7 0	5 29		3 23
24 řhtwórtk	Matthiařa	Matthiařa	12 Meticija	6 58	5 31		4 16
25 pjatk	Wiktorina	Neřtora	13 Matiasa	6 57	5 32		4 56
26 řobota	Neřtorija	Wiktorina	14 Auxencija	6 55	5 34		5 29

9. tydźeni. Text dop.: Łuf. 18, 31—43; pop.: 1 Kral. 2, 1—4; Přěd. Sal. 7, 3—5; řebř. 13, 7.

27 njeđzela	Ěstomih	Quinquag.	15 Sexages.	6 53	5 36		5 55
28 pónđzela	Mařarija	Mařarija	16 Pamfila	6 51	5 37		řh. p.

Měřacžkowe pšče-měnjenje a wjedro.

Přěni běřtl. 6. řebř. rano 1 hodž. 52 min. lubi čjoplijše wjedro.

Pořny měř. 14. řebř. rano 7 hodž. 21 min. piřh-njeře wětr.

Pořleni běřtlřk 21. řebř. pop. 8 hodž. 28 min. pořaže na deřeřej.

Młody měř. 28. řebř. pop. 0 hodž. 30 min. ma njewobřtajne wjedro.

Stolećna protyka.

1. řebřuar ma wětr a deřeřej; wot 4. hačž do 10. řněh, řyma a wětr; 12. do 14. wulki řněh; 15. do 16. budže wětr a řyma; 17. do 19. deřeřej; 20. hačž do řónja řjane wjedro.

Ěsluby łamacž — dořho wuidže, čjařto prnt je la-hodny, ale řiwój čařř karau dońdže, řo řo wuřřřto wo-raš. Wudri ř čjařom wo-pomnja: Kařawa řo nje-wrócja. — Čžeřeř wulřř a řiwěř ř piřečjelej, dħa řhadkowacž řo piřiwuczej. Ěřtőž řečži wěrnocž, Ĥóřři je, plřž plaz na řubu dořtanje.

Ěřtőž čje jara Ěřařnje řtara, To piřed Boha wuřřpaj! Wón, řřtőž řhřđi, Wıdži, řřhđi, Wřřřřřto wón ma w ruřo-maj.

1881. Měrc,

na lětniř,

ma 31 dnjow.

Tydźenje a dnj.	Porjedgeņa protyka.		Stara julianska protyka. Februar.	Střhadž. h. m.		Měsjeće h. m.	D h. m.
	Ewangeliska.	Katholiska.		h. m.	h. m.		
1 wutora	Póstnižy	Póstnich	17 Theodora	6 48	5 39	☾	7 28
2 šrjeda	Popj. šrjeda	Popj. šrjeda	18 Lea kat.	6 46	5 41	☾	8 47
3 šchtwórtk	Kunigundy	Kunigundy	19 Archippa	6 44	5 43	☾	10 4
4 pjatt	Abriana	Abriana	20 Lea bisk.	6 42	5 45	☾	11 17
5 šobota	Bjedricha	Bjedricha	21 Timotheja	6 39	5 47	☾	h. d.
10. tydženi.	Text dop.: Jan. 10, 12—16; pop.: 1 Král. 3, 5—15; Pš. 85, 8—14; Romš. 12, 7—8.						
6 njedžela	Invocavit	1. n. pósta	22 Estomihi	6 37	5 48	☾	0 26
7 póněžela	Perpetuy	Domašča M.	23 Polykarpa	6 35	5 50	☾	1 28
8 wutora	Filemona	Filemona	24 Póstnicy	6 33	5 51	☾	2 21
9 šrjeda	Šwatember	Suche dnj	25 Popj. srj.	6 30	5 53	☾	3 5
10 šchtwórtk	Alexandra	Anastafije	26 Porfyrija	6 28	5 55	☾	3 40
11 pjatt	Rošiny	Eulogija	27 Prokopa	6 26	5 57	☾	4 10
12 šobota	Rehorja	Rehorja	28 Bazilija	6 24	5 58	☾	4 34
11. tydženi.	Text dop.: Mat. 15, 21—28; pop.: Čzech. 33, 7—9; Šej. 58, 6—9; 2 Pětr. 1, 19—21.						
3 njedžela	Reminisc.	2. n. pósta	1 mrc. Inv.	6 21	6 0	☾	4 55
4 póněžela	Abigaila	Mathildy	2 Hezychija	6 19	6 2	☾	5 13
5 wutora	Kryštofa ☺	Longina	3 Eutropija	6 17	6 3	☾	h. p.
6 šrjeda	Henrietty	Heriberta	4 Kwatbr.	6 15	6 4	☾	7 13
7 šchtwórtk	Herty	Patricija	5 Konona	6 13	6 6	☾	8 27
8 pjatt	Pop. pjatt	Chrilla	6 42 martr.	6 11	6 8	☾	9 42
9 šobota	Josefa	Józefa	7 Bazilija	6 8	6 10	☾	10 58
12. tydženi.	Text dop.: Lut. 20, 9—20; pop.: Reh. 9, 30—34; Pš. 77, 8—14; 1 Pětr. 1, 13—16.						
10 njedžela	Oculi	3. n. pósta	8 Remin.	6 6	6 11	☾	h. d.
11 póněžela	Benedikta	Benedikta	9 Sebastian.	6 3	6 13	☾	0 11
12 wutora	Rafimira	Ottaviana	10 Kodrata	6 1	6 15	☾	1 15
13 šrjeda	Eberharda ☾	Viktorije	11 Sofronija	5 59	6 16	☾	2 11
14 šchtwórtk	Gabriela	Simeona	12 Theofana	5 57	6 18	☾	2 55
15 pjatt	Mar. pšhip.	Mar. pšhip.	13 Nicefora	5 55	6 20	☾	3 28
16 šobota	Rastula	Ludgera	14 Benedikta	5 53	6 21	☾	3 57
13. tydženi.	Text dop.: Jan. 15, 18—25; pop.: Šiob. 20, 22—30; Pš. 23; 2 Kor. 5, 19—21.						
17 njedžela	Lätare	4. n. pósta	15 Oculi	5 50	6 22	☾	4 20
18 póněžela	Angeliki	Sigta III.	16 Sabina	5 48	6 24	☾	4 42
19 wutora	Eustachija ☉	Eustachija	17 Alexija	5 45	6 26	☾	h. p.
20 šrjeda	Guida	Kwirina	18 Cyrilla	5 43	6 28	☾	7 39
21 šchtwórtk	Detlawa	Balbiny	19 Khryasant.	5 41	6 29	☾	8 54

Sermanki a škótné wiki.

1. Bart.* Brody.†
2. Njeřwacžidlo.*
5. Drjomf.* Trěbule l. w.
7. Bistopizh.* Kulow.* Luboraš.† Grodžiščjo.* Šródt.†
8. Laš.† Barščej.† Grodžiščjo.
12. Wětochow.*
14. Nowosalž. Rosbórt.† Gubin.* Wětochow.
15. Dobrotug.*
16. Dobrotug. Radeburg.*
17. Radeburg.
19. Žitawa. Lubin.* Kulow.*
21. Šalštraw.† Žitawa.* Dubž.† Lubin.* Kulow. Štantnow.†
22. Ryšwad.† Polc-niža.* Rusland.*
23. Wóiporf.* Pšhibuš.† Rusland.
26. Gološčin.* Šty Komorow.*
28. Bistopizh.* Draždžany stare m. Ryšbadž.† Gološčin. Mužafow.† Šty Komorow.
30. Draždžany.* Žemr.†

Měřacžkowe pšcheměnjenje a wjedro.

☽ Přeni běrlif. 7. měřža wječor 9 hodž. 0 min. po-taje na šněh a deščej.

☉ Polny měřacžk 15. měřža wječor 11 hodž. 34 min. ma rjane, ale šymne dnj.

☽ Pořleni běrlif 23. měřža rano 4 hodž. 27 min. pščinješe wětr a šněh.

☉ Młody měřacžk 29. měřža wječor 11 hodž. 30 min. lubi rjane wjedro.

Štolětna protyka.

Wot 1. do 5. měřža je šymne wjedro i mjeršnje-njom; wot 6. do 9. čjopli-šcho; wot 12. do 16. dže prjedy deščej, potom rje-nje; wot 17. do 19. rano mjeršjenje, wo dnjo pak taje; wot 22. hač do kónca jara njerobštajne wjedro.

1881. Haprleja,

jutrownik,

ma 30 dnjow.

Tydzień a dnj.	Porzędżena protyka.		Stara juliansta protyka. Wierz.	⊙		Wniebje inamjen.	☾ fsh. a fh. h. m.
	Evangeljska.	Katholjska.		fshadz. h. m.	fhom. h. m.		
1 pjatt	Rosamundy	Rozamundy	20 Sabbasa	5 39	6 31	☾	10 6
2 řobota	Tugendreichi	Richarda	21 Jakuba	5 36	6 33	☾	11 13

14. tydzień. Text dop.: Jan. 16, 16—22; pop.: Jef. 53, 4—5; Pš. 73, 23—26; 1 Jan. 3, 5—7.

3 njedźzela	Judica	5. n. pósta	22 Lätare	5 34	6 35	☾	fh. d.
4 pøndźzela	Ambrosija	Ambrosija	23 Nikona	5 32	6 36	☾	0 10
5 wutora	Magima	Vincenca Fer.	24 Zacharias.	5 30	6 37	☾	0 58
6 řrjeda	Trenäa	Sigta	25 Mar. přip.	5 27	6 39	☾	1 38
7 ſchtwórtek	Louisy	Herm. Jof.	26 Gabriela	5 25	6 41	☾	2 9
8 pjatt	Cölestina	Manſueta	27 Matrony	5 23	6 43	☾	2 35
9 řobota	Theofila	Mar. Kleof.	28 Hilariona	5 20	6 44	☾	2 58

15. tydzień. Text dop.: Mat. 21, 1—9; pop.: Jef. 53, 11—12; Pš. 118, 16—22; Hebr. 5, 7—9.

10 njedźzela	Palmar.	Bowoncza	29 Judica	5 18	6 46	☾	3 17
11 pøndźzela	Julija	Lea	30 Jana Kl.	5 16	6 48	☾	3 36
12 wutora	Gustorgija	Julija	31 Hypacija	5 14	6 50	☾	3 55
13 řrjeda	Justina	Hermenegilda	1 haprleje	5 12	6 51	☾	4 13
14 ſchtwórtek	Sel. ſcht. ☺	Zeleny ſcht.	2 Tita th.	5 10	6 52	☾	fsh. p.
15 pjatt	Čiſhi pjatt	Wulf. pjatt	3 Niketasa	5 8	6 54	☾	8 38
16 řobota	Marona	Maſtaſija	4 Jozefa	5 6	6 56	☾	9 58

16. tydzień. Text dop.: Mark. 16, 1—8; pop.: Łuf. 24, 1—9; 2 Tim. 1, 9—10; Jan. 11, 25.

17 njedźzela	1. ř. jutrow	1. ř. dź. jutr.	5 Palmar.	5 3	6 57	☾	11 7
18 pøndźzela	2. ř. jutrow	2. ř. dź. jutr.	6 Eutyčija	5 1	6 59	☾	fsh. d.
19 wutora	Hermogena	Řhryſtoſtoma	7 Jurija	4 59	7 1	☾	0 7
20 řrjeda	Sulpizija	Sulpicija	8 Herodiona	4 57	7 3	☾	0 53
21 ſchtwórtek	Abolarija	Anſelma	9 Zel. řtw.	4 55	7 4	☾	1 30
22 pjatt	Sothera	Sothera	10 Čiſhi pj.	4 53	7 6	☾	1 59
23 řobota	Jurija	Jurija	11 Antipasa	4 51	7 8	☾	2 24

17. tydzień. Text dop.: Jan. 20, 24—29; pop.: Jan. 14, 1—6; Romf. 1, 4; Kol. 3, 1—4.

24 njedźzela	Quaſimod.	1. n. p. jutr.	12 1. sw. jutr.	4 50	7 9	☾	2 45
25 pøndźzela	Marka	Marka ev.	13 2. sw. jutr.	4 48	7 10	☾	3 4
26 wutora	Kleta	Kleta	14 Ariſtarch.	4 45	7 12	☾	3 26
27 řrjeda	Tertulliana	Anthima	15 Krescena	4 43	7 14	☾	3 49
28 ſchtwórtek	Witala	Witala	16 Agapije	4 41	7 15	☾	fh. p.
29 pjatt	Sibylle	Petra m.	17 Symeona	4 39	7 17	☾	8 56
30 řobota	Eutropija	Kathy Sin.	18 Jana Dec.	4 37	7 18	☾	9 58

Sermanki a ſkótne wiki.

4. Bjernacizy. † Lubij.*
Polcniža.* Kulow.*
Kóſtkow.*
5. Kóſtkow. Pizni. †
6. Wulf Eđžary. † Nje-
ſhwacziđio.* Rumburg.
7. Kamienj.* Šchorjelz.*
8. Ramlaud.*
9. Budyſchin. † Kalawa. †
Ortrand.* Trébule. †
11. Kulow. † Duboraſ. †
Witow.* Łufow.* Ort-
rand.
12. Barſchcz. † Gaſſyn. †
Witow.
13. Lubin.
19. Šcherachow. Dźeje. †
23. Jarow.*
25. Kinsbórt.* Wóſport.*
Wóſtromz. † Póſtkowy.
Řhoczebiuſ. †
27. Polcniža.* Rade-
berg.*
28. Radeberg.
30. Drjowf.

Měřaczkowe pſche- mėnjenje a wjedro.

☾ Přeni bėrtf. 6. ģaprl.
pop. 4 ģodz. 42 min. ſubi
rjane wjedro.

☺ Polny mėř. 14.
ģaprl. pop. 0 ģodz. 47
min. ma njewobſtajne
wjedro.

☾ Pořleni bėrtf. 21.
ģaprl. dop. 10 ģodz. 30
min. moře rjane dnj pſchi-
njeř.

☺ Młody mėř. 28.
ģaprl. 11 ģodz. 22 min.
pořaje na njewobſtajne
wjedro.

Stolėtna protyka.

Wot 1. do 7. ģyma; 9.
do 12. deřcz; 13. do 17.
ģyma; 23. do 25. čřopl-
iřo; na to ģymanja a
ģacz do kónza ģyma.

Štož řyjelch, Wóhu
porucz řy, dſa ř Wóha
rady rořeje, wón řohno-
wacz je řchčedriwy a
budže do wczřnořeje.

1881. Meja,

różomnik,
ma 31 dnjow.

Sermanki a skótné wiki.

Zpzdjenje a dnj.	Porzedjena protyka.		Stara julianska protyka. Sapreleja.	Stadż.		Miejscje i namjen.) sk. a kh. h. m.	
	Evangeljska.	Katholska.		h.	m.			
18. tydzeń. Text dop.: Jan. 21, 15—17; pop.: Mat. 18, 10—14; Pisch. Sal. 22, 17—19; Eph. 6, 1—4.								
1 njedźzela	Mis. Dom.	2. n. p. jutř.	19 Quasim.	4	35	7	20	10 50
2 pónđzela	Sigismunda	Sigismunda	20 Theodora	4	33	7	21	11 33
3 wutora	Kschiz nam.	Kschiz nam.	21 Januarija	4	32	7	22	kh. d.
4 řřjeda	Floriana	Moniki	22 Theodora	4	30	7	24	0 8
5 schtwórtk	Gottharda	Gottharda	23 Jurija	4	28	7	26	0 36
6 pjatk	Jan. wrót.	Jana wrót.	24 Sabbasa	4	26	7	28	1 0
7 řobota	Bohumera	Stanislawa	25 Marka	4	24	7	29	1 20
19. tydzeń. Text dop.: Łuk. 24, 46—49; pop.: Jan. 12, 24—26; 2 Kor. 4, 7—11; 1 Kor. 15, 19.								
8 njedźzela	Jubilate	3. n. p. jutř.	26 Mis. Dom.	4	23	7	31	1 39
9 pónđzela	Hioba	Rehorja Naz.	27 Symeona	4	21	7	33	1 57
10 wutora	Wiktarije	Antonija	28 Jasona	4	19	7	34	2 15
11 řřjeda	Abolsa	Pia V.	29 Sosipatera	4	17	7	36	2 36
2 schtwórtk	Pankraza	Pankraza	30 Jakuba	4	16	7	37	3 0
3 pjatk	Servaza ☺	Servaca	1 meje	4	15	7	38	kh. p.
4 řobota	Ahrystiana	Bonifaca	2 Athanazij.	4	13	7	40	8 52
20. tydzeń. Text dop.: Jan. 16, 5—15; pop.: Jan. 5, 28—29; 1 Kor. 15, 40—44; Ćjem. 3, 21, 4.								
5 njedźzela	Cantate	4. n. p. jutř.	3 Jubilate	4	12	7	41	9 56
16 pónđzela	Sary	Jana z Nep.	4 Pelagije	4	10	7	43	10 49
17 wutora	Jodota	Ubalda	5 Ireny	4	9	7	45	11 30
18 řřjeda	Benanzija	Benancija	6 Hioba	4	7	7	46	kh. d.
19 schtwórtk	Potenziana	Petra Cölest.	7 Křiř. Khr.	4	6	7	48	0 3
20 pjatk	Theresije ☾	Bafilija	8 Jana	4	4	7	49	0 28
21 řobota	Prudenzija	Prudencija	9 Jezaiasa	4	3	7	50	0 51
21. tydzeń. Text dop.: Jan. 16, 23—28; pop.: Mat. 7, 7—11; Ćer. 5, 24; Ćak. 5, 7—8.								
22 njedźzela	Rogate	5. n. p. jutř.	10 Cantate	4	2	7	51	1 11
23 pónđzela	Desiderija	Desiderija	11 Mocija	4	1	7	52	1 32
24 wutora	Hany	Hany	12 Epifanija	4	0	7	53	1 53
25 řřjeda	Hurbana	Hurbana	13 Glycerije	3	5	7	55	2 17
26 schtwórtk	Boże stpicz.	Boże stpicz.	14 Isidora	3	5	7	56	2 46
27 pjatk	Florenza	Madleny	15 Pachomija	3	5	7	58	3 20
28 řobota	Wylema ☉	Germana	16 Theodora	3	5	7	59	kh. p.
22. tydzeń. Text dop.: Jan. 15, 26—16, 6; pop.: Jan. 14, 12—17; 2 Pětr. 1, 2—4; Ćebr. 8, 1—2.								
29 njedźzela	Graudi	6. n. p. jutř.	17 Rogate	3	5	8	0	9 30
30 pónđzela	Wiganda	Wiganda	18 Pět. a Dan.	3	5	8	1	10 7
31 wutora	Petronelle	Petronelle	19 Patricija	3	5	8	3	10 37

2. Bart. ř Kulow. ř Drjomf.
3. Krafow. ř Damna. ř Brody. ř
4. Njeřwaczi dlo.*
7. Ćly Komorow.* Wětšochom.*
9. Kafezy. Ramnjow. ř Stolpuja. ř Ćahait. ř Ćly Komorow.* Wětšochom.
14. Budyřchin.* Dobro-lug.*
16. Biskopizy. Wojerezy. ř Luboras. ř Łufow. ř Radmerizy. ř
17. Wulki Ćennersdorf. Ćuhland.* Łufow.
18. Nowe Měřto. p. St. Ćuhland. Ćemr. ř
19. Běřkow. ř Ćoloschin.*
21. Ćitawa.* Ćalawa.*
23. Ćamjez. ř Lubij. ř Ćalawa. Ćubin. ř
25. Wětensz. ř Ćufow.*
27. Ćichibuz. ř Ćrodzi-řchjo.
28. Ćifow.* Ćubin.* Ćrě-bule.*
30. Biskopizy.* Wóřpocf.* Ćinsbóřf.* Ćifow. Ćubin. Ćslantnow. ř Ćróđk. ř
31. Ćinsbóřf. Ćarřchjo. ř Ćařyn. ř

Měřaczkowe psche-mějenje a wjedro.

☾ Přeni bėřtki 6. meje dop. 11 hodź. 42 min. ma deřchjeřkojte dnj.

☺ Polny mėř. 13. meje wječor 11 hodź. 21 min. pschimeje čsopliřke wjedro.

☾ Pořleni bėřtki 20. meje pop. 4 hodź. 4 min. pořaze na rjane wjedro.

☉ Młohy mėř. 28. meje rano 0 hodź. 33 min. ma rjany plódnj čjař.

Stolětna protyka.

3. meje rano řyma; 4. řřmanje a deřchjo; 6. rano mřós; 7. do 26. w nozy řyma, wo dnjo čsoplo a wulka řuchóta; 28. do 30. mřós, wětr a deřchjo.

1881. Junij,

kmażnik,

ma 30 dnjow.

Sermanki a skótne wiki.

1. Njechwaczielo.* Wielecziń. Radeburg.*
2. Khoczebus.*
3. Ruhlant.*
7. Wofbramoży.† Kulow.†
14. Bizi.† Rychwatd.†
15. Radeberg.*
16. Khoczebus.*
20. Galschtrow.* Śuczina†
- Śhorjełz.† Rosstow.*
- Gubin.* Muzatow.†
21. Rosstow.
22. Danna.†
23. Khoczebus.* Gotoſchin.* Dtrand.*
24. Brody.† Dtrand.
25. Lubin.* Gotoſchin.
27. Drazdżany (nowe m.).
- Rychbach.† Rosstow.†
- Dryw.† Luban.
- Luboraś.† Jarow.†
28. Bart.* Dryw.†
30. Khoczebus.*

Tydzień a dnij.	Porzędżena protyka.		Stara julianska protyka. Meja.	☉		Miejsce i imię.	☾	
	Evangelsta.	Katholsta.		h. m.	h. m.		h. m.	h. m.
1 śrjeda	Nikodema	Justina	20 Thalalea	3 52 8	4		11 3	
2 śchtwórtek	Marzellina	Marcellina	21 Boże stp.	3 51 8	5		11 24	
3 pjatek	Grasma	Kwirina	22 Baziliska	3 50 8	6		11 43	
4 sobota	Karpasija	Franciszka fr.	23 Michała b.	3 49 8	7		h. d.	

23. tydzień. Text dop.: Zap. st. 2, 1—13; pop.: Jan. 14, 23—27; 1 Kor. 12, 3—7; Hebr. 2, 2—4.

5 njedźzela	1. ś. św. ☽	1. sw. św. iatek.	24 Exaudi	3 49 8	8		0 1
6 pónđzela	2. ś. św. iatek.	2. ś. św. iatek.	25 Hłow. Jan.	3 48 8	9		0 19
7 wutora	Lufrezije	Lufrecije	26 Karpa	3 47 8	10		0 38
8 śrjeda	Kwatember	Suche dnij	27 Helladija	3 47 8	10		0 59
9 śchtwórtek	Prima	Feliciana	28 Eutycha	3 47 8	10		1 26
10 pjatek	Onofrija	Onofrija	29 Theodozij.	3 47 8	11		1 59
11 sobota	Barnabaša	Barnaby	30 Izaaka D.	3 47 8	12		2 43

24. tydzień. Text dop.: Jan. 3, 1—15; 1 Jan. 4, 12—16; 1 Kor. 2, 10—11; 2 Kor. 13, 13.

12 njedźzela	Śs. ś. tr. ☺	1. n. p. św.	31 1. sw. św.	3 47 8	12		h. p.
13 pónđzela	Tobiasza	Bafilija w.	1 jun. 2. s. s.	3 46 8	13		9 26
14 wutora	Eliseja	Eliseja	2 Justina	3 46 8	14		10 3
15 śrjeda	Wita	Wita	3 Kwatbr.	3 46 8	14		10 32
16 śchtwórtek	Bożeho częła	Boż. częła	4 Metrofana	3 46 8	15		10 56
17 pjatek	Laury	Marka	5 Dorotheje	3 46 8	15		11 18
18 sobota	Arnolfa	Arnolfa	6 Theodota	3 46 8	15		11 38

25. tydzień. Text dop.: Luf. 16, 19—31; pop.: Luf. 17, 20—21; Bł. 78, 1—7; Hebr. 10, 23—25.

19 njedźzela	1. n. p. ś. tr.	2. n. p. św.	7 Sw. sw. tr.	3 46 8	16		12 0
20 pónđzela	Sylwerija	Sylwerija	8 Cyrilla A.	3 46 8	16		h. d.
21 wutora	Filipiny	Monsija	9 Alexandr.	3 46 8	17		0 23
22 śrjeda	Bomhajboha	Pawliny	10 Bartromja	3 46 8	17		0 49
23 śchtwórtek	Bafilija	Agrippiny	11 Theodora	3 46 8	17		1 21
24 pjatek	Jana kšecz.	Jana kšecz.	12 Onofrija	3 47 8	17		1 59
25 sobota	Elogija	Elogija	13 Akwiliny	3 48 8	17		2 45

26. tydzień. Text dop.: Luf. 14, 16—24; pop.: Jan. 5, 23—26; Jer. 7, 25—28; 2 Kor. 13, 8.

26 njedźzela	2. n. p. ś. t. ☽	3. n. p. św.	14 1. n. p. s. tr.	3 48 8	17		h. p.
27 pónđzela	7 spanzow	Ladistawa	15 Amosa	3 49 8	17		8 40
28 wutora	Lea	Lea II.	16 Tychona	3 49 8	16		9 7
29 śrjeda	Petra a Paw.	Petra a Paw.	17 Manuela	3 50 8	16		9 29
30 śchtwórtek	Paw. wop.	Paw. wop.	18 Leoncija	3 50 8	16		9 50

Njechwaczkowe pschemjenje a wjedro.

☽ Przeni bértlik 5. jun. rano 4 hodź. 17 min. ma njewobstajne wjedro.

☺ Połny mėś. 12. jun. rano 7 hodź. 54 min. pokazuje na deszcz.

☾ Wpełeni bértlik 18. jun. wječ. 10 hodź. 16 min. może wjenszke wjedro pschijewjeć.

☉ Młody mėś. 26. jun. pop. 3 hodź. 1 min. pokazuje na njewobstajne wjedro.

Stolętna protyka.

Wot 1. do 4. jara symne dnij; 5. symny deszcz; 7. do 9. czołny deszcz; wot 12. do 18. rjenje; 28. rjane wjedro; 30. kurlawa.

Dožo, żohnuj jashy
 Właż psche wšchitte czašy!
 Pošobni swoje woblizjo.
 So nad nami šwědzi ho!

Swarnuj najšej nošy,
 Sdyž šmy w wšchłej
 hrošy!
 S nami budź ty stajnje
 sam,
 Twój měr daj a dawaj
 nam!

1881. Julij,

praznik,

ma 31 dnjow.

Tydženje a dnj.	Porjedžena protyfa.		Stara julianita protyfa. Junij.	☉		Mjesecne jnanjen.	☾	
	Evangeljska.	Katholska.		sthdž. h. m.	thow. h. m.		stf. a th. h. m.	
1 pjatk	Theodoricha	Theodoricha	19 Jud. jap.	3 51	8 15		10	7
2 řobota	Mar. domp.	Mar. domp.	20 Met. bisk.	3 52	8 15		10	24
27. tydžeń.	Text dop.: Luf. 15, 1—10; pop.: Jan. 5, 39—44; Mat. 5, 13—16; 2 Tim. 3, 15—17.							
3 njedžela	3. n. p. ř. tr.	4. n. p. řwj.	21 2. n. p. s. tr.	3 52	8 15		10	43
4 pónđžela	Ulrika	Udalrika	22 Euzebija	3 53	8 15		11	3
5 wutora	Cyryll. a Meth.	Cyryll. a Meth.	23 Agripiny	3 54	8 14		11	26
6 řrjeda	Ěsaiasa	Ězaiasa	24 Jan. nar.	3 54	8 14		11	55
7 řhtwórtf	Wilibalda	Wilibalda	25 Febronije	3 54	8 14		th. d.	
8 pjatk	Kiliana	Juliana	26 Davita Th.	3 55	8 13		0	32
9 řobota	Cyrylla	Felicity	27 Samsona	3 56	8 13		1	20
28. tydžeń.	Text dop.: Luf. 6, 36—42; pop.: Jan. 6, 47—57; Mat. 7, 24—27; 1 Tim. 1, 18—19.							
10 njedžela	4. n. p. ř. tr.	5. n. p. řwj.	28 3. n. p. s. tr.	3 57	8 12		2	24
11 pónđžela	Pia ☺	Pia I.	29 Pět. a Paw.	3 58	8 11		stf. p.	
12 wutora	Hendricha	Jana Gualb.	30 12 japošt.	4 0	8 10		8	31
13 řrjeda	Margarethy	Margarethy	1 julija	4 1	8 9		8	57
14 řhtwórtf	Bonaventury	Bonaventury	2 Suk. Mar.	4 2	8 8		9	21
15 pjatk	Jap. džěl.	Jap. džěl.	3 Hyacintha	4 3	8 7		9	44
16 řobota	Rafaela	Mar. Karm.	4 Handrija	4 4	8 6		10	5
29. tydžeń.	Text dop.: Luf. 5, 1—11; pop.: Jan. 8, 31—36; Mat. 6, 22—23; Ěbr. 13, 9.							
17 njedžela	5. n. p. ř. tr.	6. n. p. řwj.	5 4. n. p. s. tr.	4 6	8 5		10	27
18 pónđžela	Eugenija ☾	Somfrosa	6 Sisoasa	4 7	8 4		10	54
19 wutora	Rufina	Marthy	7 Cyriaka	4 8	8 3		11	24
20 řrjeda	Ěliasa	Ěliasa	8 Prokopija	4 9	8 2		11	59
21 řhtwórtf	Praxeda	Daniela	9 Pankracij.	4 10	8 1		stf. d.	
22 pjatk	Mar. Madl.	Mar. Madl.	10 45 martr.	4 11	8 0		0	42
23 řobota	Apollinara	Apollinara	11 Eufemije	4 13	7 58		1	33
30. tydžeń.	Text dop.: Mat. 5, 1—12; pop.: Jan. 10, 23—30; Mat. 5, 44—48; 1 Jan. 1, 8—10.							
24 njedžela	6. n. p. ř. tr.	7. n. p. řwj.	12 5. n. p. s. tr.	4 14	7 57		2	31
25 pónđžela	Jafuba	Jafuba	13 Gabriela	4 16	7 56		3	33
26 wutora	Hany ☽	Hany	14 Akwile	4 17	7 54		th. p.	
27 řrjeda	Marthy	Pantaleona	15 Ceryka	4 19	7 53		7	56
28 řhtwórtf	Pantaleona	Narciffa	16 Athenog.	4 20	7 51		8	15
29 pjatk	Beatrigy	Abdona	17 Mariny	4 22	7 50		8	33
30 řobota	Ruthy	Ignaca z Loy.	18 Hyacintha	4 23	7 48		8	50
31. tydžeń.	Text dop.: Marf. 8, 1—9; pop.: Mat. 16, 15—19; Mat. 6, 1—8; Ěbr. 13, 8.							
31 njedžela	7. n. p. ř. tr.	8. n. p. řwj.	19 6. n. p. s. tr.	4 24	7 47		9	9

Hermanki a skótne wiki.

1. Kufow.* Ěly Komorow.*
2. Dubž.† Huska.† Kalawa.* Ěly Komorow.
4. Džže.† Kufow.* Kalawa. Trěbule.† Grodžičečo.*
5. Grodžičečo.
6. Ějeřwacjido.*
7. Ěhocjebus.*
8. Rusland.*
9. Lubin.* Kufow.*
11. Bifowizy.* Kufow.
12. Barčezč.† Ěařyn.†
18. Lubij.* Polcjniža.*
19. Polcjniža.
20. Radeburg.*
23. Žitawa.*
25. Wóřport.* Krakow.* Jarow.*
26. Wřibibus.*
28. Kamjenž.*

Ěřehaczkowe pschemjenje a wjedro.

- ☽ Přeni bértlik 4. jul. pop. 6 hodž. 14 min. poťaje na rjane dnj.
- ☺ Polny měř. 11. jul. pop. 3 hodž. 11 min. ma njewobřtajne wjedro.
- ☾ Pořteni bértlik 18. jul. rano 6 hodž. 31 min. poťaje na wět a deřeč.
- ☼ Mlodny měř. 26. jul. rano 6 hodž. 17 min. žane rjeniške wjedro njeľubi.

Stolětna protyfa.

1. a 2. Julija je řyma;
3. džje deřeč; 4. do 8. rjenje a čjopto; 8. wulka čjoptota; 10. w nožy hri-manje a wulki deřeč; 12. do 28. wulka čjoptota; 30. řylny deřeč.

Ěštož prawa duřna džowka je, ta hořpojny rad ř ruzny džje a bľido a wřeće řudobija, řaž debi řonřku, čjřste ma. Ěso ř nowin-kami njeňořny, džje čjřřke řwój pučž řalanj, je řwera-na, řwotřna we duřu a džječjom čjini dobrotu.

1881. August,

znienz,
ma 31 dnjow.

Sermanki a kótne wiki.

1. Nowy Gersdorf. Kulow.†
3. Nieszwaczidlo.*
5. Wikom.*
6. Budhyschin.† Ety Kosmorow.*
8. Rinsbórk.* Gubin.*
9. Bart.* Las.†
10. Zembr.* Weteriza.†
13. Lubin.*
15. Polczniza.* Eslandnow.†
16. Dobroslug.*
17. Wulfe Edzjary.† Radeberg.*
18. Westow.†
20. Ruhland.* Wétoschow.*
22. Schorjelz.† Ruhland. Rumburg. Zahan.† Wétoschow.
23. Gafhn.† Gotoschin.*
24. Galschtrow.† Gródk.†
26. Trébule.*
27. Barckez.* Ortrand.*
29. Wósporf.† Luban. Lufow.* Ortrand.
30. Wulst Gomersdorf. Brody.†
31. Jazonza.*

Tydzjenje a dny.	Porjedzena protyka.		Stara julianska protyka. Julij.	☉		Miejsce ianjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sth. h.	thow. h. m.		
1 póndzela	Pëtra w rjecz.	Pëtra w rjecz.	20 Eliasa	4 25	7 46	☾	9 31
2 wutora	Gustawa	Schczëpana	21 Simeona	4 27	7 44	☾	9 56
3 frjeda	Augusta ☾	Augusta	22 Mar. Madl.	4 29	7 42	☽	10 28
4 schtwórtek	Dominika	Dominika	23 Khristiny	4 30	7 41	☽	11 10
5 pjatk	Dswalda	Ufry	24 Hany	4 32	7 39	☽	th. d.
6 šobota	Pšhefr. Khr.	Khryst. pšhef.	25 Fokasa	4 33	7 37	☽	0 4

32. tydzien. Text dop.: Mat. 7, 15—23; pop.: Mat. 9, 9—13; Mat. 6, 19—21; Romf. 8, 8—9.

Tydzjenje a dny.	Porjedzena protyka.		Stara julianska protyka. Julij.	☉		Miejsce ianjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sth. h.	thow. h. m.		
7 njedzela	8. n. p. š. tr.	9. n. p. swj.	26 7. n. p. s. t.	4 35	7 35	☽	1 13
8 póndzela	Severa	Romana	27 Pantaleon.	4 37	7 33	☽	2 32
9 wutora	Erifa ☺	Kajetana	28 Prochora	4 38	7 31	☽	sth. p.
10 frjeda	Lawrjenza	Lawrjenca	29 Kalinika	4 39	7 30	☽	7 22
11 schtwórtek	Hermana	Susanny	30 Silasa	4 40	7 28	☽	7 46
12 pjatk	Klary	Hippolita	31 Eudokima	4 42	7 26	☽	8 8
13 šobota	Murory	Murory	1 augusta	4 44	7 24	☽	8 31

33. tydzien. Text dop.: Luf. 16, 1—9; pop.: Luf. 12, 42—48; 1 Mój. 37, 4—11; Romf. 6, 16—18.

Tydzjenje a dny.	Porjedzena protyka.		Stara julianska protyka. Julij.	☉		Miejsce ianjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sth. h.	thow. h. m.		
14 njedzela	9. n. p. š. tr.	10. n. p. swj.	28 n. p. s. t.	4 45	7 22	☽	8 57
15 póndzela	Mar. kn. stp.	Mar. kn. stp.	3 Izaaka	4 47	7 20	☽	9 26
16 wutora	Kocha ☾	Kocha	4 7 spancow	4 49	7 18	☽	10 1
17 frjeda	Liberata	Liberata	5 Euzygnija	4 50	7 16	☽	10 41
18 schtwórtek	Augustiny	Heleny	6 Khr. přek.	4 52	7 14	☽	11 30
19 pjatk	Sebalda	Agapita	7 Donata	4 54	7 12	☽	sth. d.
20 šobota	Bernharda	Bernarda	8 Emiliana	4 55	7 10	☽	0 25

34. tydzien. Text dop.: Luf. 19, 41—48; pop.: Luf. 13, 31—40; 1 Sam. 19, 1—8; 1 Pëtr. 3, 15—18.

Tydzjenje a dny.	Porjedzena protyka.		Stara julianska protyka. Julij.	☉		Miejsce ianjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sth. h.	thow. h. m.		
21 njedzela	10. n. p. š. tr.	11. n. p. swj.	9 n. p. s. t.	4 56	7 9	☽	1 26
22 póndzela	Alfonsa	Symfronija	10 Lawrjenca	4 58	7 7	☽	2 29
23 wutora	Zacheja	Filipa bist.	11 Eupla	4 59	7 4	☽	3 35
24 frjeda	Bartromja ☽	Bartromja	12 Focija	5 1	7 2	☽	th. p.
25 schtwórtek	Ludwifa	Ludwifa	13 Maxima	5 3	7 0	☽	6 40
26 pjatk	Samuela	Zesyrina	14 Michy	5 4	6 58	☽	6 59
27 šobota	Gebharda	Ruffa	15 Mar. kn. st.	5 6	6 55	☽	7 17

35. tydzien. Text dop.: Luf. 18, 9—14; pop.: Luf. 13, 23—25; 1 Sam. 24, 17—29; Romf. 14, 17—18.

Tydzjenje a dny.	Porjedzena protyka.		Stara julianska protyka. Julij.	☉		Miejsce ianjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sth. h.	thow. h. m.		
28 njedzela	11. n. p. š. tr.	12. n. p. swj.	16 10. n. p. s. t.	5 8	6 53	☽	7 37
29 póndzela	Jan. sm.	Jan. sm.	17 Myrona	5 10	6 51	☽	8 1
30 wutora	Ernsta	Kozy	18 Flora	5 11	6 50	☽	8 31
31 frjeda	Josuy	Raimunda	19 Handrija	5 12	6 48	☽	9 9

Měšaczkowe pschemenjenje a wjedro.

☾ Brëni bërtlik 3. aug. rano 5 hodž. 40 min. ma deszcz i wëtron.

☺ Połny mēš. 9. aug. wječor 10 hodž. 5 min. po-faze na czoplotu.

☾ Požleni bërtlik 16. aug. pop. 5 hodž. 55 min. je rjenje.

☼ Miody mēš. 24. aug. pop. 9 hodž. 43 min. ma rjane dny.

Stołëtna protyka.

2. aug. deszcz; 6. rjenje;
7. deszcz a hrmanje; 9. rjenje; wot 9. do 14. wischëdnje deszcz; 16. a 17. rjenje; 18. do kónza wulfe njewjedra i hrmanjom a je hlynymi deszczitami.

Ludžo husto talle mēnja, Bóh pak cjasno hnuaf mēnja.

1881. September,

poźniejz,
na 30 dnjow.

Sermanki a skótné wiki.

Tydzień a dny.	Porjedżena protyka.		Stara juliana protyka. August.	Stara juliana protyka. August.		Stara juliana protyka. August.	Stara juliana protyka. August.	Stara juliana protyka. August.	Stara juliana protyka. August.
	Evangeliska.	Katholiska.		sthadż. h. m.	thow. h. m.				
1 schtwórtk	Egidija	Egidija	20 Samuela	5 13 6 45	☽	9 56			
2 pjatk	Abfaloma	Maksima	21 Thaddeja	5 15 6 43	☽	10 56			
3 sobota	Manfueta	Schczep. kral.	22 Agathona	5 17 6 41	☽	th. d.			
36. tydzień. Text dop.: Mat. 13, 24—30; pop.: Łuf. 15, 11—32; 2 Sam. 18, 31—33; Jaf. 2, 10.									
4 njedźzela	12. n. p. ś. tr.	13. n. p. swj.	23 11. n. p. s. t.	5 18 6 38	☽	0 8			
5 pónđzela	Nathamaela	Lavr. Just.	24 Eutycha	5 20 6 36	☽	1 29			
6 wutora	Magna	Onesifora	25 Bartromj.	5 22 6 34	☽	2 54			
7 śrjeda	Reginy	Reginy	26 Hadriana	5 23 6 31	☽	4 15			
8 schtwórtk	Mar. nar. ☺	Mar. nar.	27 Pimona	5 25 6 29	☽	th. p.			
9 pjatk	Sidonije	Gorgonija	28 Mójzasa	5 26 6 27	☽	6 33			
10 sobota	Pulcherije	Mikł. toł.	29 Jan. sm.	5 27 6 25	☽	6 58			
37. tydzień. Text dop.: Łuf. 10, 25—37; pop.: Łuf. 9, 59—62; 3 Mójj. 43, 20—30; 1 Kor. 7, 24.									
11 njedźzela	13. n. p. ś. tr.	14. n. p. swj.	30 12. n. p. s. t.	5 29 6 23	☽	7 26			
12 pónđzela	Bohuluba	Macedonija	31 Rebekki	5 31 6 21	☽	7 59			
13 wutora	Amata	Materna	1 septemb.	5 36 6 18	☽	8 39			
14 śrjeda	Kschiz pow.	Kschiz pow.	2 Simeona	5 34 6 16	☽	9 25			
15 schtwórtk	Friederiki ☾	Nikotasa	3 Mamonta	5 32 6 14	☽	10 18			
16 pjatk	Eufemije	Kornela	4 Anthima	5 38 6 11	☽	11 17			
17 sobota	Lamperta	Lamberta	5 Zacharias.	5 39 6 9	☽	th. d.			
38. tydzień. Text dop.: Łuf. 17, 11—19; pop.: Mat. 11, 16—19; 1 Sam. 3, 11—13; Jaf. 1, 5—6.									
18 njedźzela	14. n. p. ś. tr.	15. n. p. swj.	6 13. n. p. s. t.	5 40 6 7	☽	0 20			
19 pónđzela	Renata	Januarija	7 Solona	5 41 6 5	☽	1 24			
20 wutora	Kalixta	Gustachija	8 Mar. nar.	5 43 6 3	☽	2 30			
21 śrjeda	Kwatember	Sudje dny	9 Joachima	5 45 6 0	☽	3 36			
22 schtwórtk	Maurizija	Moriža	10 Menodory	5 46 5 58	☽	4 42			
23 pjatk	Thekle ☉	Thekle	11 Theodory	5 48 5 55	☽	th. p.			
24 sobota	Jan. podj.	Gerharda	12 Antonija	5 50 5 53	☽	5 44			
39. tydzień. Text dop.: Mat. 6, 24—34; pop.: Mat. 11, 25—30; Dan. 5, 13—17; Łuf. 17, 10.									
25 njedźzela	15. n. p. ś. tr.	16. n. p. swj.	13 14. n. p. s. t.	5 51 5 51	☽	6 7			
26 pónđzela	Cypriana	Cypriana	14 Křiż pow.	5 53 5 48	☽	6 35			
27 wutora	Kof. a Dam.	Kof. a Dam.	15 Niketasa	5 54 5 46	☽	7 10			
28 śrjeda	Wjazława	Wjazława	16 Kwatbr.	5 55 5 44	☽	7 55			
29 schtwórtk	Michala	Michala	17 Sofije	5 57 5 42	☽	8 50			
30 pjatk	Hieronyma ☽	Hieronyma	18 Eumena	5 59 5 40	☽	9 57			

2. Ruhländ.*
3. Rinsbórf.* Żitawa. Rufow.*
5. Namnjow.† Kóstkow.* Żitawa.* Khoczebus.† Kulom.* Pichibus.† Rufow.
6. Kóstkow.
7. Rjeřwacžidło.* Damna.† Žemr.†
8. Wolbramoży.† Muzałow.†
10. Kalawa.*
12. Biskopizh.* Nowojalž. Džęže.† Żarow.† Kalawa.
14. Radeberg.*
17. Drjow.* Lubin.*
19. Kamjenž.† Wostrowż. Rychbach.† Drjow. Gubin.† Lubin. Trébule.†
21. Bart.†
22. Khoczebus.*
26. Biskopizh. Wojereży.† Słanikow.†
28. Polczniza.* Grodźischęzo.*
29. Polczniza. Wjelecjin. Khoczebus.*
30. Duřta.†

Měřačkowe pscheměnjenje a wjedro.

- ☽ Prěni bértlik 1. sept. pop. 3 hodź. 0 m. je rjenje.
- ☺ Polny mėř. 8. sept. rano 5 hodź. 37 min. ma deřchę.
- ☾ Pořleni bértlik 15. sept. dop. 8 hodź. 59 min. pokazje na njerowstajne wjedro.
- ☉ Młody mėř. 22. sept. rano 0 hodź. 52 min. lubi rjane dny.
- ☽ Prěni bértk. 30. sept. wječor 10 hodź. 56 min. pichinjeře rjane wjedro.

Stolětna protyka.
2. do 5. wětr; 6. deřchę a cęřpo; 8. luty deřchę; 12. pomrócjenje njebo; 15. křoš; 17. kurlawa; 18. ģyma; 19. hač do kónja ģymne wjedro.

1881. Oktober,

winow,

ma 31 dnjow.

Tydzień a dnj.	Porjebżena protyka.		Stara julianska protyka. September.	☉			Miejsce numjow.	☾ tyg. a tyg. h. m.
	Evangeliska.	Katholska.		tyhadż. h. m.	tygow. h. m.	tygodniowy.		
1 sobota	Remigija	Remigija	19 Trofima	6	0	5	38	11 12
40. tydzień.	Tekst dop.: Łuk. 7, 11—17; pop.: Jan. 9, 1—5; 2 Sam. 12, 18—23; Jan. 4, 7—10.							
2 njeżdżela	16. n. p. ś. tr.	17. n. p. śwj.	20 15. n. p. s. t.	6	2	5	35	tyg. d.
3 pónđżela	Maximiana	Gerharda	21 Kodrata	6	4	5	33	0 31
4 wutora	Franziška	Frančiška	22 Fokasa	6	6	5	31	1 54
5 śrjeda	Blazida	Placida	23 Jan. podj.	6	8	5	28	3 16
6 śchtwórtek	Jidy	Bruma	24 Thekle	6	9	5	26	4 38
7 pjatk	Esthera ☺	Marla	25 Eufrosiny	6	11	5	24	tyg. p.
8 sobota	Efraina	Brigitty	26 Jana th.	6	12	5	22	5 24
41. tydzień.	Tekst dop.: Łuk. 14, 1—11; pop.: Łuk. 12, 54—57; 2 Mój. 2, 16—20; 1 Thes. 4, 11—12.							
9 njeżdżela	17. n. p. ś. tr.	18. n. p. śwj.	27 16. n. p. s. t.	6	13	5	20	5 55
10 pónđżela	Athanasija	Franca Borr.	28 Charitona	6	15	5	18	6 34
11 wutora	Gereona	Burtharda	29 Cyriaka	6	17	5	15	7 18
12 śrjeda	Magimiliana	Magimiliana	30 Reh. A.	6	19	5	13	8 10
13 śchtwórtek	Kolomana	Kolomana	1 oktobra	6	20	5	11	9 8
14 pjatk	Burtharda	Fortunaty	2 Cypriana	6	22	5	9	10 9
15 sobota	Hedwigi ☾	Theresije	3 Dionyzija	6	24	5	7	11 13
42. tydzień.	Tekst dop.: Mat. 22, 34—40; pop.: Mat. 10, 16—28; 1 Mój. 18, 20—32; Mat. 5, 33—37.							
16 njeżdżela	18. n. p. ś. tr.	19. n. p. śwj.	4 17. n. p. s. t.	6	26	5	5	tyg. d.
17 pónđżela	Zuzenka	Margarethy	5 Charitiny	6	27	5	3	0 17
18 wutora	Lufascha ev.	Lufascha	6 Dom. jap.	6	28	5	1	1 23
19 śrjeda	Ferdinanda	Petra z Alf.	7 Sergija	6	30	4	59	2 29
20 śchtwórtek	Wendelina	Treneja	8 Pelagija	6	32	4	57	3 36
21 pjatk	Wurschle	Wurschle	9 Jak. Alf.	6	34	4	54	4 44
22 sobota	Kordule	Kordule	10 Eulampija	6	36	4	52	5 55
43. tydzień.	Tekst dop.: Łuk. 10, 38—42; pop.: Mat. 9, 38—41; 1 Mój. 33, 9—11; Jan. 3, 5—10.							
23 njeżdżela	19. p. ś. tr. ☉	20. n. p. śwj.	11 18. n. p. s. t.	6	37	4	50	tyg. p.
24 pónđżela	Salomy	Mafaela	12 Proba	6	39	4	48	5 11
25 wutora	Whleminy	Ahrjfantha	13 Karpa	6	41	4	46	5 54
26 śrjeda	Amanda	Ewanasa	14 Nazarija	6	42	4	45	6 46
27 śchtwórtek	Sabiny	Luciana	15 Luciana	6	44	4	43	7 50
28 pjatk	Schim. Jud.	Schim. Jud.	16 Longina	6	45	4	41	9 2
29 sobota	Marziffa	Wendelina	17 Hozeasa	6	47	4	39	10 20
44. tydzień.	Tekst dop.: Łuk. 13, 6—9; pop.: Mat. 19, 3—8; 1 Mój. 13, 8—9; Mat. 5, 27—30.							
30 njeżdżela	20. p. ś. tr. ☽	21. n. p. śwj.	18 19. n. p. s. t.	6	49	4	37	11 39
31 pónđżela	Św. refor.	Wolfganga	19 Joela pr.	6	51	4	35	tyg. d.

Sermanki a skótne wiki.

3. Luczina. † Rakezy.
4. Scharachow. Kulow.*
4. Gajny. † Kroszyn.*
5. Gódl.*
5. Njeśwacziło.*
6. Krafow. Khoczebus.*
8. Lubin.*
10. Bistopizy.* Dubz. †
10. Luboras. † Kulow. †
11. Barščez. †
12. Sły Komorow.* Wę-
12. tenza. †
13. Khoczebus.*
15. Gotošcin.*
17. Lubij. † Wóspork.*
17. Kinsbórk.* Kóštkow.*
17. Radmierz. † Rum-
17. burg. Zahai. †
18. Kinsbórk. Kóštkow.
18. Rychwad. †
20. Khoczebus.* Witow.*
21. Witow.
22. Wętošchow.*
24. Biernacziy. † Gal-
24. schtrow.* Draždzant
24. (stare m.) Wętošchow.
25. Bizit. † Brody. †
26. Radeberg.*
27. Radeberg. Beskow.*
27. Khoczebus.* Drrand.*
28. Drrand.
29. Drjowf.* Ruchland.*
31. Łufow.* Ruchland.

Měšaczkowe psche- mėnjenje a wjedro.

☺ Połny mėś. 7. okt.
pop. 2 hodż. 57 min. może
rjane dnj pschinječ.

☾ Połeni bėrtik 15.
okt. rano 3 hodż. 24 min.
ma snyu a sneš.

☉ Mėtody mėś. 23. okt.
rano 3 hodż. 29 min. po-
faže na mołre wjedro.

☽ Přeni bėrtik. 30. okt.
rano 5 hodż. 45 min. pschi-
nješe snyu.

Stołėtna protyka.

Wot 1. do 9. możne
wėtry; 10. do 11. jasne
njebo; 12. do 22. deščez;
24. do 26. kurjama a
deščez; 29. hacž do kónza
mjeršjenje a kurjama.

1881. November,

nashumiť,

ma 30 dnjom.

Tyždenje a dny.	Porjedena protyka.		Stara julianska protyka. October.	☉		Mesjeće lunarnjen.	☾
	Evangeljska.	Katholjska.		škadž. h. m.	škov. h. m.		
1 wutora	Wschitfich św.	Wschitf. św.	20 Artemija	6 53	4 33		0 57
2 frjeda	Wschitf. dušč.	Wsch. dušč.	21 Hilariona	6 55	4 31		2 18
3 schtwórtk	Huberta	Huberta	22 Albercija	6 57	4 29		3 38
4 pjatk	Korle	Korle Borr.	23 Jakuba	6 58	4 28		4 56
5 šobota	Blandiny	Zacharija	24 Arethasa	6 59	4 27		6 14

45. tyždenj. Text dop.: Mat. 25, 1—13; pop.: Mat. 12, 46—50; Ruth. 1, 15—17; Eph. 5, 25.

6 njedžela	21. p. š. tr. ☺	22. n. p. swj.	25 20.n.p.s.t.	7 14	4 25		šk. p.
7 pónđžela	Erdmana	Engelberta	26 Demetrija	7 34	4 23		5 8
8 wutora	Emericha	Godofreda	27 Nestora	7 54	4 22		5 57
9 frjeda	Božidara	Ursina	28 Ščěpana	7 74	4 20		6 54
0 schtwórtk	Mart. Luther.	Proba	29 Anastazij.	7 84	4 18		7 55
1 pjatk	Marcž. bisk.	Marcž. bisk.	30 Zenobije	7 104	4 17		8 59
2 šobota	Modesta	Levina	31 Stachysa	7 124	4 15		10 4

46. tyždenj. Text dop.: Mat. 18, 21—35; pop.: Mat. 21, 28—31; 1 Mójš. 32, 2—5; Mat. 23, 27—28.

3 njedžela	22. p. š. tr. ☾	23. n. p. swj.	1 nov. 21.s.t.	7 14	4 14		11 9
4 pónđžela	Levina	Klementiny	2 Acyndina	7 15	4 13		šk. d.
5 wutora	Leopolda	Leopolda	3 Aicepsima	7 16	4 12		0 14
6 frjeda	Edmunda	Edmunda	4 Joanicija	7 18	4 10		1 20
7 schtwórtk	Huga	Rehorja z W.	5 Galaktion	7 20	4 9		2 27
8 pjatk	Pos. pjatk	Alseja	6 Pawoła	7 22	4 8		3 36
9 šobota	Hilže	Hilžbjety	7 Lazara	7 24	4 6		4 47

47. tyždenj. Text dop.: Mat. 22, 15—22; pop.: Mart. 12, 41—44; 2 Mójš. 5, 1—4; Jan. 4, 2—3.

0 njedžela	23.n.p. š. tr.	24. n. p. swj.	8 22.n.p.s.t.	7 25	4 5		6 0
21 pónđžela	Mar. wopr. ☉	Mar. wopr.	9 Onesifora	7 27	4 4		šk. p.
22 wutora	Cäcilije	Cäcilije	10 Erasta	7 29	4 3		4 36
23 frjeda	Klemensa	Felicity	11 Menasa	7 30	4 2		5 38
24 schtwórtk	Khrystogena	Jana šk.	12 Nila	7 32	4 1		6 50
25 pjatk	Katržiny	Katržiny	13 Jan. Khr.	7 33	4 0		8 8
26 šobota	Konrada	Konrada	14 Filipa	7 34	3 59		9 27

48. tyždenj. Text dop.: Romš. 13, 11—14; pop.: Jan. 15, 1—15.

27 njedžela	1. n. advent.	1. n. advent.	15 23.n.p.s.t.	7 36	3 58		10 48
28 pónđžela	Ruffa ☽	Sosthena	16 Mateja ev.	7 38	3 58		šk. d.
29 wutora	Waltera	Saturnina	17 Rehor. th.	7 39	3 57		0 7
30 frjeda	Handrija	Handrija	18 Platona	7 41	3 56		1 27

Sermanski a škótna wiki.

1. Bart.* Kulow. Šródt.†
2. Drazžbany (stare m.)*
Nješmaczidło.* Nowe
Město pola Stolpnja.
Danna.†
3. Krocjebus.*
4. Kucłand.*
5. Budyšcin.† Trěbule.†
Kulow.*

7. Kuchbach.† Kulow.*
Gubin.† Grodži-
ščęzo.*
8. Kas.† Grodžiščęzo.
10. Krocjebus.*
11. Polczniza.*
12. Żitawa. Šty Romo-
row.*

14. Rosbórt.† Stolpnjo.†
Żitawa.* Šty Romo-
row.

19. Lubin.*
21. Wósporf.† Lubin.
22. Dobrolug.*
23. Dobrolug.* Rade-
burg.* Żemr.†
26. Kalawa.*

29. Gařyn.†
30. Wulke Sdžary.†
Pšchibus.†

Měšaczkowe psche- mėnjenje a wjedro.

☺ Polny mėš. 6. nov.
rano 3 hodž. 1 min. šyma
š deščęzitom.

☾ Pošleni bėrtlik 13.
nov. wječž. 11 hodž. 59 min.
ma jenajše šymne dnų.

☀ Młoby mėš. 21. nov.
pop. 5 hodž. 19 min. ma
šněš a wėtr.

☽ Přėni bėrtl. 28. nov.
pop. 0 hodž. 59 min. na
šymu pošaze.

Stolėtna protyka.

1. do 3. pšči jařnym
nėbjn mjerinjjenje; 4. a 5.
deščęž; 8. rjenišcho; 9. do
12. deščęž; 13. do 15. rje-
nišcho; 16. do 22. deščęž
a wėtr; 23. a 24. jara
šyma; 25. do 27. njewob-
štajne wjedro; 28. do 30.
no dnų rjenje, w nožų
deščęž.

1881. December,

hodovník,

ma 31 dnjow.

Sermanki a skótné wiki.

2. Rusland.*
3. Budyšin.*
5. Nowosjalz. Džez.†
6. Drowj.†
7. Nějhwacžidlo.*
10. Wojerezy.
12. Luboracz.†
13. Barchez.
14. Rumburg. Rusland.
15. Mužakow.†
17. Trěbule.
19. Kulow.†

Tydženje a dny.	Porjedžena protyfa.		Stara julianska protyfa. November.	☉		Njeješe namjen.	D
	Evangeliska.	Katholiska.		sthadž. h. m.	thow. h. m.		
1 sčtwórtk	Longina	Longina	19 Obadja	7 42 3	55	☿	2 43
2 pjatk	Murelije	Pawliny	20 Reh. dec.	7 44 3	55	♄	3 58
3 šobota	Franza Kav.	Franca Kav.	21 Mar. wop.	7 45 3	54	♄	5 12

49. tydžen. Text dop.: Zap. št. 3, 22—25; pop.: Mat. 5, 17—19.

4 njedžela	2.n. advent.	2.n. advent.	22 24.n.p.s.t.	7 46 3	53	♄	6 22
5 póněžela	Amosa ☺	Sabasa	23 Reh. agr.	7 48 3	53	♄	sth. p.
6 wutora	Miklamscha	Miklamscha	24 Klemenca	7 49 3	52	♄	4 41
7 šrjeda	Markwarda	Ambrosija	25 Katrziny	7 50 3	52	♄	5 41
8 sčtwórtk	Mar. podj.	Mar. podj.	26 Alyrija	7 51 3	52	♄	6 45
9 pjatk	Agrippiny	Leofadije	27 Jakuba	7 52 3	52	♄	7 49
10 šobota	Judithy	Judithy	28 Ščěpana	7 53 3	52	♄	8 54

50. tydžen. Text dop.: Kol. 1, 12—15; pop.: Mat. 11, 2—10.

11 njedžela	3.n. advent.	3.n. advent.	29 1. n. adv.	7 54 3	52	♄	9 59
12 póněžela	Epimacha	Magencija	30 Handrija	7 55 3	52	♄	11 4
13 wutora	Luzije ☾	Lucije	1 decemb.	7 56 3	52	♄	sth. d.
14 šrjeda	Kwatember	Suche dnj	2 Habakuk.	7 57 3	52	♄	0 9
15 sčtwórtk	Ignazija	Epiridiona	3 Zefanja	7 58 3	52	♄	1 16
16 pjatk	Ananiaša	Eusebija	4 Borbory	7 59 3	52	♄	2 26
17 šobota	Išaaka	Lazara	5 Sabbasa	8 0 3	53	♄	3 38

51. tydžen. Text dop.: 1 Jan. 1, 1—4; pop.: Jan. 1, 19—27.

18 njedžela	4.n. advent.	4.n. advent.	6 2. n. adv.	8 0 3	53	♄	4 49
19 póněžela	Reinharda	Belagija	7 Ambrozij.	8 1 3	53	♄	6 0
20 wutora	Ammona	Liberata	8 Patapija	8 2 3	54	♄	7 7
21 šrjeda	Domascha ☉	Domascha	9 Han. podj.	8 2 3	54	♄	th. p.
22 sčtwórtk	Beaty	Demetrija	10 Menasa	8 3 3	54	♄	5 47
23 pjatk	Dagoberta	Viktorije	11 Daniela	8 4 3	55	♄	7 9
24 šobota	Patoržiza	Patoržica	12 Spiridion.	8 4 3	56	♄	8 33

52. tydžen. Text dop.: Tit. 2, 11—14; pop.: Luf. 2, 1—14.

25 njedžela	Boži džen	1.sw.hodow	13 3. n. adv.	8 4 3	56	♄	9 54
26 póněžela	2. š. hodow	2.sw.hod.	14 Thyrsa	8 5 3	57	♄	11 13
27 wutora	Jana ev. ☽	Jana evang.	15 Eleuthera	8 5 3	58	♄	th. d.
28 šrjeda	Njew. džěczi	Njew. džěczi	16 Haggaija	8 5 3	59	♄	0 31
29 sčtwórtk	Zonathana	Zonathana	17 Daniela	8 5 4	0	♄	1 48
30 pjatk	Dawita	Eugenija	18 Sebastian.	8 5 4	0	♄	3 1
31 šobota	Sylvestra	Sylvestra	19 Bonifacija	8 5 4	1	♄	4 12

Měšaczkowe pščenjenje a wjedro.

☺ Połny měs. 5. dez. pop. 6 hodž. 11 min. ma desčez a šněh.

☾ Pošleni bértlik 13. dez. wječor 9 hodž. 2 min. połaže na kurjanu.

♄ Młody měs. 21. dez. rano 6 hodž. 5 min. pšchije šněh.

☽ Přeni bértl. 27. dez. wječor 9 hodž. 39 min. ma symu a šněh.

Stolětna protyfa.

5. desčez a šněh, na to šo wjedro wujašni; 8. desčez; hačž do 13. nje-wobstajne wjedro; 14. do 18. pomróčene njebo; 20. do 30., hodž šo njebo wujašni, syma a wótre mjeršwjenje.

Bóh šmili šo a stara šo Sa jazbjeneho ptáčka, Tež šastara šo wor njebo We próče mała wačža, A cžlowjeł, tróna stwo-rjenja, Čhžyt bojež šo? o haniba, Wy šče pščeš wjele wróblow.

Suby Bóh je š njebjěš prajit: Šchěčž dnjow, cžlowče, šym cži šastil, na tyč prózuj šo a džětaj — šedny te mješi thobž a špewaj; cžěšž mój džěn a šlowo šwate, trojeje dušči š šozju date; ščtož šy šhšchal njedželu, dušči šhčb je w tydženju.

Wnliczbowanie danie.

Kapitał. mf.	3 Procent.		3 1/2 Procent.		4 Procent.		4 1/2 Procent.		5 Procent.		Kapitał. mf.
	létuje. marf. np.	męszczajnje. marf. np.	létuje. marf. np.	męszczajnje. marf. np.	létuje. marf. np.	męszczajnje. marf. np.	létuje. marf. np.	męszczajnje. marf. np.	létuje. marf. np.	męszczajnje. marf. np.	
1	3	3/10	3	3/10	4	4/10	4	4/10	5	5/10	1
5	15	1/3	17 1/2	1/3	20	1/2	20	1/2	25	1/2	5
10	30	2/5	35	2/5	40	3/4	45	3/4	50	4/5	10
15	45	3/8	52 1/2	3/8	60	5/8	67 1/2	5/8	75	6/5	15
20	60	5/8	70	6/8	80	6/7	90	7/5	—	8/4	20
25	75	6/3	87 1/2	7/5	—	8/4	—	9/8	—	10/5	25
30	90	7/5	—	9	1	10	1	11 1/3	1	12/5	30
35	105	8/8	—	10 1/2	1	11 1/7	1	13 1/2	1	14 1/6	35
40	120	10	—	11 1/7	1	13 1/4	1	15	2	16 1/7	40
45	135	11 1/3	—	13 1/2	1	15	2	16 1/9	2	18 1/8	45
50	150	12 1/5	—	14 1/6	1	16 1/7	2	18 1/8	2	20 1/9	50
60	180	15	—	17 1/5	2	20	2	22 1/5	3	25	60
70	210	17 1/5	—	20 1/2	2	23 1/4	3	26 1/3	3	29 1/2	70
80	240	20	—	23 1/4	3	26 1/7	3	30	4	33 1/3	80
90	270	22 1/5	—	26 1/3	3	30	4	33 1/3	4	37 1/5	90
100	300	25	—	29 1/2	4	33 1/4	4	37 1/5	5	43 1/7	100
200	600	50	—	58 1/4	8	66 1/8	9	75	10	83 1/4	200
300	900	75	—	87 1/2	12	—	13	12 1/2	15	125	300
400	1200	100	—	116 2/3	16	1	18	18	20	166 2/3	400
500	1500	125	—	145 1/3	20	1	22	22 1/2	25	200	500
1000	3000	250	—	291 1/3	40	3	45	45	50	400	1000
5000	15000	1250	—	1456 2/3	200	16	225	18	250	2000	5000
10000	30000	2500	—	2913 1/3	400	33	450	37	500	4000	10000

Wnliczbowanie, kał wyšoto punt pšchindže, hódž zentnał 1, 2, 3 a t. d. marow pšacji.

Punt pšchego tał wjele up. pšacji, kał zentnał marow.

A na wopaf:

Zentnał pšchego tał wjele marow pšacji, kał punt up.

W s t a w k.

Někotre europiske kraje

se swojimi wjetřchami a se swojimi wobhydlerjemi po poſhlenim ludlicženju w lěće 1875.

Němiski kraj: 9817 □mil a 42,757,812 wobhydlerjow; křěžor Wylem, rodź. 22. měrza 1797; ženjeny s Augustu, wajmarskej prynzeſhynu; křěžorski krónprynz: Bjedrich Wylem, rodź. 18. oktobra 1831.

Sakſka ma 272 □mil a 2,750,416 wobhydlerjow; kral Bjedrich Albert, rodź. 23. haprleje 1828; ženjeny s prynzeſhynu Karolu s Waſa, rodź. 5. augusta 1833. Krónprynz Bjedrich August Jurij, rodź. 8. augusta 1832; ženjeny s portugalskej prynzeſhynu Hanu Marju, rodź. 21. julija 1843.

Pruska ma 6326 □mil a 25,772,562 wobhydł.; kral Wylem I., rodź. 22. měrza 1797.

Wajerska ma 1377 □mil a 5,024,832 wobhydł.; kral Ludwik II., rodź. 25. augusta 1845.

Württembergſka ma 354 □mil a 1,881,505 wobhydlerjow; kral Korla, rodź. 6. měrza 1823.

Badenſka ma 273 □mil a 1,506,531 wobhydł.; wójwoda Bjedrich, rodź. 6. septembra 1826.

Awſtria ma 11,306 □mil a 35,469,826 wobhydł.; křěžor Franz Joſef, rodź. 28. augusta 1830.

Italſka ma 5370 □mil a 26,716,809 wobhydł.; kral Humbert I., rodź. 14. měrza 1844.

Franzowſka ma 9599 □mil a 36,469,826 wobhydł.; praſident republiki Jules Grevy, rodź. 15. aug. 1813.

Šendželſka ma 5697 □mil a 31,817,108 wobhydł.; kralowa Viktorija, rodź. 24. meje 1819.

Španiſka ma 9076 □mil a 16,374,844 wobhydł.; kral Alfons XII., rodź. 28. novembra 1857.

Portugalſka ma 1623 □mil a 3,996,000 wobhydł.; kral Ludwik I., rodź. 31. oktobra 1838.

Ruſka ma 96,850 □mil (w Europje) a 72,195,405 wobhydł.; křěžor Alexander II., rodź. 29. hapr. 1818.

Turkowſka mějese 6302 □mil w Europiskej, s zha s aſiſkimi krajami 38,034 □mil a 11 mill. wobhydł.; křěžor Abdul Hamid II., rodź. 9. februara 1830.

Gričiska, kral Jurij I., rodź. 24. bezembra 1845.

Rumunſka, wjetř Korla I., rodź. 1839, wuſwoleny 1866.

Serbija, wjetř Milan IV. Obrenowicz, rodź. 1850, knježi wot 2. julija 1868.

Boſharſka, wjetř Alexander I., prynz s Battenberg, rodź. 5. haprleje 1857, wuſwoleny 29. haprleje 1879.

Polnózna Amerika, praſident Hayes, rodź. 1822.

Braſiliska, křěžor Don Pedro II., rodź. 2. bezembra 1825.

Někotre druge wopomnjenja hódne wěſt.

Na lěto 1880 a 1881 je ſo w Sakſkej 63,858,559 mk. doſhodow poſtajiło, a to:

35,758,628 mk. doſhodow, kotrež s teho pſchińdu, ſchtož hola, hońtwa, hath, kubla, kalfownje, winiſy, podſopki, želeſniſy atd. wunjeſu:

28,099,931 mk. doſhodow, kotrež wot dawkow, wot zla a wot drohrow pſchińdu.

Na tón ſamy čaſ je ſo wulicžiko, ſo budže ſo trjebacž:

63,858,559 mk. na wudawki a to:

34,218,350 mk. ſa powſchitkowne krajne potreby,

166,030 mk. ſa ſhromadne miniſterſtwo;

2,767,422 mk. ſa miniſterſtwo prawa;

7,137,424 mk. ſa miniſterſtwo ſnutſkownych naležnoſcžow;

5,372,041 mk. ſa miniſterſtwo finanžow;

6,559,180 mk. ſa miniſterſtwo kultuſa a ſjawneho wučženiſtwa;

148,870 mk. ſa miniſterſtwo ſwoſomnych naležnoſcžow;

4,704,426 mf. sa němſki kraj (wojeſtvo);
2,712,788 mf. sa penſijonj;
71,649 mf. sa reſervefon.

W lécze 1878 je ſo w Sakskej ſarěſaſo:

21,106 woſow,
106,122 krumow a čzelatow,
566,686 ſwini, a je ſo ſjědſo:
807,812 zentnarjow howjaſeho a
1,060,456 zentnarjow ſwinjazeſeho mjaſa, taſ ſo je
pſchisčſo na 1 wobhydlerja:
20 puntow howjaſeho a
36 puntow ſwinjazeſeho mjaſa.

Wſchi ſpoczatku lěta 1879 je w Sakskej byſo:

708 piwaſnjow, w kotrychž je ſo nawariſo;
4,430,164 ejmarjow piwa, a
731 paleſnjow, w kotrychž je ſo pſchetrebeaſo
2,508,933 hektolitrow bėrnow a ječzmjenja.

Wſchi kónzu lěta 1878 je Sakska měſa:

3,724,600 metrow dróhow, ſa kotrež je ſo kraj
ſtaracž měſ,
1768 kilometrow žeſelnizow, ſa kotrež je kraj
ſapſacžik: 529,278,541 mf.

Ma nič je ſo pſchewjeſo:

18,607,193 woſobow,
8,772,653,072 kilogramow tworow.

Čiſty wunofčſk wſchitčſch krajnych žeſelnizow,
hdyž ſo wudawki wotlicža, je byſ:

20,758,879 mf., taſ ſo je ſo kapital, na nje na-
loženy, ſadanik ſ 3,37 procentami.

Wſchi kónzu lěta 1879 paſ mjeſeſche ſakſki kraj:
2083 kilometrow žeſelnizow. Čšto ſu wunjeſke,
hiſčſce ſnate njeje. —

Wſchi žeſelnizach w Sakskej je ſkuzby a ſwój
kſlěb měſo:

8086 ſaſtojnifow a 16,129 dželaczerjow, do hromady:
24,815 woſobow.

W l. 1878 je ſo w Sakskej po poſčje roſeſklaſo:

60,789,420 liſtow,
6,254,892 paketow a

173,733,468 mf. pjenjeſ, kotrež ſo na kharthy na poſt
dachu,

a je poſt ſa to pórta doſtaſ: 10,340,333 mf.

Telegrafow je byſo: 265, pſcheſ kotrež je ſo
roſeſklaſo: 683,706 telegrafičſch depeſchow, kotrychž
wunofčſk je byſ: 748,996 mf.

Lutowarſnjow je w l. 1879 w Sakskej byſo: 174,
a je ſo do nič pſacžiko:

77,574,106 mf. 62 np.

Č nič je ſo naſad wſaſo:

76,004,160 mf. 80 np.

Wóhnjow je w l. 1879 byſo: 1350.

Wotpaliko je ſo: 2286 twarjenjow. Ča te je ſo ſa-
pſacžiko ſ krajneje poſkadnižy:

2,819,696 mf.

Saměſčzenych wobhydlenjow a twarjenjow je w l.
1879 byſo:

ſa 1315,906,210 mf. w měſtach,

„ 1381,661,610 „ na wſach.

2697,567,820 mf. do hromady.

Wohaj Wóh!

Měj twoje wjeſele na tym dnjeſu, tón tebi da,
ſčtož twoja wutroba ſebi požada. Čuto ſłowo
ſwjateho piſma je wopomnjenja hódne, woſebje pſchi
ſpoczatku noweho lěta. Čštož je pobóžneje myſle a
wėri, ſo kóždy dobry a doſonjany dar ſ wyſokofčje
wot wótza ſwětloſčje pſchiſndže a ſo ſo wſchitko po-
Božej hnadnej woli ſtanje, tón je ſe wſčěm ſ poſojow,
ſčtož ma, tón ſebi ničto njepožada, hačž jenicžy
to, ſčtož k jeho wėrnemu ſbožu ſkuzi. Čštož ſwoje
wjeſele na Woſy ma, temu ſo wſchitko w prawje
jaſnym ſwětle ſwěcži. Nječ ſady ſo, nječ priedy
ſo hlada, wón je dobreho troſčta. Wože mudre a
ſwjate wodženja wón we wſčěm tym, ſčtož je ſo w
ſwěcže a we wſčěm tym, ſčtož je ſo jemu ſtaſo,
poſnaje a ſo ponižnje wuſnaje: Wóh wſchitko derje
ſapocznje, wón wſchitko mudrje wuwjedže; čjeſč Woju
dnjeſej dajmy.

Wohladajmy najpriedy ſady ſo. Čaſdnene lěto
njeje ſo pſcheſ žane woſebne ſwětne podeſndjenje

wuśnamjeniko. Dobry měr je był. Wařba a wito-
wanje stej řo polěpřchowatej; dobre žně řmy ř wjetřcha
pola nař domřhowali. A tola hlaj! dořčř starořčřow
je bylo, kotreř řu nař na wřbach tyřřike. My wjeřni
ľudřo, kotřřř ratarřřte řospodairřtowo wjedřemy, mamy
ř wjedrom wjele čřinicř a wot njeřo wotwiřujemy.
A tuto wjedro je njewobřtajniřche bylo, dyřři řane
ľeto prjedy. Runje tuto ľeto je řo ř tym wuśnamje-
niřo, řo řo wjele njedřel řa řobu mōřne řrimanja
nařromadřowachu a řo deřčřčřři ře řyľnyymi řliwřami
na nař wuliwachu. Twjerda řyřa bē doľřo trařa
a w nalēčřu řyřwy na polach rēdře stejachu, řo ratař
starořčřiwje na nje hladasře. Wuřřwalena řjana
meja ř mjerřnjenjom a ř wōtrřym mřōřřom mľodřym
řtwjelřam ře řřřřodu hrořřeře. řdyř řo řynowe řně
řapocřachu, dħa mēřeře řo deřčřčřřitoyř čřař a ř ho-
row do plōdnyř doľow mařana woda řo ľijeře a
ř dźřla wřřřo dźřeto řřařy. řdyř bē wōtra kořa do-
řrawjene řito pořřyřla, dħa po křōtkim řlōncřnyřm
řwēčřenjju tořřte mřōčřele ř njebřeb ľutu řřu mōkrotu
řřpachu. řřwili bē řřař, řo řo te řjane řně wonřa
řřařa a řřniřa. řu a tam řu teřo dla wulřu starořčř
mēli. Pořřyčřene řito dħyřbjeře řo ř polow kař kra-
nyčř, řo njebř kōnř wřařo. Nēřotryřřřřřř bur a ratař
řapocřa řřōřčřčř, ĥaj teř řřwarjecř. A tola, hlaj! niř
jedřu kopjen, niř jedřn řřnop njeje wonřa wōřřař.
Wřřřo je řo w řřwōjim čřařu řřōřōmje domřřřowāřo.
řřkōnřo přřřřřřřř na řurřam, wjeřřeřōřčř na řřřřobu,
po ĥōrřeř řařōřčřři řlōdři trowřřt nař wōřřřewi. řřřōř
je jenoř prawy čřař ř mērom řwotčřařař a řōn naľōřřř,
tōn je, ĥačř runje njeje wřřo bje wřřeje řřřřodny
wō-
teřřo, řřřřčře mōřř derje ř pokojom byčř. Wřřřřřř
řřřo, prjedy mjerřnjenjja dla wēř wulřeje starořčře,
je řo řyře wuřōjřo, a dořelř bē bōle mōkry dyřři řřřř
čřař, dħa je to runje plōdam řemje ř wuřřřtej bylo.
Mēř twoje wjeřeľe na tym řřnejřu, čřařaj řřwili na
njeřo, wopomņ jenoř, kař wōn wřřřřřř ř dobřemu
kōnřeř dowjedře a ty řmējeřř, řřřōř twořa wutřōba
řebī pořřada.

řřřřom prjedy řřm rař na to dopomņř, řo je
řo řaľdřene ľeto přřřř mōřne řřřři wuśnamjeniko. ře
wřřřřř řřřřom, ře řřřřřřřře tař derje, kař ř řřřřřř-
řře, ř řřřřře tař derje, kař ř řřřřřře a ř řyřeje
řařře řřm powjeřčře čřřřali, řo niř jenoř njewjedra

ř řřřřřm řu wulřu řřřřřo nacřřniře, ale řo řu řo
wōřebje wulře řřřřřne powodřenjja wřřřřřřom mēle.
ředřn dźeň, dźeň 14. juniřa 1880, w nēřotryř wřřach
a mēřřach nařřeje řuřřř doľřo njepomņny wōřřanje.
Mēčřři, kotreř ĥewāř dorōřčřeny čřľowjeľ ľōřřo přře-
křōčři, podobne na njewinořte dźēčři, kotreř, kař řř-
řařo a pluřřōtařo po řřwōjřch wulřřch přřřērowēčřřch
niřo řřēřow w doľe ľeřařnyř wřřow řřwatařa a mēř-
nyřm řřřřřm wōřřřřřřřm řřwōju čřēřřřř wōdřřčřřř
ř wuřřřtej pořřčřeře, řo na dobo do torřařnyř rēřow
přřřewōbročřřřř. řa jeničřřu ĥōđřinu tute rēčřři ře
řřēřeř, řōkře mařanej wodu řo přelničřu a to tař
nařle a njenađřujřy, řo ľudři ĥřōřa nađpadře. řunje
jařo tořřte mřōčřele ře řařřřřřřm řřřřřřřom ruřařu,
řo wulřa woda ř dźřwimi řōľmami nařali, a kōđřu
minutu rořčřeře. Wōna řamjenje, pēřř a bōřo
řobu torřařo to wřřřřřř do řařřřřřom polow a ľuřow
njetasře, je řaňerōđřo. řřōři, mořřy, plōty roř-
torřařo, řo wōna na mēřne řřřřř řřēřři mēřeře a
je powaleře. řřřřřřřřō, řřēđřřwřy, řōny, dźēčři,
ĥaj řami řřřřni wuřōřo, kotřřř tym nařle přřřřřř-
wāřnyř řōľmam wučřēřačř njemōřařu, buřu w niř
řařepjeni. řo bē wōľanje, to bē řařōřčř, to bē nuřa!
řřřō mōře to wupuřčřenjje wōpřřačř? Wōpomņčře,
kař je tam wonřřřačř dħyřřařo, řdyř je řo woda na-
walřa, kařřu řařōřřu řřřřřř řu tamni řřřřř ľudřo
mēli, kařře ĥōrře řřřřř řu řo přřři rowach přřřřřwāře,
do kotřřčř řo potepjeni řřowachu. A te wjetře
rēři pola řřřřř a řřřřřřřřřř a dħyřřř, napjelnjene
přřřēř wulřu wodu tyř njēřřřřřř řēčřřow, kařře řu
wōne wupuřčřenjje wřřřřřřom nacřřniře. Wřřřřř řřm
je tu w deľnim doľe řřřřře wıdřři, te řōkře, řřēře
a mařane řōľny, kotreř řo po řřwāčře ĥačř ř nam
deľe walachu a řjane ľuři řa jenu nōř powodřřřř,
dobřu pıřu řa řřōř řaňeřřřřřřřř, do polow řo
wıřařu a do wřřow řřřřřř, jařo byřu nam powje-
dacř řřřře, řřřō wōne řaľōřa. Wō prawōđře tařřa
wulřa woda je ĥōrřřa dyřři wōřeň, řřř řwudřři a
wōřōřo řo řřařa a kotřemūř-čřľowjeľ řřēře wučřēřačř
mōře. My w řřřřř řřm dħe njēřřō wō tym
řřōnili, kařřu wulřu řřřřř mōře tařře powodřenjje
nacřřničř, ale řřřō je to pōrnjo temu wulřemū nj-
řřōřu, kotreř tuta woda do nēřotryř wřřow řřřřře
řuřřř a wōľōľneje přřřře řřřřř přřřřře. Mōřemū

na to tež Davitowe słowo nakožić: měj tvoje wješele na tym Knjesu? Čžeho dla niz? Wučož šebi jo jenož prawje! Šchtóž s wěrjazej wutrobu tajke pobeńdženja wopomni, tón wščať w nich Wožu wšchehomóz a jeho potajnu myšl widži a spósnaje. Šchtóž w tajkich nufach wěru nješhubi a ju prjecž njemjeta, tón wščať s wješoťym dowěrjenjom rjeknje: pójče, wróćamy šo šašo k temu Knjesej, wón je naš biť, wón naš tež budže wobalecž, wón je naš ranik, wón naš tež šahoji. A šchtó njeby měl wješele na tym Knjesu, kiz s tajkim nješbožom twjerdu cžlowstku wutrobu šašchaše, hdyž šo šlyšči, šo wón je pšches to wšchudžom bratromške šmilenje, kotrež s wjetšcha spi, móžnje šbudžit a šu šo wšchudžom šmilne ruki wotewriť a dawate a widžěliťe w kšchescžijanskej lubošči, k pomozy tym wbohim bitym ludžom. Wóh pomha, měj tvoje wješele na nim.

Sawěrnje, w tutym šłowje šo šlódky, rjany trošćt ša kóždeho wot naš křowa. Njeje šańdžene léto, hdyž našad pohladáš, Wóh kóždemu wot naš wšchellu štyřnosć a štarosć pšchizawožit, wo kotrežž žane nowiny ničžo njepowjedaju a žana dušcha ničžo njewě! W twojim hošpodačtwje, kotrež se wšchej móžnej mudrosćju wjedžěš, je tebjě to a druge nješbože potrjehiko. W twojim domje šy tyč twojich dla wšchelaku štarosć měl. Khorosć je tebjě abo jeneho twojich lubych wjele njeđel ša šobu tyšćika. Lutu wobčežnosć a próžu šy měl a cžehož šy šo nadžijať, šo njeje dopjelniťo, štať šo je, šchtóž ty njebě docžakať. Šznjercž njeje pola twojeje kšěže nimo šćla, ale cži hšubofe rany nabika. A tola, hdyž šy šo w tajkich cžabach šrudobny k Wóhu dowěriť, hdyž šo na njeho šy dopomniť a k njemu wołať, dha šy jeho pomoz a jeho móž trochu šhonit. Šlaj! wješele na Wóhu cži šwětko da pšches Wože šłowo, wone tebjě wšchědnje s nowa k pobóžnosći pošlyni. „Nješy ty tež bjes kšćizja šwólnje šnješl te wobčežnosće, hdyž šy pšchětrať cžerpjenja, pšchindu wěcžne wješełosće. Wóh cži s njebja s hnadny da, šchtóž šej dušcha požada.“

Wužy wažne je, šo šo praji: šchtóž šebi wutroba a šchtóž šebi dušcha požada. Redžubuj kóždy cžab na to! Wóhladuj do cžěmneje potajneje pšchichobnosće pšči šapocžatku noweho léta a w běhu teho šameho

my šebi a druhim lute dobre šbože pšchějemy a wěšćnyč požadanjow šo njemóžemy šđeržecž. Štrowi po džěle byčmy rad byli a, je-li šo křori šmy, žadamy štrowosć. Měr byčmy rad měli a pšched wóžnu a jeje žakosćju wobarnowani byli. Wo wšchědnny kšlěb naležnišcho prošmy, a šo by šo nam wobradžiko, šchtóž k potrjebnosći a žiwnosći žiwjenja škuscha, jako jěđž a picž, drašta a cžrije, šo by našch dom pšched wóhnyom, našcha ležomnosć pšched wulkej wodu była šwarnowana, šo by rola šwoje plody nješka, šo byčmy te nušne krosćki měli šami ša šo a ša tyč šwojich, šo by šo našche džělo derje radžiko, šo byčmy w cžělnym a šwětnym se wšchěm, šchtóž potrjebamy, derje wobštarani byli. Šo tajke požadanja mamy, to wěcžje njeje žadny hřěch. Ženož w tym šo moli wulki džěl cžlowjekow, šo woni to jako přěnje a najnušnišche džerža, šchtóž cžělně šbože pšchisporja. Šo pať Wóh dawa wšchitkim, tež šlym ludžom, hje wšcheje našcheje modlitwy. Nješy dha wjele nušnišche wězy, kotrež šebi dyrbjeli požadacž wošebje my kšchescžijenjo, kotrymž je prajene: cžlowjek njeje živy wot kšlěba šameho. Njedopomnicž šo teho, šchtóž je tón Knjes prajiť: wy małowěrní; nještarajče šo a njeprajče, šchto budžemy jěcž, šchto budžemy picž, šchto budžemy šo wobłecacž, ša wšchitkim tym pyťaju šo póhanjo, pšchetož wašch njebjěšči wóćež wě, šo wy teho wšcheho potrjebacž; pyťajče pať najprjedy Wože kraleštwu a jeho prandosć, dha budže wam to wšchitko pšchidate. Wo tajkim, ša tu dušchu mamy šo najprjedy štaracž a ša nju požadacž duchomne šubka a njebjěške wězy. Njeje to wulki dobytť, šchtóž bohabojašny je a ma došć na tym, šchtóž jemu Wóh hewať da? Nimamy dha teho dla šebi wošebje žadacž, šo by našcha dušcha šašćčěpřjena była do wěry, šaforjenjena w lubošči, wješoła w nadžiji? Nimašch ty prošycž wo to, šo by byl šrómnny, šrómnny twój muž, šrómnna twoja žona, šrómnne twoje džěcžo, šrómnna twoja cželeđž, šo by ty a twój žyly dom temu Knjesej škuzit? Šo pať s teho njepšchidžje, šo wjele pjenješ mašch, šo wulki dwór, wjele polow a škotu wobšedžimy, šo je dobre wjedro, šo šmy štrowi po cžěle a šwětnu cžescž wužiwamy! Mě, to s teho nastanje, hdyž šo Wóha božimy, po jeho pucžach kšodžimy, šwoje wješele na jeho šłowje a šlubjenju

mamy. Sběžny je tón, wón směje šo derje, wón budže šo žiwicž šwojich rukow džěla. Woža lubošć eji wscho da, sčtož šebi duscha požada.

Čžeho dla ja tu tajše přědowanje džeržu, to drje šon nětak šhuda, kiž je pošlenje wóškom lét moje: „Bomhaj Bóh“ i kědžbliwosěžu čžitał. Lětša mjenujžy šo na to dopomnimy, sčtož džewjata a džěšata kašú prajitej: ty njedyrbišch požadacž. My šmy šebi přjedy to wuffadli, šo njeje ani sakasane ani hrěščne, wěšte požadanja mēcž. Pšchi tym pať nješměmy ša=byčž ani šebi samjelcžecž, šo we naš wšchelate ške hrošne lóšchty a požadanja, tať rjež, i pšchinarodženja teža, kotrež šu šame wot šo hrěščne a naš i lutyh hrěcham šawjedu. Tute čžělně lóšchty a žadošće šu korjei wšcheho škeho smyšlenja a kolebka hjesbóžnych škutkow. Tutyh dyrbimy napschecžiwu štupacž, jim napschecžiwu wojowacž, je podtkócžecž a wufopacž a to šahe, šo njebychu naš pšcheminyše a nad nami knježike. Tu šo dopomnju na tamne pšchirunanje, po kotrymž i šchědžiwemu knješej młodženižaj pšchir= dželchtaj a šo jeho prascheshchtaj, sčto mataj čžinicž, šo byšchtaj šwoje ške poškilenja a nawucženja wot= šoj. Šchědžiwž jimaj pšchifaša: Lubaj, džitaj do terkow, hđžěž wšchelate sčtomny roštu; wntorhajtaj najpřjedy mały šklaby sčtomik, na to trochu wjetšchi a šylnišchi, napošledť wulki tołšty sčtom, kiž šwoje hałošy šchěroko wupšchěštrjewa; šphtajtaj to a wój šhonitaj, sčto mataj čžinicž, šo šbóžnaj budžetaj. Młodženižaj čžinjeshchtaj, kaž bě jimaj tón starý mužik prajik. W kerkach i lóhkej próžu mały sčtomik wu= šběhnyšchtaj. Š tym druhim wjetšchim a tołšchim ta wěž hižom čžežo džěšče. Šako šo pať na wulki, kaž muž tołšty sčtom dašchtaj, dha šo jimaj to njeradži, jón wutorhnyčž; tón šo njehibny, hacž runje se šjeno= eženymi mozami šo próžujeshchtaj. Šako šo i šchě= džiwzej wrócžišchtaj a jemu to powjedashchtaj, dha jimaj tón praji: i lóšchtami a se žadošćemi teho čžěla je runje tať; šu=li maše a młode, móže je kóždy, je=li jo jenož šechže, lóhžy wutorhnyčž; šu=li pať hižom ročhu naroške, dha šo to hižom wjele čžežo čžini; jdyž pať šu šo twjerdže do wutroby šakorjenike, dha nudže to žyłe njemóžne. Młój luby pšchecželko, na ute lóšchty tať jara mało kědžbujeshch a šu tola naj= traschnišchi wobhydlerjo twojeje wutroby. Ty drje

wěricž njechashch, šo šu šame wot šo hrěščne, ty mě= nišch, šo wone to hašle tehdy budu, hdyž šo do hrošnych škutkow pšchestajeja. Ně wšchaf! tute ške požadanja šo wot naroda šem we naš hibaja. Šponi na džěčži, kať šahe tajše požadanja w nich wustupja, kať šu te lóše, njepešne, i wšchitkim hrošnosćam poškilene, šo šo džiwashch, šwoťkal je to na nje pšchishčo. Šsy je i wšchemu dobremu džeržak, šy je napominał a khostak a tola hrošne rěče wjedu a šo šadžerža nje= pšchistojnje, jako bychu wotroščeni hólžy byli. Šwoťkal dha to? Šapošchtoť Šawoť praji: ja wěm, šo w mojim čžěle ničžo dobrehu njebydli. Šo tajšim ta šakasnja: ty njedyrbišch požadacž, to we šebi wopšchija: ty dyrbišch šo wšchědnje na to próžowacž, šameho šo wot wšchitkeho šmasanja čžěla a ducha wurjedžicž a wobštajny wot špocžatka lěta hacž do kónža wostacž pšchi wošwjecženju w bohabojošći.

W čžimž pať šu te požadanja a poškilenja w šnutškomnym čžłowškeje wutroby najbóle štraščne a hrěščne, to je nam w tym prajene: ty njedyrbišch požadacž, sčtož je twojeho bližšcheho. Šakomny a nahramny je kóždy, jedyn bóle, druhi mjenje, kóždy čže rady mēcž wěšte kubta, kaž pjenješ, čžescž, dobre mjeno, dom, dwór, škót, dobru čželedž a sčtož hewať i šbožomnemu žiwjenju škuscha. Šchtož to nima, tón je šebi požada, sčtož to ma, tón čže jo pšchisporjecž. Na šameho šo a na to šwoje kóždy šwěru hlada. Šdyž šebi to něchtón i wěštej džělawosěžu a špróžni= wosěžu dobudže, dha pšchecžiwu temu ničtón ničžo= mēcž njemóže. Pšchi tym pať naš šly duch šašlepi, šo niž jenož na to šwoje hladamy, ale na to, sčtož je druhich. Druhy maju wjazy, dyžli my, a hnydom šo to požadanje hiba, jich dom, herbštowo, bohastwo a teho runja na šo ščajhnyčž. Šošom nam praji, šo šebi to ničtó lubicž njeda a šo nam ničtó to šwoje i dobrým njewotštupi. Dha nětko na to myšlimy, kať bychmy je i leščžu a pod šdacžom ně= kajkeho prawa na šo pšchinješli. Šsu wo prawdže tajše lišchki, kotrež we wowčežej drascže kšodža a tať rjenje a lešnje wscho wuwješć wjedža, šo šo po prawym šda, jako by šo wšchitko po dobrým rjedže štało. Škupyh je došč a na došč, kotšiz šo ššebacž dadža. Tu je jedyn, kiž šwojeho lubeho šuššoda i wšchelakim škupoščam narěčži. Wón i nim jako

dobry towařsch wobthadža, jeho k picžu a k hracžu samjedže, jemu s lichomnstwom pjenjesy počzuje, a hdžž tón wobhudži a řebi žaneje rady wjazy njewě, na jeho dom a ležomstwo nękajki řnadny pjenjes řadži a jemu tunjo wotkupi. Tež to řo stanje, řo tajki dobry přchecžel řwojeho řuřhoda do nękajkeho prozeřa řaplecže, s řalschnej přchřřahu jeho wo wřcho přchinjeře. Njedawno řo w nękajkich nowinach powjedatře, řo bę bohatty muž wjele řamóženja po řebi řawořtajił a je nękajkemu wujej wotkařař. Druřy přchecželjo, s njepopřchecžom na to hladajo, řkóřžbu řařožichu a přches řalschowane wopiřumo dopokařař sputachu, řo jim to herbřtowo řkluřha, řu pař přchęhrali a do wulkeje haniby a řchtrařy panyli. Węm jenu węž, mjenujžy, řo bę přchęd dwazecžimi abo řřizecžimi lętami bur najřarschemu řynej řwoje wulke řubło řa węřtu placcřiřnu přchędal a to tař, řo by tón mlóřřřim bratřam a řotřam hóřny pjenjes wuplacžil. Tón řebi bohatty žonu wřa a tež wřcho wuplacži. Mahle wón wumřje a řchtož bę jeho, po prawym jeho wudowje a jenicžkemu řynej řkluřchęře. Ale nę! jeho bratřja a řotřy, prařo, řo řu přchitróřřeni, přches leřneho řęcžniřa řkóřžbu řapocžachu, řo byřhu dom a herbřtowo na řo řčahnyli. Je to prawje? Hladaj řo řleho požadanja. Wopomń dale, řchtož tón řnjęř praři pola Mat. 5, 27.: řchtož na žónřku pohlada tař, řo by řebi tu řamtu požadał, tón je hižom mandželřtowo s njeř řamař w řwojeř wutrobje. Njewęřř, s řajkim hrořnym njepopřchecžom nękotręžkuliž na bližřchego cželedž hladajo tu řamtu jemu wotpřchřřtaji a k řebi wabi, jemu jeho řkót wuręcži, řo na řchřodže druřeho wjeřeli, abo s hordowcže, s wjecžiwocže a s druřich njeřmanyř winow jeho do haniby njeře! To wřchřtko je řleho požadanja nařtanje. Te řle řóřchty a řadowcže řu podobne na džiwje řwęřjata, kotřež we wutrobje řpja a na dobru řřkadnowcž řakaju, hdžež móřle řo wuřunęč a řchřkodu cžinič. Wachujmy a modlmy řo, řo do řpřtowanja njepanjemy. Duch je hotowy, ale cžęto je řłabe.

Dowcž po tajkim njeře, řo přchř řapocžatku noweho lęta řebi lute dobre řbože přchęjemy, ale, je-li řo cžzemy, řo by řo nam derje řchło a Woža lubowcž nam wobradžił, řchtož k prawemu męreř řkluři, dha řchřřizujmy řwoje cžęto s jeho řřymi řóřchty a řa-

dowcžemi. řaj! podřłocžmy te řle cžęłne požadanja, wukopajmy a wukoręimy je s wutrobę, řbalujmy řo teho wřchęho, řchtož napřchecžiwowo duřchř wozuje a hiđžmy řwět. řo by řo nam tajke džęlo pař cžim lępje radžiło, dha męřny řwoje wjeřele na Wořy, přchetož na cžimž řwět řo řraduje, ač, to jara rucže řańđže. řchtož ma radowcž na Wořy řóždy cžah, tón węřcže naniđže na pucžu žiwjenja, řchtož řebi duřchřa požada. —

Wjele řa džiw wjele pomřha.

Nypařež řętrej njebę wřchř w žiwocže prawje a wón teho dla po leřarja póřřla. Tón jeho řwęřu přchępřta a jemu přchřřařa řo dęřbi hóřku řól (bitter-salž) nuts bracž. Tu pola řřlamarja tuniřcho dořtanjecže, rjekny leřar, hacž w hřpřřy. řdžž řcže řebi ju kupili, wotwažcže na wřř tař wjele, hacž

řkoty džęřacžhřiwnař waři a wužięče tu a wam budže lępje; jutřje řařo řa wami pohladam.

řako leřar na druři džęři k řhoremu řętrej přchřńđže, tón bliđy a na mřęřazęho podobny w řwojim řožu leřęře a řařořnje řtonaře.

Nó, řętrej, tař řhodži? je wuřařane leřarřtowo nęřřto pomřhato?

řaj! řaj! řnjeře, pomřhato je, řařowcžęře řhory,

a kak jara, ja šym zyly mczerawſki džen a dženſ-niſchu nóz won bėhacž dyrbjak; to dlėje njemudžeržu.

Šm! ſchto pať tola macže, Bėtrje, wy wo prawdže hubjeny wonhladacže? Njejeje dha tu ſól brali, kaž šym wam to pſchikaſak?

To ſo wė, wotwolwi Bėtr, o! hdyž tola njebudžich to cziniť; mi je tak ſlė, jako bych wumrjecž dyrbjak.

Nėť pať bu knjes dochtr hnėwny.

Šchto dha tola hlupeho bledžicže? Šcže dha ſól wotwažili, kaž šym wam wuľaſak, to rėka: tať wjele, kaž na ſloty džeľacžhriwnať dže?

To šym cziniť, ach mój Wožo, mój Wožo, mój Wožo!

Nó! tať wjele dha bė?

Nėkať tať wjele, kaž dwė horschczi.

Šchto? wy drje ſcže wrótny, dochtr naſtróžany ſawoľa; to woľa ſkónzuje; hdyže macže tón ſloty, poľacže mi jón.

Ach! luby Wožo, ſdychowawſche Kypatež Bėtr, ja žaneho ſkoteho džeľacžhriwnaťa njemėjach a tež w hylej wſy nihtó žaneho njemėjeſche; dha šym dróbnepjenjeſy brať, kšopor a ſlėbro, tať wjele doniž bė džeľacž hriwnow a na to šym tón póľver wotwažik a nutſbrať.

Wóh ſwarnuj, to budžičſche waſcha ſunjercž bycz móhla! ě ſbožu mam wėſte krepki pſchi ſebi, bjerće te ě ſebi, tať ſo wam pomhaja.

A Bėtrej bu ľepje; jemu bė ſa zyľe žiwjenje wóľd wurjedženy.

Wjeczenie je moje!

Na wſach tať derje kaž w mėſtach, wſchudžom po krajach, haj w ſamych Šserbach ſu ludžo živi, kotrymž jedyn rady ſ pucža dže. Šsu to te twjerde a wobužne hłowy, na ſwój wužik ſmyſlene, ſo ſ nimi njeje žaneho czinjenja. Ludžo to ſu, kottſž wſchudžom a we wſchėm chzedža prawo mėcz a wot teho, ſchtož ſu ſebi wumyſlili, tež niž krocžakku naſad njeſtupja. ě temu ſu woni ſ wjetſcha nahleho ducha, ě hnėwu lóhžy wabjeni, a ě wjecziwoſcži pokhileni. Woni kóždemu wſcho ſa ſko wofmu, ſ druhimi žaneho pſchėcelneho towarſtwa njedžerža, ale ſu bóle ſami ſa ſo. Njeľnajėſch tajťch bjeſ twojimi ſuſodami a ſnathymi

w twojej wſy? Za jeneho ſnaju. Wón rjane burſke kubko wobſbedži a je wuſtojnny ratať. Piľnje wón je ſwojimi domjazymi džeľa a njeje jemu žana niſa. Břaji ſo, ſo žaneho doľha na ſwojim kuble nima, ale ſo je wſchitko ſapľacžik, haj! nėkottſi chzedža wjedžicž, ſo ma na krajnoſtawſkim banku rjane kapitalije na dań ſtejo. Woni ſu jeho widželi, ſo je tam ſchoť, hdyž bė na wiľach ſwoje žito pſchėdať, a ſebi do nalutowarňſkich cžėtwjenych knižkow, ſchtož je wyſche mėť, ſapiſacž dať. Powjedať wón to niťomu njeje, pſchetož wón ſ zyľa wot wjele rėczow njeje. Tež njeje ſkupy a nahramny, pſchetož wón je ſtajnje derje ſwobleťany a jeho czeľedž jeho kšwali, ſo ſe ſdu njelutuje a ju ſ jėdžu derje wobſtara. Na ſwoje dječzi wón nėſchto waži a ſwojeho najſtarſchego ſyna je na ratařku ſchulu do Budyſchina dať, ſo by tam nėſchto hóbnego nauťnyť. Do gmejnſteje rady ſu jeho wuſwolili a wón je wóľbu pſchijecž dyrbjak, hacž runje bė ſo na wſchitke móžne waſchnje wobarať a temu wuicž ſpytať.

Waľzarjež Miľhať temu rėkaju, kiž je tajťje twjerdeje hłowy a wobužneje myſľe. Šchtož ſebi wón do hłowy ſtaji, to nihtó ſ njeje wuľarowacž njemóže a hdy by wón ſchtyri konje ſapſchahnyť. Šdyž jemu nėhdže ſchto do pucža ſtupi, na kotrymž wón jenož ſam kšodžicž prawo mėcz ſebi myſľi, abo hdyž jemu ſchto napschecžiwu rėcži, dha bórſy roſhnėwany ſ wótrym hłofom powjedacž pócznje a ſ pjaſcžu wo blido bije, kaž njemdry. Se-ľi ſ nėkim do pſchėfory pſchidžje, dha njeje móžno, jeho ě ſjednanju pſchinjeſcž. Wodacž niťomu a nochowacž wón njemóže. Kradſcho wón na ſudnym hamcže ſforži. Žane ľeto ſo njeminje, ſo njeby žadyn prozeſ wjedť, a ſ tym wjele pjenjeſ roſmjetať. Najľepje ſo pſchi tym jeho rėcznik w mėſcže ſteji, kiž jeho ſkóřžby wobſtara. Tola dyrbi ſo ě tuteho kšwalbje prajicž, ſo na pjenježnu warbu njeje ſmyſľeny. Wón je ſprawny a pſchiſtojnny mužik, kiž hnėwnemu a nahľemu Miľhaľej, hdyž tón ě njemu pſchidžje, wot ſkóřžby wotradžuje a jeho ě mėrej abo ě ſjednanju wabicž ſpyta. Jenož hdyž tón na ſwojej hłowje twjerdže wobſteji a ma tež nėkať prawo, dha wón jeho wėž wumjedže.

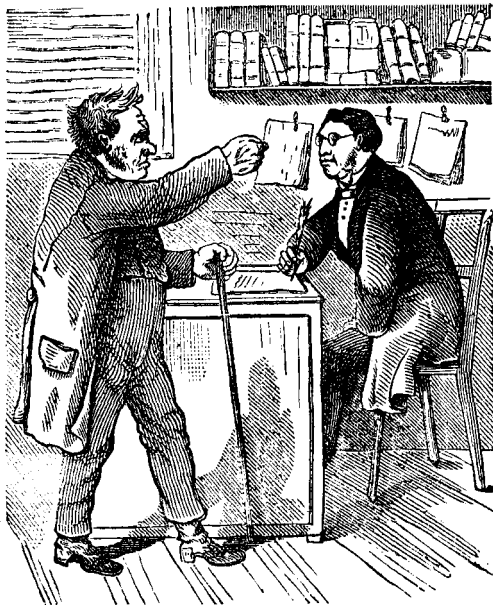
Waľzarjež Miľhať ma ſa ſuſoda Piſkarjež Žurija, mjeľſchego bura, hacž wón je. Tón pať je ľėhny,

schibakstwa połny mužik, kiž je na lute klubu czinjenje smyšlenu. Ze-li može Biskarjež Surij Michala hněwacž, dha wón to s wjebelofscžu scžini. Šižom dawno staj w njeměrje w hromadže žiwaj. Mjesow a pucžow a drubich winow dla staj wjele w hromadže wustoržitoj. Dofelž pak je Biskarjež Surij, kiž tež hewat w swojim hospodarstwoje wjele schita a sboža nima, s wjetšcha stóržby pschebrač, dha šo wón na druhe waschnje na swojim šušobu wjeczič pyta. Šdžež ma škladnosč, njech je to w korcžnje abo w piwarńi abo pschi nekajkich šchěžijnach, dha Surij wo Michalu šmješne wězy powjeda a s njepěknymi rěčemi šo na njeho pschišloda a jeho do haniby pschinjesč spyta. Eso wě, šo šo to kóždy krócž Michalej pscheradži a šo šo stósč a hněw móžnišcho horjesche.

Sedym džen bě gmejnska rada šhromadžisnu měla a bě wo to a druhe jednaca, do cžehož Michal njebě šwolit. Šchitžy běchu psches jene byli, šo chzedža Surjej, kiž bě na to namjet stajit, kruč gmejnskeho pola ša wěšte pjenješy wotšupicž, dofelž tón myšle mějesche, na nim zyhelnicžu stajicž. Temu napschecžimo běšche šo Michal wuprajit a to wšchelafeje winy dla, kotrejež dla mēnjesche prawo mēčž. Drušy pak mēnjachu, šo wón to njepopšhecža abo teho dla czini, dofelž je na Surja šty a šo na nim wšchelafeje šchitwby dla wjeczič chze. Tola pak, šo šo s krótkim praji, gmejnska rada bě tu kup wobšankta a Michal rošnjemdrjeny šhromadžisnu wopuschecži a domoj džěsche.

Tón šamy wjeczor pola Surja wohen wudyri. Wón bě w bróžni wušchoč a plómjenja tak móžnje wočoło šo hrabachu, šo wšchitke twarjenja do prócha a popjela pschemobrocžichu. Štót a wjetšchi džěl smachow bu drje wutorhnjeny, ale šchoda bě wulka došč, tola pak š snješenju, dofelž bě Surij pola jeneho towarštwu šawěščeny. Ššchi pschepyntanju psches wšchinosč bu ša wěšte špósnate, šo je wohen šažoženy. Šchto je to scžinič, to njebě š wuššlědženju. Ša nekotry cžaš pak wo wšy ludžo šebi powjedachu, prjedy škradžu, potom šjawnišcho, šo je Michal Surjomu bróžen šapalit. Surij šam bě š temu a š druhemu wo tym rěčat, šo šebi na nišcho druheho myšlicž njemóže, hacž na swojeho šušobu. Tón bě rošnjemdrjeny a rošhněwany tón wjeczor se šhromadžisny gmejnske rady domoj šchoč a to po

šchěžžy, kotraž šady bróžnje nimo wjedže. Š temu pschińdže, šo šo Michal njebě nišdže pokasat, hdyž bě šo paliko, haj, běchu widželi, šo bě nekotre dny pošdžišcho po šwojim poli a po šwojim dworje žyle w cžěžkich myšlach šhodžit. Šaž to wěčžnje je, tak šo tež tudy mějesche, šo mjenujžy, hdyž je nekajka šla blada w jenej wšy wot něšoho wulehnjena, dha wona nahle rošče, kaž wulka woda, a šo kaž jědojty smij dale wije, hacž je šo do wšchitkich šhěžow a wutrobow šačžiščęžala a dobre mjeno bližišcheho škasyła. Ša-šošledč tež Michalej š wušchomaj pschińdže, šchto šebi ludžo wo nim powjedaju. Šaž jeho šnajecže, móžecže šebi myšlicž, šchto šo šta. Š najšmutsšomnišchim šwojeje wutrobny ranjeny, šo šebi něšto šchto tajke wo nim myšlicž móže, horjesche šo jeho wutroba w najhrošnišchim hněwje. Š jako bě ša tym pschischot, šo drje je Surij byl, kiž je tu šladu wunamakač a rošnjekš, dha by najradšcho na njeho škocžit kaž džiwilaw. Šaj, wón by to scžinič, hdyž jeho njeby žona wotdžeržata. Šchto pak chžyšche czinicž! Ššam šebi šwoje dobre prawo njemóžesche dobyčž ani šo wot teho šleho wuczžicžicž, kotrež šebi drušy wot njeho myšlachu. Džen a nóz šo se šwojim hněwom bědžesche, hacž napošledč wobšanktu, tu wěž po prawym šoku šaplesč. Wón hrabny šwój kij a džěsche š swojemu rěčnikej do měšta. Ššes teho chžyšche wón stóržbu pschecžimo Surjej šažožicž. Šněwny a roššobjeny štupi wón š njemu do jeho šštrwy. Ššwój šklobuč drje bě šebi ščahnyč a wonka wotpožožit, ale šwój kij š ruč njepušchcži. Tón bě jeho brón a jeho šepjera w jeho wulkej šurowošči. Š wótrými šłowami wón swojemu rěčnikej wšcho wupowjeda, tak šo jemu dže. Š ramjenjom wón ščahuje a s pjasčemi wón wočoło šo mjeta, jako by šwojeho njepšhecžela, hdy by jeho mēč, š šemi pobicž chžyč. Ššchitkim falschnym a ššym hubam šwojeje wšy, žonam a mužam, wón hrošy, šo chze jich wšchitkich do jastwa abo tola do šhostanja pschinjesč. Šččnik jemu s mērom pschipošlucha a Michalej da hněw wuššypacž. Šdyž bě šo to a druhe woprašat, dha wón jemu wotmolwi, šo šo w tej wězy žana šččžba šažožicž njehodži, šo šo dyrbi šmērowacž a Bohu wšchitko porucžicž, kiž wšcho na šwětko pschijwedže. Šedym móže šebi derje myšlicž, šo to po

Michałowej myśli njebė. Tón wjele bóle pocza s nowa sathadзец a ƚo sarocзец, so chze ƚwoje prawo pytać a hdy by do Drazdžan k kralej hić dyrbjał a so chze na khostanje ƚwojeho ƚuƚboda, kiž jemu na tajke leŤne waŤhnje kŤhivodu ćzini a jcho do haniby njeŤe, Ťe wŤhej mozu dźelacź, njech to khoŤhtuje a njech s teho pŤchindze, Ťhtoź Ťedze. Nėćznik pak, roŤomny a pobóžny muź, kiž wė, so ƚo tu, dokelź Mihał žanych ƚwėdtkow nima, nićžo wuwjeŤź njeħodźi, jemu s nowa k leŤŤhemu wukladuje a ƚo prózuje jcho k mėrej nawabieć. NapoŤledk wón teho njemdreho muža, kiž pŤchezo s nowa se ƚwojim kjom na Ťhpundowanje Ťorka a s pjaŤezemi hroŤy, na to ƚłowo ƚwiateho piŤma dopomni: wjeczenje je moje, praji tón Knjes. A hłaj! tuto ƚłowo wulku dživnu móz wopokaže. Mihał ƚwoju wupŤeŤrjenu ruku dele puŤchći a ju ƚebi na woczi položi. ĆziŤhina je na dobo wó iŤtwje. We ĤluboŤich myŤlach Ťteji tón prjedy kaź njemdry Mihał. Po kŤwili ƚo Mihał wobroczi a ruku rėćznikej ŤticiwŤŤi je iŤtwy dze, to ƚłowo s ćzicha prajo: wjeczenje je moje, praji tón Knjes.

Michał dźeŤe domoj a pokafa ƚo potom, so je ƚo s nim wulke pŤchemėnjenje Ťtało. Wobužny wón hiŤeće je, ale niź wjazy huėwny a naŤty kaź prjedy. Ťało bu pól lėta poŤdźiŤho ƚuƚbodej Ťurzej dopokafane, so je wón ƚam woħeń w ƚwojej broźni Ťałožit a wón

k ƚedženju pŤchindze, jało bė tón se ƚwojim ŤhibatŤwom tał daloko pŤchŤhoł, ƚo bankerót Ťćzini, dha ƚo Mihałej to ƚłowo: wjeczenje je moje, s myŤłom njechafŤe Ťhubieć. Wón je ƚo polėpŤchil a ƚebi Ĥusto tu Ťhtucźku Ťpėwa: wjeŤele na WoŤy ćzi ƚwėtko da pŤchėŤ Wože ƚłowo, wono tebe poŤylni k pobóžnoŤci wŤŤėdnje Ťnowoh'. —

Nóždy ma ƚwojeho kraholža.

WŤcho być na ƚwėće być chyzł, jenoź niź žadny lėkar abo dochtr. Ťchto ma tajki wuŤtacź, to nićtó njewėri. Rħori ludžo ƚu najwobužniŤe Ťworjenja po zyłej Ťemi. Ťedyn ma bolenje w žiwocze, druhi w kŤhižu; jenemu jėdź njeŤłodźi, druhemu ƚo Ťafafane picze lubi; jenemu wón ŤkŤleŤu lėkarŤtwa ŤapiŤa, kotraž ƚo temu Ťda mała być, druhi ƚwari na tu jućhu, so dyrbi jeje pŤchewjele žłocacź. Ťara porėdko ƚo tajkemu dochtrej luboŤne wobliczo pokazuje, najħuŤziŤcho je njedźał jcho mŤda.

Tał ƚo teź njeboćicźkemu kŤuŤchjanŤkemu dochtrej dźeŤe. Wón bė wuŤtoiny lėkar, kaź to wjele Ťserbow wė, a mėjeŤe wjele ćzinić. Ťedyn dzeń bė wón po wŤach wokolo bėhał a ƚwojich kħorych wopytał. Wopodnju 4 Ĥodžin bė Ťprózu domoj pŤchŤhoł a ƚo k wobjedu ƚynyl. Ĥłódný bė a chyzŤe ƚebi dacź derje ƚłodźicź. Ĥdyž nėł kžizu Ťbėže, so by přeni kŤk woptał, dha ƚo s mozu wo durje Ťakapnje. Žona do iŤtwy Ťkoczi a ruzy kaŤajo woła: ach, knjes dochtro, knježe, knježe, mój hólz, mój Ťank, mój wobohi Ťank! Ťchto pak je, praŤcha ƚo dochtrej knjes, njećėće mi tajku Ĥaru a pomjedajeće mi s mėrom, Ťchto je ƚo waŤchemu hólzei Ťtało? Ach, knježe, póćće jenoź Wože dla kħėtje k nam, Ĥewał wón mumarje, póćće jenoź, kħwatajeće! Nól je dha ƚebi ruku Ťkamał abo nėkaŤku druhu Ťkħodu wŤał abo Ťchto dha jemu je? Ach, wjele hórŤe je ƚo jemu Ťtało, ach! knježe, luby Ťloty knježe, póćće jenoź rucze ƚobu!

Dochtrej knjes kžizu na blido položi a wot blida Ťtanje, na kotrymž ƚwój wobjed Ťtejo wuŤtaji. Wón Ťhrabnje ƚwój grat a kħwata Ťa tej žonu, kotraž žałoŤczo prjedy njeħo bėži. Ĥdyž do kħėže Ťtupi, ƚyŤŤi wón, so Ťank w Ĥornjej iŤtwė Ĥalekuje a Ťynki wot ƚo dawa, podobne na rucze młodeho ćželža. Wón po Ťħodze Ĥorje Ťkoczi, wėŤty, so je ƚo jow wulke nje-

šbože stało, wón wo jstwyje Zanka woblada, kiž na šchpundowanju šedži. Wšohe džěcjo je šebi maczerńy najnowšči hornz na šwoju mudru hlóječku tyfnyło, so wot njeje a wot wuščow ani próščka wjazy njeje wiđžecž. Hornz pak tak twjerđže šedži, so šo hibnyč njeđa. Zank teho dla kaž njembry woła a tak žačošnje stona, so šo jeho maczeri pšched lutej boloscju wutroba žamacž sečže. Dochtrez knjes šo pak lědom šdžerži, so njeby šo jej do woczow šmjak. Wón cžini, jako by tu wulki strach žiwjenja byl a hdyž hornz jow a tam wjerčecž spyta, Zank š nowa šchřeczi a płacže, so šo žyła rěka šylšow spodhy won lije. Nětko pak, šwoje šlēborne klěčeže šapšchimnyšči š nimi na hornyč dale a móžnišcho bije a hlaj! tón šo rošlamje a luby Zank je wot šmjercže wumóženy! Tón hnydom womjelńuje a macž pódla steji šo wulzy džiwajo a žaneho šłowcžka móžna. Napošledk pak šo wona dohlada, ščto je šo stało. Mjersaza wona rjeknje: ščto? mój nowy hornyč! Šdyž nicžo drugeho nje-wěšče, hacž to, dha ja waš njebudžich trjebaka — ach, mój nowy rjany hornz. Na to wona te roššlamane kručji šeběra a šo wo Zana dale nještara, tež wo knjesa dochtra niz, kiž, žaneho džaka njeđostawšči, se jstwy šhwata. Šdyž pak domoj pšchidže, šwój dobry wobjed wuštudženy namaša.

Šrawjež braščka.

Šutry tu běchu. To je tón rjany a krašny šwjedžen, kiž nam kóžde lěto tu powješčž pšchinješe, so horjestanje, ščtož je pohrjebane, so na šłoncžko wuidže, ščtož w potajnym leži. Wě šobotu wječor, šłoncžko bě šo rjenje šhowało a se wšchitkimi šwonami šo bě wšwonilo, so by šo ludžom pšchpowjedžilo: jutšje je wješeka jutrownička. Wo wšy pěčna cžiščina knježesche. Ženož tu a tam hiščeže wotrocžł dwór cžiščesche, šlužomna holza šudobje rjedžesche, so by na šwjate dny wšcho pěknje cžiste było.

W jenym domje, kiž bě wot šchwarneje šahrody wobdaty, bě šo tuto džěko hižom hodžinu do šwonjenja došonjašo. Wě to dom bura Zana Šabliza, kiž bě hiščeže nježenjeny, někotre tšjeczi lět šary, derje froščženy, ale trochu blědeho woblicža. Wón se šwojej maczerju w delńej jstwe šedžesche a wonaj šebi to a druge, ščtož bě šo wo wšy stało, powje-

daščaj. Za stara žónka wot nimale wóšomdžešacž lět bě štrowa a czerštwu, a wješkožeje myšle, so won-hladasche, jako by hašle šchtyrzeczi lět stara byla. Wona na šchrybarjez kury šwarjesche, so běchu do jeje šahrody šalěške a jej tam nakladženy hróč wu-hrjebate. Na jene dobo šo pak na šwojeho šyna wobroczi prajizy: Šano, hdy pak šo woženišč? ja šym šo šestarika a nimam dlěhe lóšcht, tvojou hošposu cžinicž; štaraj šo wo mlódu žónku, kotraž móhla na moje měšto štupicž! Šan, kiž po prawym šapšchim-nyčž njemóžesche, kaš jeho macž wot kničžomnyč šchrybarjez kur na jeho ženětwu pšchidže, wotmolwi naštróžany po šhwili: hdyž žaneje drugeje štarosče nimacže, hacž jenož teje, dha šměrujče šo, luba maczi; ludžo wo wšy praja, so šče kóžde lěto mlódscha a so njeby žana moje hošpodarštwu tak pěknje wješčž móhla kaž wy. Ach! ščto ludžo praja, to mje a tebe nicžo nještara, bórcžesche wona; ja šama najšěpje wěm, kaš mi je. Ty šo pšched holzami bojíšč, kaž wróbl pšched šcherjenjom. Šraj mi, Wože dla, ščto je na tym wina, so šy tajki bojašny a wo žanu mlódu holzu njerodžíšč. Za jich wjazy, dyžli jenu wěm, kotraž by šebi tebe rad wšała a by šo tež sa tebe derje hodžila. Ženicž šo tola dhrbišč, njech chžesč abo nochžesč. Šřejny wostacž njemóžesč tvojeho hošpodarštwu dla. Čžeho dla šo tak dolho komdžíšč? Ludžo maju prawje, hdyž tebi Šabliz „poiščata hlówa“ rěšaju. Wopomni šebi to šwjate dny a cžin, so w lěcju mlódu žonu do domu pšch-wjedžesč; mi je šo wostudžilo, tu dlěhe hošposa byčž a na njepoškušny a lóšnu cželedž šo hnědacž.

Š tutyimi šłowami wona se jstwy šhwatasche, so by sa šlužomnymi holzami hladaša, hacž šu š dejenjom hotowe a hacž šu hróžž pěknje wumjetke. Šan pak š žawki štaže a š wóšnu štupi, pšched kotrymž nałětni wěšfik š mlódyimi pupkow pošnyimi hašosami kručšwiny hrajšasche. Čžnicžka bě wonka, a nutška w jeho wutrobje štyš a šrudoba. Ženicž šo dhrbju, praji wón pšchi šebi, to šebi moja macž štajnje a wošpjet žada, a ja šo tola boju pšched ženětwu. Šolzy a žony šu lóše a chžedža knještwo mēcž, ja pak chju š knješom byčž w mojim domje a njecham šebi roš-kašowacž dacž wot žaneje; ja byč najšhubjenišči cžłowješ byl, hdy byč najšku hubatu, šwarjatu

žónsku měl, kotraž by chzyla wot ranja hačž do wječzora jenož plapotacž a kušacž. Wóh swarnuj mje, ja wostanu nježenjenu. To běchu te myšle, kotrež šo w Sanowej hłowje wjerczachu. Wón bě dživny młody hólz. Dobrocziwy bě, šo nikomu žaneho šeho šlowcžka prajicž njemóžesche. Wojasny tež bě, šo wjele š druhimi rěčecž šo nještřóbli. Š temu bě trochu lěni, šo najradšcho doma wosta a šo towařstwa š druhimi šdalowasche. Š konšervativny wón bě, šo šo jemu někajke pšcheměnenje we wšchědnym žiwjenju a domjazym wašchnju napschecziwne a wostudle šdasche. Jene pak chzemy pšchistajicž, šo bychmy jeho prawje sefnali, wón bě, hačž runje dobry, wěrjazy kšchesečžian, tola k pšchiwěrje jara pokhileny a šebi myšlesche, šo budže žona jeho na lešne wašchnje šjebacž a na jene abo druge wašchnje pod šwoje kommando dobyčž. Ludžo žyly njeprawje njemějachu, hdyž běchu jemu pšchimjeno „pojščata hłowa“ dali. Pšchetož wón šebi jemu wěž se wšchěch bokow pšchemyšlowasche, prjedy hačž ju wuwjedže. Še žentwu bě tež tak hačž dotal bykšo, šo njebě ženje k žanemu wěštemu wobšanknjenju pšchińcž móhł.

Šan dolho pšchi wónnje štejesche š pokhilenej hłowu a w czežkich myšlach. Maczejne šłowa jemu hiščeže pšchego we wušchomaj šynczachu. Dolež šo jemu pak wó jstwyje dale bóle štykacž pocža, dha wón do šahrody a š njeje do wšy šhwatašche, pytajo, hačž njeby nihdže žaneho pšchecžela namakał, kiž by jemu dobru radu dał. Dha na dobo jemu do myšlow pšchińdže, šo je jutrowna nóž a šo w nej šo hodži do pšchichodnošče widžecž, hdyž šebi jedyn špěwařske k šožu položi a je do póknožy pó cžnje wotewri. Kajtiž tón šhěrlušč je, na kotryž jedyn trječki, tajki budže pšchichod. Tón pak, kajtiž ša njeho budže, hačž budže do špšchaha mandželstwa šapšchěnjenu abo hačž budže šwoju dobru šwobodu dale wobšchowacž, to chzylšche wón rady wjedžecž. Šo tajkim džěšche wón šahe špacž do šwojeje stareje komory a lehnj šo do šoža. Prjedy pak šebi na stólz pšchi šožu špěwařske položi a hdyž bě šwoje pacžerje wušpěwał, wón wušny. Šsrjedž nožy wón pak po štyštnym šonje, kotryž bě měl, wotuczi a šo dopomnjo na šwoje prjódwšacže pó cžnje ša špěwařskimi knihami mašasche a hdyž bě nutny wótcženasč wušpěwał, do nich pšchi-

masche. Ša to wón wotewřene kniži wot šo na bok položi, šo na druhi bok walimšchi a po doštim štyškanju, jako bě póknož wotbišo, do drěmanja šapadže.

Šjane jutrowne šłoncžko šwoje jašne pruhi do cžicheje komory ščežesche, jako Šan se španja wotuczi. Jemu bě šo šdžako, šo někajki šuchi krawž se šwojimi nožizami ša nim honi a šo jeho šame šle duchi šožo wokoło njeho wušměšchujaj, šo pak na druhim boku štejo dobri jandželjo, na wješne holžy podobni, w běhčy šutnicžčach jeho k šebi krawaj a jeho š towařstwa cžertow wumož chžedža, cžerwjene bancžiki wokoło jeho hłowu wijo. Š czežkim šdychnjenjom Šan wocži wotewri a bliško šoža wotcžinjene špěwařske ležo widži. Ščto pak te jemu pšchpowjedaju? prašcha wón šo se štyštnej bojošcžu. Dolho traje, prjedy hačž šo šhěróbli, do nich pohladacž. Budže to šmjertny šhěrlušč abo hodowny abo jutrowny abo džafomny ša dobre žně? Bliže wón kniži k šebi ščežnje a ščto jemu pokasuja? Wón je runje na njewješčžinskij šhěrlušč cžo. 439 trječki. Wutroba jemu pukotasche a hašošy bošoweho křika, kiž pšchod wónnom štejesche, šo jemu šdachu poršty lóšych cžlowjekow bycž, kotřiz se šměchom na njeho pokasuja, jako bychy prajicž chzyl, hlaj! ty šazpjerjo mandželstwa, ty tola tym rječčasam njewucžeknjesh, kotrež tež ša tebe šu šwajšane w pšchichodnošcži. Mój Šešušo! šawoła wón, hiščeže jedyn křócž na tón šhěrlušč pohladajo, kiž ma šo po tym hložu špěwacž: tak rjenje šwěcži šernicžka, mój Wožo a mój Šenježe, dha mi tola ničžo njepomha, ja budu šo dyrhjecž poddacž. Šněwny wón špěwarške do kucžika cžišnje a š woběmaj nošomaj š šoža wušfoczi. —

Matij Šuban w Š. bě po prawym krawž. Šeho nan bě knježi pohoncž był a šahe wumrjel. Šo šebi bě šwoju wudowu se šadlesčkom džěczi šawoštajit, ale hješ šamóženja. Matij bě teho dla nušowany, krawštwo wušnycž, dolež šebi to najmjeneje pjenješ žada. Šrawž mašo gratu trjeba a mašo wušožka. Šajštšudšchi hólz, hdyž je něščto nawušnył, móže šo na wšy jako miščtr šašydlicž. Šeho dla macž a džěd wobšanknyšchtaj, šo ma Matij krawž bycž a to cžim bóle, dolež bě po šdacžu šlaby a šhětro mały, hdyž bu se ščule pušchecženy. Wón k wuštojnemu

mišchtrej pschińdže, pola kotrehož něšto hódneho nawukny. Wješny krawski mišchtr pač žaneho wobstajneho města nima. Wón kóždy tydzeń swój statok pscheměni a druhdy kóždy tydzeń nětotry króc. Ludžo na wšy ani k mlynkej ani k tkalzej ani k krawzej wulkeho dowěrjenja nimaju, dokelž so boja, so móhł tak, kaž mlynkej sorna a tkalzej pschědzemo nimo panje, tež krawzej kruch płatu w porstach wišajo wostacž. Woni šebi myšla, so so to stacž njemóže, hdyž krawza se swojim pomoznikom abo wuczomnikom k šebi do domu na schicže wosmu. K temu je to tež tunišcho, dokelž jědž a shtož tajki krawz trjeba, wyšoko njelicža.

Matij se swojim mišchtrom po wšach na schicže khodzěšče a pschi tym wjele šlyšesče, shtož šebi ludžo powjedachu. Wón šam dyrhješče drje hubu džeržecž, ale shtož wón šašlyšča, to šebi w pomjatkhu khowašče. Wošebje so jemu to jara lubješče, hdyž so tu a tam něšto wo zušych krajach powjedášče, a žadanje, šebi junu šwět wobhladacž a po šwěcže wokoło pucžowacž so, czim staršchi wón bu, czim móžnišcho we nim hibašče. Wo prawdže, jako bė wuruknył, praji wón swojemu mišchtrej božemje a poda so do ščěrokeho šwěta na wandrowanje. Wón bė czeńki a šuchi po shtalcže, mějesče por czorno-selenych woczow, kotrejž jemu w hłowje jow a tam rejwaschtej, czorne hłošy, kotrejž jemu po czole dele wišachu a woblekášče so s wjetšcha trochu hinał, dnyłi drusy ludžo. Tak wón po šwěcže wokoło pucžowášče, s wješelej myšlicžku a s próšnej móschnicžku, w swojim brēmjeschku koschlicžku a hewal mało schatom khowajo. Wón tu a tam džělo namała, ale dolho na jenyh a tym šamym blaku njewošta. Najdłěhe wón w jenyh němskim městaschku Delnjeje Łuzizy džělašče a tam so do někajšeje mlodeje kucharki šalubowa. Dolho so njeběschtaj hromadže wodžikoj, dha Matijej do myšlow pschińdže, so ženicž. Jeho lubošč k pětnej Grejče bė tak horza, so na nicžo druge njemyšlesče, hacž kał by s nej sterje lěpje kwap džeržak. Po dolhim rospomnjenju wón swoje brēmjeschko šwaja a jedyn džěń s nim k swojej Grejče do kuchnje stupi. Za so njemało štroži, so jejny khróbkhy nawoženja tajki k nej pschińdže, pschihotowany na pucžowanje. Haj

wona so hanibowášče a so šacžerwjeni najbóle teho dla, dokelž mloda domjaza knježnicžka runje pola njeje pschěbwasče. Wón pač so na ławku šyže prajizy: luba Grejtku, šyn so tola mi s napšhecža, ja mam tebi něšto jara wažne prajicž. Grejta so šyže a

k nej ta mloda knježnicžka, kotrejž so tón mlody pachol po jeho waschnju lubješče. Matij pač pocža tajku rěč džeržecž: Moja luba njewješta, mój šwój drje wobaj hišcže mlodaj, mój šwój khudaj, ale so so lubo mamoj, je wěste. Za šym Šserb, ty šy němska; ja šym krawz, ty šy kucharka; ja šym šy-
rota, ty tež, to pač wschitko nicžo njewadži, mój chze-
moj so hromadže ženicž. Pošlychaj jenož, rěčješče wón dale, porst swojeje praweje ruki k swojemu no-
šej pošbėhajo, pošlychaj jenož, luba Grejtku, a budž s měrom, ja chzu czi wschitko na dróbně rošestajicž, kał šym šebi tu wěž pschemyšlik. Šlaj! ja šym ho-
towy, so do swojeje narodneje wšy wrócicž. Tam je krawski mišchtr wurjek, pola kotrehož šym wuk-
nył a pobrachuje tam jedyn, kiž by ludžom nušne šuknje schil. Za so tam šynu, wotnajam šebi štwicžku. Ša bėrtl lěta ty tutu twoju šlužbu wopušcěšich, mój so šwěrowacž damoj a ty budžěsch kucharka w naju

domje. Hdyž runje tež wjele k warjenju njesmějemoj, móže namaj s Božej pomozu a je-li šo lubo mamoj a šwěru džělamoj, najrjenšče sbože satežěcž. Grejta s wulkej nutrnošču pošluchasche, a jemu to a druhe napscheczimo stajicž spyta a mloda knjeznicžka šo lešnje na teho khróbleho namoženju šmějesche, kiž šebi tudy s lešnym woblicžom šwój pschichod schiješche. Matij pak s wobštajnošču pschi tym wošta, schtož bě šebi pschewoša a Grejta, ta mloda nje-wjesta, napošledk do wscheho šwoli. Wonaj šebi ruku daschtaj, wón šebi šwoje brēmjescho na khrībjet ežišnu, šwój kij hrabny a nimo mlodeje kóčki, kotraž bě hješ tym w kuchni hrajkala a do kucžika ežěfasche, s twjerdymi krocželemi wotšal khwatašche.

Sako Matij do šwojeje narodneje wšy pschińdže, wón wscho taš namafa, kaž bě jemu to jeho šotra pišata. Krawski mišchr bě šwój kóhcž sčožik a wot-poczowasche w rowje wot šwojeho džěla. Mufa bě wo krawza a ludžo s wješelosešču teho witachu, kiž k nim pschińdže jich s njeje wumóž. Stwicžka s ko-moru bu wotnajata a sa tydženi šedžesche Matij sa małym blidkom, najrjenšče šuknje po nowej módže sa hólzy a holzy schijo. W postajenym ežaštu ta mloda mandželska pschicžeje. Wón schijesche a platašche, wona schaty sa ludži plókasche a pschi kšecžinach a kwašach kucharjesche a pschi tym šo jimaj derje džěsche. Lěta běchu šo minyše, dobre kaž šle. Čžerjóda džěcži šo s nimaj sa blido šydasche a wschitke duchu našycžene. Wjetšcha hospoda bu nusna, haj! hěža a šahroda šo kupi, a Lubanež ludžo špokojne s sbožomne žiwjenje wjedžichu. Wóh bě s nimi a voni šo k njemu a k jeho šłowu a domu šwěru džeržachu. Lubanež Matij dobre mjeno po zylej wokol-osečji wužiwasche a jeho Grejta bě ežesčena pola lonow, kotrež s njej ežimicž mějachu. Dha šo něschto wo wšy poda, schtož mějesche sa njeju wulzy wažne bycž.

Sšlawny muzik, kiž bě doške lěta braščka byl, wumrje. Kaž je krawž jara nahladna a wažna wo-zoba, tajka je to tež braščka we wošadach. Schtó chyzk o přecž? Kaš bychu šo ženitwy a kwašy w Šser-ach stacž móhše, hdyž tu njeby žadny wustojny rasčka byl. Tcho dla bu tuteje šmjercže dla wulke žarowanje daloko a schěroko. To šo pak rucže šlehnj, ako Lubanež Matij s rjanymi šłowami w nowinach

wosjemi, šo chže wón to wupróšujene braščče město wupjelnicž. Haj! wón bě šo narěcžecž daš a šo nusowany ežuk, tajke wjekne šastojnstwo na šo wsacž. Wón bě tež k temu zyle kwanj: Muž bě w naj-lěpschich lětach žiwjenja, wulke šnajomstwo wón mě-jesche we wschěch šerbstich wšach, po kotrychž bě na schicže kšodžik; rěcže dar wobšedžesche, šo šo kóždy nad nim došč sšodžiwacž njemóžesche, a špěwacž wón móžesche, šo šo schtucžki a hróncžka s rjanym hšošom s jeho erta jenož taš kulachu. Hdyž šo tež pschi šrudnych škladnoščach s pschistojnym waschjom sa-džeržecž wjedžesche, dha šo tola tež pschi wješolych došč žortniwy bycž wustejesche. Š jenym šłowom: krawzez braščka bě po krótkim ežaštu jako muž wu-wošany, kiž niž jenož rjane šuknje schicž, ale tež hólzow a holzy do ženitwy šaplesč, a pschi kwašach pošlucžicž wě, šo to najrjenišchi schik mějesche. Š temu pschińdže, šo šwoju jekhu jenož tu a tam nastajesche, hdyž w nalěcžu abo w našymje ežlowjestwo jara nusnje nowe šuknje trjebasche, šo pak s wjetšcha na brašččenje šwój ežaš a šwój dar nažožowasche a po Šserbach se šwojim wěnzowanym šfiróžkatym klo-bukom a se šwojimi židžanymi rubiščkami w šaku šwojeje dobreje ežorneje šuknje, běke rubiščto wošolo schije šwajane, šo na schponšku šepjerajo, na kotrežž ežerwjene židžane bancžiki šo wješele šmahowachu, po kraju šo pokasowasche.

Sutrownu šobotu, runje tu šamu, na kotrežž bě Šablizež macž se šwojim šynom Žanom wo jeho ženitwe rěčžala, krawzez braščka wschitke šwoje krawše džělo, kotrežž bě pola njeho sa šwjate dny škasane byšo, hotowe mějesche a w šwojim wuskim dworje šlómicžku do hromady hrabasche, kotražž bě šo tam nabraša, dha k njemu s pscheczelnym postrowjenjom muž štupi, s nim jenajšich lět, ale tošty a derje šwoblešany, kotrehožž zyle waschnje pokasowasche, šo wón něšajšeho noweho ropora dla nješchĩńdže. Wě to mlynkez mišchr s Š., nahladny a bohaty muž, s kotrymž šo Lubanež Matij derje šnajesche. Matij se wschitkimi ludžimi pschistojnje a pětnje wobšhadžesche, ale tutemu mlynkez mišchtrej wón s wošebje lubošnym woblicžom „k nam witaječe“ rjekny. Mjenujžy mišchr mlynk mějesche dwazecžilětnu džówtu, kotraž hšichče

njebě wudata. Matijo, praji tón, chzešć febi horschcž rjaných šlěborných tolektow saškusicž? Se-li móžno, dvě horschcži, tón wotmolwi; wone šo jenož prascha, hacž ma šo to i jehku abo i jasnkom stacz. Twoja jehka mi nicžo pomhacž njemóže, rjekny mišchtr mlynť šo šmějo, ale ty dyrbisch mišchtrschutku šczinič a šo staracž pomhacž, šo šo moja Thereska woženi. Lubje rady, lubje rady, sawoła i wješkylm duchom krawwez brascha. Koho dha chzeće sa nju mēcž? Tcho abo teho, a pschi tym wón po porstach zylt rynť cžeknych nawoženjom liczešce. Ale mlynť i njescežerpliwosczu i hłowu kowny prajizy: sastań, Matijo, wo žaneho tych,

kotrychž tu mjenuješ, njerodžu; Rablizež Jana chzu mēcž! Krawwez braschzy hrabje i rukow padžechu a nastročany wón wotmolwi: to pak je czežke džěto a njewěm, hacž budu to dokonjecž. Rablizež Jan je młody hólz, kiž holzy hidži a šo ženieč njecha; ja šym wjele kročž i nim žěntwy dla rěczak, ale se šwarjenjom je mje wotpołasał. Haj! rjekny na to mlynť, dyrbinu tu wěz sawjesč, to je wěste; ja šym i jeho maczerju wscho wotrěczak; dženska sa tydžěń je hermant w R. a ja i mojej Theresku tam pónđu Rablizež wopytacž. Šsrjedu po tym mašch tam ty dóńcž a hladacž, kať by ty Jana narěczak. Wšchitku twoju

mudrosčž dyrbisch pschi tym napinacž, šo by jeho popanył, a twoja schtoda to njebudže!

Šo tym mišchtr mlynť božemje praji a krawwez brascha dó jstwy džěšce, febi tu wažnu naležnosčž pschemyšlicž. Šutrowne tyłanzu jemu wubjernje šłodžachu a wschě šwojate dnj bě wješekeje myšle. Wschetož te šlěborne tolekti, kotrež běchu jemu šlubjene a i kotrymž mējachu šo drje tež hišcšce někotre i móschnje Rablizež maczerje pschidwadč, šo jemu stajnje psched woczowaj šybołachu. —

Na dnju hermantka w R. Rablizež Jan psched durjemi šedžešce a šwoju nowu tobatowu trubku kurješce, kotruž bě jemu macž kupika. Na dobo šo sady njeho hłoš šlyšchecž da: hlaj wschak, kať młody domjazy knješ tu cžišce drěma! wón wěšcže na žěntwu myšli! Jan postocži a wohladawšchi mlynťez mišchtra a jeho rjanu džówku i tymaj jasnymaj brunymaj wócžkowaj, kotrajž běšchtaj njerwidženaž i druhého woka i njemu stupitoj, njewjedžešce schto prajicž. Tola nufowasche wón teju žadneju hoščow dó jstwy a jako bě tež macž pschischka a jeju pscheczelniwje postrowika, myšlesche wón febi, šo tu jemu trjeba njeje, dlěhe wostacž a bližešce šo i durjam, šo by i bojosčže won cžekał. Mlynťez nan pak, kiž sa tym pschidžže, šo na njeho wobrocži a praji: Zano, ty šy wěšcže potom tať dobry a džěšch i Theresku na hermant a pokazješ jej wschitke te krašnosčže, kotrež šu tam widžecž; wona njeje sa wjele lět na žadym hermant pschischka; ja šym trochu špróžny, šo šobu hič njemóžu a chzu tudy pola twojeje maczerje wostacž a pschi nej wotdychnecž. Šdy by blyšť do Jana dyrk, dha wón šo njeby tať stróžik, kať pschi tych šłowach, kotrež mlynťez nan i njemu rěczješce. Wón, kiž šo hišcšce se žanej holzu ženje njebě wodžik, na žane reje a na žane pschashy njebě pschischol, dyrbješce dženska i tutej rjanej mlynťez Theresu po hermantu kłodžicž, jej drje póprjazny nakupicž abo i nej do korežny stupicž, hđžž běchu herzy šapocželi pišfacz. Wože dla! hłowa šo jemu wjercžešce, jako wón na to špoutni. Šchto budža ludžo prajicž, hdyž jeho widža, kať wješni hólzy a holzy šo šmjecž, hdyž tajke cžini! Tola kať móžešce temu wuńcž? Trubka jemu hašny a i porštom praweje ruki do šafa šwojeho laza mašajo móžešce wschón wobłědnjeny jenož tele šłowčka wot

šo dacž: hdyž Thereska so mnu — haj! so mnu — na haj — na hermanf hieč, haj hieč sechže, nó — haj! dha chzu ja — haj chzu ja to lubje rad, — haj lubje rad čjinič. Thereska, kotraž Žana nje-
snajesche a ničžo wo tym njewjedžishe, sčto jeje nan a jehó macž s nej a s nim prjódkmataj, w swojej njewinosčzi wotmolwi, hdy by byčž dyrbjako, dha ja s Žanom šrijedž nožy psches holeščanski holu du.

Žan hiščče jedyn krócž woczi k njeju posbže a, kaž šo sdašče, frudnje sdychny a pomaku se jstwy do přédka stupi, docžakujó, hacž Thereska sa nim pschiindže. Wo prawdže, ta sa nim šhwata a tak šo na hermanf podataj. Mój Šnježe Božo, kať šo mi póndže, stona wón mjelčžo pschi šebi, hdyž bjes ludži w hromadže stupimój. Wón šebi njewěri, wokoło šo hladacž, a hdyž to čžini, hčaj! dha ludžo jemu a jehó towarščžy, kotraž šo blisko k njemu džerži, s pucža stupaja a šo šmēja. Teho runja jehó šnaczi a wošebje wješni hólžy stejo wostanu a s wopřédka se spodžiwanjom, so wón s tej bohatej mšynkež Theresku šo wodži, njewjedža, sčto prajič. Napošledk jich žyła čžijóda sa nimaj čžeri a jedyn po druhim pschistupiwšchi jemu lute šbožepschecža do wušchow šchepta. Wón chžyšche šazwšflowacž a šhwatašche po móžnosčzi s wulkimi krocželemi, so by dale a, hdy by móžno bylo, šterje lěpje šašo domoj pschischoť. Zola Thereska jehó njepuščeži, ale jehó sa ruku pschimnywšchi, šama trochu bojašna, šo šhroble pschi nim džeržesche. Teho štyř pať pschibjerasche, jaťo po budach šhodžitaj, w kotrychž šo póčžnicžanske póprjanžy pschedawaju a wona jehó nušuje, so by sa nju tu něščto kupiť. Lubje rad — wotmolwi wón — wušwol šebi, sčtož mječž chžesč. A hčaj! wona šebi wušwoli wulku póprjanžowu wutrobu, do čžerwjeneje papjery šawalemu, na kotrejž bē s wulkimi pišnikami ta ščtucžka wotežiščžana:

Th, ty w myšlach mi ležišč,

Th, ty luba šy mi;

Th, ty nade mnu šnježišč,

Njewěšč, kať dobry šym čži.

Radščo by jej Žan žyly kóž póprjanžowych kulkow k nohomaj počožil, hacž so by jej tutu wutrobu s tutym hróncžtom kupiť. Ale wona tak žadosčžiwá runje na tutu wutrobu hladašche a přeni krócž wón šo tu

dohlada, kajkej šprawnej brunej wócžžy wona ma, tak šo šo pod jehó lazom něščto hibacž počža, wo čžimž šam njewjedžishe, sčto to je. Ničžo pať nje-pomhašche, wón dyrbjesche tu wutrobu kupič. Pschedawarťka šo drje lešnje šmėjesche, hdyž tón niz jara drohi dar tej holčžžy pschepoda, ale bóle hišččež šo wščitžy šmėjachu, kotřiz jeju šettachu. Pschetož Thereska šebi w swojej njewinowatosčzi ničžo pschi tym njemyšlo, tón póprjanž tak nješesche, so móžesche kóždy tu ščtucžku derje čžitacž. Wo dlěšchim pscheshodžowanju wona jehó prošesche, so byšchtaj šo domoj wrocžikoj. Žanej pschi tym bē, jaťo by šo mšynski kamjeň s jehó štyřstneje wutroby walik a šhwatašche s nej tak mjele hacž móžesche, so by ludžom s woczow pschischoť. Šdyž pať k domej pschiindžesčtaj, dha mšynť a macž wobeju s mjješelny woblicžom witašchtaj. Wona bē šwojemu hoščžej wščitko nadrobne rošpowjedať, sčto bē šo Žanej jutrownu nóž s njewješčžimškim šhěr-lušchom štaťo. Na to bēšchtaj wobaj psches jene pschisčtoj, so dyrbi krawžez braščka wščitko druge do porjadka štajič. Žaťo bēchu pošwacžili, džěšchtaj mšynkež mišchtr a jehó džówka šwój pucž, derje s počojom se wšchēm, sčtož bēšchtaj šlyšchatoj, widžatoj a wužiwatoj.

Šsi dny po tym šo krawžez braščka rano šaše na pucž poda, so by nadpad na Šablizež Žana wuwjedť. Psches mšynkež nana bē wščitko šhonil, sčtož bē šo na hermanfu w Š. štaťo, a dobreje nadžije, so te šlubjene toleťki jemu šlubjene njebudža, wón do Žanoweho dwora pschiindže, hdyž tón runje šedžesche a šwacžesche. Wóh žohnuj, rješny Matij k njemu štu-pajo. Žan, jaťo krawžez braščku wuhlada, šo poštróži, dokeľž na měščze šhuda, so tón žaneje drugeje wěžy dla k njemu njeindže, šhibá so by jehó k žeitwje narěčžať. Lubanež Matij pať bē lešna hčójčža a na měščze špóšna, so šo s duržemi do šhěže walicž nješunje. Šo by Žana šmėrowať, dha šo wón s woblicžom njewinowateho džěščža k njemu šyže prajizy: mšynkež mišchtr, mój luby pschecžel, je mi prajil, so mašch ty najrješishe prošata na pschedaň. Haj! rjane prošata to šu, wotmolwi Žan, mjješoťy, so je braščka jenož tych dla pschischoť. Te škocžatka buchš wobhladane a po dlěšchim wškowanjú braščka šebi jene kupi. Na to Žan jehó do domu nušowasche, so by tam pošwa-

cził. To bę braszcy lubo a wonaj ęo ęa blidom ęedęo wo tym a druhim, wo wjedrje, wo ęywach, wo ęadzenju bęrnow rosręczowaschaj, ęo bu ęanej wutroba lóhka. ęaneho ęklowęzka njebę straschny braszka hięcęe wo ęentwoje prajik. Tón paę jenoę na dobru ękladnoęę ęakafęe. Wulki kruč ęobęaęy ęebi wotkrawęchi a ju do huby tykrawęchi wón na dobo ęapocęa: tajte rjane ęobęaęy maęch, ale ęaneje ęony hięcęe nimaęch, to njeje prawje, ęano. ęa ęaneje ęony njetrjebam, moja macęeęka hoępodaęstwo nanajlępje wobstara, wotmolwi ęan, a ęo by poęakaf, ęak njeęa dale wo tym ręcęane męcę, ętaęe, ęebi trubku ęaęehli a ę wotnu ęo ętupajo powjedafęe, ęo je ęebi węcera ęęneho mlodeho ęonja kupik a ęo ęo tón jemu jara lubi. ęęne hołzy ęo paę tebi njeľubja, ręcęeęe braszka dale a ęęchezo hięcęe ęaęo nowy kruč ęobęaęy ę ęebi bjerięe. ęy ęy do tyęh lęc ętupik, w kotrychęę dyrbięch ęo ęa ęonu roęhľadowaęę. ędyę bohatu a rjanu męcę ęęeęch, praj mi to ęhróble, ja jich zyku ęęrjódn ęnaju, kotreę byęhu tebe radę węafe, a bohate hołzy to ęu, kotreę byęhu ęchwarny ęjenjeę ę ęęchięporjenju twojeho hoępodaęstwa ęobu ęęchinjeęęe. Na to wón jemu tajte njewjeęty po rjadu pomjenowafęe, ęaę ęiřkarjeę ęanęu w M., ęowarjeę Marju w P., ęalięeę ęanu w R. a ęchó węc, ęak wjele druhich hięcęe, ęo ęan naętróęany ęawóka, ęaętaicęe Matijo, ja wo ęanu njeródu, mi ęo ęana njeľubi, wotajęe nje na poęoj. ęana ęo tebi njeľubi, ęapocęa ę nowa Matij, teę męynkeę ęhereęka nię? ęa ęebi njebyę myęhľik, ęo ęy tajki ęeęharnik, ęano! ęęchaf ęu mi ľudęo powjedali, ęak ęy ęo njedawno na hermanku ę njei wodęik a jej ęóprjanowu wutrobu ę rjanym ľubofnym hróncęękom kupik! ęchto dęa ma to na ęebi? ęan ęo wuręcęowafęe, ęo ęa to nięo njemóęe, ęo je jehó męynkeę nan naręcęaf, ę njei na hermanę hięę a ęo ęebi ęęchi tym nięo ęęeho njeje myęhľik. ęaj! wotmolwi ľeęny braszka, to nięo njepomęa, ty ęy ju ę tym do ręcęow ľudęi ęęchinjeęk, kotřię ę węcęoęęu węcja, ęo je wona twoja njewjeęta, wona ęama ma tebe lubo a jeje nan je mi ęamenu po-wjedaf, ęo ęęeęch ju ty męcę. ęeho dla ęo dlęhe nje wobaraę a ęęin ę njei ęľub ęterje a lępje. ęa teę nje węc, ęęeho dla ty njedyrbjaę to wuwjeęę. ęhereęka je rjana a bohata, ęilna, ródna, dobroęęiwa a

ęęna hołza. ęępęhu ęonu njedostanjeęch. ęo tajkim njeęomđ ęo; ęchóę ękomđzi ęęaę, tón ękomđzi kwaę. To druge wón ę wuętojnę ręcęu hięcęe wuľkadowafęe, haę napoęľeđ doęę naęęęemę ęanej boęemje prajiwęhi domoj dęęeęe.

Tón paę tu ęawoęta węchón naętróęany a ętyęniwy. ęak ęo wuwóęu? praęeęeęe ęo wón. Na węchęc ętronach wón ęo ęaplecęeny ęęujęeęe. ęeho macę, męynkeę ęhereęa, jeje nan a tón bjeľbóęny braszka, węchitzy bęęhu ęo na to ęjenocęili, jehó ę ęeitiwoje nawabięę. ęemu bę, jaęo byęhu węchitzy ęe a dobre duchi wokoło njeho rejewali a na njeho wókali: ęeń ęo, ęeń ęo! a jaęo by ę daloęa ęęyęchaf męy hľóę teho ęhęrluęcha: ęak rjenje ęwęcęi ęernięęka.

Maįępodęiwnięe bę to, ęo męynkeę ęhereęka ęaneho ęklowęzka wo tym nje wjedęeęe, ęchóę bęęchaj ęebi ę njejejeje nan a ęabľizeę macę wotmyęhľioj. ęeho dla wot wobeju krawzeę braszka porucęnoęę doęta, ę njei poręcęeęę. ęeę wona ę wopředka wo ęanej ęeitiwoje nięo njeęhafęe ęęyęeęęę. ęona praji: ęabľizeę ęana ęym ja jenięęi króę wídęika, hdyę bęę hermanę ę nanom pola jehó macęerje; mi ęo ędafęe, jaęo by ęo nje bojaę a jaęo by wjeęoęny byę, hdyę bę nje wotbyę; wón je drje troęhu ęęupikoęty, wotajęe nje ę nim na poęoj. ęemu napęeęęiwo wjedęeęe braszka roęeętaęeęę, ęo je wón jara dobroęęiwa duęha a ęęeęny mlódy hołz, ęo ma rjane buręke ęubko a ęo je do njeje ęalubowany, ęchóę je jej tola ta ęóprjanowu wátrobieęęka ęęheradęięę dyrbjaęa, ęo jenoę je troęhu bojaęny a ęo by, hdy by wón ęhonię, ęo ma jehó wona troęhu lubo, na męcęe haę prajik. ęo prawdęe! Matijej ęo tu lóęo radęi, tu twjeędęięny ęęchewinęęę, dyęili pola ęabľizeę. ęhereęka napoęľeđ ęo ęwęcjo ęľubi, do ęeitiwy ę ęanom ęwoľicęę, hdy by to węcęe byęo, ęo ju męcę ęeęęe a ju lubo ma. ęraęęka jej teho dla tu dobru radu da, ęo ma ęo wona prawje ęęna a ľubofęęiwa ęęeęęiwo njemu poęafacęę, hdyę ęęchichodny króęę ę nim w hromadu trjeęi a ęo węchaf węchón ľóđ jehó wutroby roętaje a węęa bojaęnoęęę ęo ęľubi.

ęjeę tym, ęo bę ęrawzeę braszka ę wuľkei ępróęniwoęęęu ęwoje braşęęęenje pola męynkeę taę derje ęaę pola ęabľizeę dale wjedę, bę ęo róęęny

czaŝ ſwjatkow pſchibliżiſi. Wotręcżane bu, ſo dyrbi młynk ſ Thereſtu ſwjate dny ſ Kablizeż maczeri na wopytanie pſchinić. Poſtleni dżeń meje bę rjany a kraſny naleſni dżeń. Róžiczi w ſahrodzy rjenje kćžejachu a ſwoje hłojczi w miſym wětſiku kolebachu. Jan bę do ſahrodki ſ Thereſtu na kaſanje maczerje ſchoł, jej tam pokajać, kať róže kćžaja, kórki ſkhabjeja a mloda pſchěſada ſo pjenkuje. Thereſta wjeſele powjedaje, jow a tam woſoło Jana ſkałajo; Jan pať ſ bojoſcžu na nju hladajo njewjedziſche, ſchto prajicź a ſchto cżinicź, a njemóžejche tola jej wobarać, jako wona bliſto ſ njemu ſtupi a jemu prawje leſnje do woczow hladaje. W tym woſomiku pať ſa nimaj wjeſele „pomhaj Bóh wamaj“ ſaklicza. Krawzez braſchka to bę, kiź bę ſo do ſahrodki ſunyl a ſ wjeſekym woblicžom jimaj pſchimiknu: wjele ſboža wamaj pſcheju, lubaj ſebi ſlubjenaj! Dha je ſo tola tať ſchwarnje ſcżiniko, ſo ſtaj ſebi dobraj a chzetaj ſo bracz. Daj Bóh ſbože a ſwoje žohnowanje. Jan ſtejeſche proſty, kaź Lotowa žena, hdyž ſo ta ſa Sodomom a Gomorrhju roſhladowaſche, žaneho ſłowcžka móžny. Kaź knot w paſlach popanjeny wón woczji wuwalowaſche a jemu bę wopredka, jako by blieda ſnjercź jeho wutrobny ſo dótknyć chcyła. A žiwjenju ſbudženy wón ſo pať ſacžu, jako Thereſta ſ luboſnym ſmejſotanjom ſwojej ſprawnej brunej wócžzy ſ njemu poſběže a jeho ſa ruku pſchimny. Nowy khróbtý duch na dobo do njeho ſacžahnu a wón rjeknu: haj! Thereſta je moja njewjeſta, wona je ſo mi ſlubila a budže moja žena, hdyž jeje nan a moja macź nicžo pſchecziwo temu nimataj. Bóh ſwarnuj, ſawoła ſ móžnym hłoſom braſchka, runje taj to chzetaj, ſo byſchtaj ſo brałoj, pójtaj jenož do jſtwy, tam wſcho druhe do porjadka ſtajimny. S dobywaſtkim miſotanjom pſchuwjedže wón teju mlodeju ſlubjenaju ſ nanaj a ſ maczeri a tať bę Jan nawoženja, wón njewjedziſche kať.

Wutoru, dżeń woſmeho auguſta, jeniczi ſa zyle lęto, na kotrymž ſo poſny meſaczť ſwęczejche, bę kwaſ a kaťki! to bę rjany ſerbfki kwaſ, to ſebi dajcže wot tych wopikać, kotřiž ſu byli na njón pſcheproſcheni. Wěricź drje budžecze, ſo je ſo pſchi wěrowanju w zyrkwi ſ pſchewodom byrglow rjany njewjeſcžiny kherluſch ſpěwał: Kať rjenje ſwęczi ſernicžta

nam poſna hnady wot Boha, — a ſo je Krawzez braſchka zyku horſchcž tolerkow ſ tuteho kwaſa domoj khowať. Pſchiſtajicź pať na kónzu móžu, ſo je ſo Janowa ženitwa wubjernje radžika, ſo wón je ſwojej lubowanej Thereſu ſbožomne mandželſte a domjaze žiwjenje wjedže a njeſaſtanie Bohu ſo dżakowacz, ſo je jeho tať wobſtarať. Ale wón teź njeſaſtanie Krawzez braſchku khowalicź, kiź je jemu ſ tajtemu ſbožu pomožny byl.

Kať w ſwęcze wonhlada?

Diplomatojo ſu wſcho w ſwęcze ſaſchkerjedžili a ſaſchmatali. Woni ſu na tym we winje, ſo ta ſtara žónſka Europa ſ žanemu prawemu měrej nje- pſchińdže. Woni jejnu ſuſnju ſtajnje plataja, ale jich platanje njedžerži; woni na jeje bolaze rany lute hojaze žaby kładjeja, ale ſ žanej wěrnej a trajazej ſtromoſczi jej pomhacź njewjedža! Diplomatom nje- dawno jedyn nowinať a politikar tajki poroť w jennyh nowinach cżinjjeſche. Diplomatojo, budžecze ſo praſchecź, kajzy ſu to ludžo. Eſu to krawzy abo lękarjo abo cžěble abo něſchto teho runja? Bóh ſwarnuj! Diplomatojo ſu wulzy woſebni kņeža, wuczeni, wy- ſoży, bohaczi mužoj, ſ najwoſebniſchich ſwójbom, ſu czi ſami, kotřiž ſu wot wječchow ſ temu wuſwo- leni a pomołani, te ſwětne ſwontomne naležnoſcže krajow ſaſtupicź a wo tym jednacź a ſo wo to ſtaracź, ſo njeby ſo žanemu krajej žana ſchłoda ſtała. Diplo- matajo ſo woni mjenuja, dolelž maja ſo w ſwojim powołanju jara leſnje a mudrje ſadžerjecź, w prawym czaſu ręcžecź a w prawym mjelcžecź, niź we wſchém wěroſcž prajicź, wſchudžom pętnje wachowacz a kaťacz a wſchelto w potajnym khowacz, huſto na woběmaj bokomaj kłazacz. Eſu to najbóle czi póſtlanzy wječ- chow, kotřiž ſu ſ temu poſtajeni, pſchi druhich zuſych kņěžorſtwach abo republikach zyke lęto pſchewyacz a ſwojeho kņežerja ſaſtupicź. Žana lóhka ſlužba to njeje, hdyž ſo jim runje wyſoka mſda płaczi. Dobra wona teź njeje, pſchetož kóždemu to njeje date, to leſſche ſwěta wſchudžom wuſlědžicź a to prawe we wſchęd ſchufach wutrjećicź, ſchtož ſ leſſchemu krajow a ludow ſlužji. Węcź pať ſo njeda, ſo maja woni naležnoſcže Europiſkeje w ſwojich rukach a ſo wot jich ſtukowanja mēr a ſbože ſwěta wotwiſuje. Pſchi-

dacž tež to čžemy, so woni sa to druždy njemóža, sčtož wopaf a slė wupanje. Pšchetož jim šo napschecžiwu stajeja tu a tam potajne mozy, kotrež jich dobre pšchedewofacžza sfaža, jich dobre wotpohladanja sanicžza a jich lešnje a mudrje wumyšlene wotpohladanja nahle sadžewaja. Ale žyle njeprawje tamny nowinar nima, hdyž tutym diplomatam winu dawa, so šu lėtša wšchelke wuradžili, sčtož je dowěrjenje do jich mudrosčje kšetro pomjenšchiko. Wo tym najbóle to šwėdėči, sčtož je šo w Turkowskej stafo a šo nėtko hiščacžje stawa.

Šaj do Turkowskeje dyrbinym najprjedy pohladacž, hdyž čžemy wjedžecž, kak w šwėcžje won hlada. W lėcžje 1879 bu w Barlinje wulki kongreš, kaž šo dopomnicžje, wotdžeržany, na kotrymž diplomatoyo abo šapóšłanzu wšchitlich wjetšchich móžnarštwow postajichu, kak w Turkowskej byčž dyrbi a sultan wšchemu pėnje pšchiswoli. Wón mėjesčje Gričam kruč kraja a teho runja tež Čžornohórzam kruč wotštipicž, so by šo na wobėmaj bokomaj mėr džeržak. Wšėte mjesy buchu postajene a žyła Europiska s wėstosčžu na to cžakafšče, so šo kongrešowe postajenja wuwjedu. Ale knjes sultan šebi myšlesčje, ja budu šo paščž, so bych wam wasču wolu cžinił. Wón šo lešnje wobarasčje, Gričam dacž, sčtož bė jim kongreš šlubil, a tež Čžornohórzow wón sa nóš wodžesčje, so cži ničžo nje dostachu. Diplomatojo šebi wšchitku próžu dawachu, jeho narėcžecž, so by šłowo džeržak. Ale dženša wón to lubi, jutšje wšcho na šad bjerje. W šwojim Konstantinopolu šedžo šo wón tym europiskim diplomatam šmėjesčje. Dofelž šo Gričoyo a Čžornohórzny na to wobcžejowachu, dha bu w lėcžje 1880 nowy kongreš do Barlina powofany a tudy europiske móžnarštwu s nowa kručje mjesy Turkowskeje postajichu a s nowa sultanej pšchifafachu, tón a tón kruč twojeho kraja mašč Gričam a tón Čžornohórzam wotštipicž, hewaf —. Nė, žane „hewaf“ woni njepšchifafachu, ale jemu jenož pišachu, sčto čžedžza cžinjene mėcž. Knjes sultan šo na to njeroshnėwa, Wóš šwarnuj, nė! wón šo s nowa šmėjesčje na tajte wobšanknjenja. Škradžu wón Albanesow, wot kotrychž kraja mėjesčje wón tež kruč wotštipicž, nasčejutwa, so cži sa brónju pšchimachu a šo s nim a bjes šobu na to šjenocžichu, šo wobšanknjenjam barlinskeho kongreša napschecžzo stajicž.

Šo wjele pišanju a jednanju jow a tam jendželšfi nowy pšchedšyda ministerštwu te družje europiske móžnarštwu narėcžza, so bychu šebi to tola wot sultana lubicž njedali. Woni bėchu pšches jene pšchisčli, so by wón Čžornohórzam tón kruč albanškeho kraja wotštipil, hđžž mėsto Dulcigno leži. Teho dla woni wójnstė kóžje do morja blisfo Dulcigna póšłachu a bu wucžinjene, so dyrbja šo Čžornohórzny na Albanesow dacž a woni čžedžza jim k pomozy byčž. Šenu kšwilu to tak wonhladašče, jako by šo tam šapocžatk k nowej wójnje hotowacž čžył. Šrėnja kanonowa kulfa, hdy by šo tam s wójnstėje kóžje wutšėlika, by móhla wulke njesbože šhotowacž. Ale ničžo teho šo njeje stafo. Kaž šo šda, dha šebi sultan tu wėž pšchemyšli a Dulcigno s wofolnym albanškim krajom Čžornohórzam pšchepoda a wójnstė kóžje šo šašo domoj wrócžza.

Šhwatajmy nėtk do Rušowskeje. Šara rjenje tam tež won njehladašče. Nihiłistoyo šu tam hrosnje škutkowali. Dwójžny šu sa žiwjenjom kšěžora Alexandra stali. Šedyn krocž bė to w Moskwoje, hđžž šo wón po železnizy wjesesčje. Tu bėchu woni podryli s tym wotpohladanjom, jeho moricž. Woni tež, hdyž kšěžorski cžah pšchijėdžje, wjele wosow šanicžichu, ale kšěžor njebė šo s tutym cžahom pšchijowjeł. Druhi krocž bėchu pod wulkim kšěžorskim hrodom w Petersburgu a to runje pod šalu, hđžž kšěžor se šwojej šwójbu wobjeduje, jamu wuryli a s dynamitom napjelnili, kotryž woni šapalichu. Dynamit pšchi wubuchnjenju na 50 wojatow šarash a mėsto, hđžž bėšče kšěžorowy wobjed pšchihotowany, rožžychnowa. Kšěžoršam budžišče žiwjenje šhubil, njebudžiščeli jeho Wóš na to waschnje šwarnowaf, so bė wobjed tón džen nėščto pošdžišcho postajeny.

Kšěžor je potom pošnomóz k wutupjenju nihiłistiskeje hrosnosčje generalej Loris-Melikowej dał. Tón je šo w turkowskej wójnje pšches wulku wutrobitosčž, kšróbłosčž a mudrosčž wušnamjenil a wšchón šwėt šebi myšlesčje, so se wšchej šurowosčžu pšhecžiwu kšěžorowym njepšchecželam šakrocži. Ale nė! hinał je wón šwoju wėž šapocžak. Niž se šurowosčžu je wón šathadžak, nė, wón pyta, hacž runje je jedyn nihiłist tež na njeho kšėlił, šė s dobrym pšchewinycž. Wón to a družje wotštroni, sčtož k njepšpokojnoscži winu dawafšče a nėtko šo štoro šda, jako

by to pomhało, pschetož sa wjele czaša wo nih-
listich nještutkach nicžo hlyščecž njeje. Wutupjeni
pač hlyščcže njejšu, to je wěšte. — Khežor je swoju
knjeni mandželsku šhubil, kotraž je po dołhim czeť-
pjenju 3. junija 1880 wumrjela. — Dokelž šu šo tajfe
hrofnje naddady na ruskeho khežora Alexandra Nikołaje-

wicža stali a je
tež khežorka, jeho
knjeni mandžel-
sta, wumrjela,
dha ludžo wu-
dawachu, jako by
khežor knježenje
šložicž a je cesa-
rowiczej-našlěd-
nikaj Alexandrej
Alexandrowi-
czej, to je swo-
jemu staršchemu
šynaj, ruskemu

krónprynzej,
wotstupicž chyzł.
Ale na tym naj-
sterježane šłowo
wěrnó njeje. W
Rušowskej chze-
dža wšchelazy
ludžo tež konsti-
tuziju měcž, kaž
ju w Sakskej a
Bruskej mamy,
mjenujzy šo kral
abo khežor dawki
šam po swojej
woli podbanam
nakładowacž
njemóže, ale šo
maja šapóškan-

žy, wot luda wušwoleni, t temu prjedy na šejmje
(landtagu) pschiswolicž. A tucži ludžo w Rušowskej
měnja, šo něczišchi ruski khežor, kiž je na dotalne stare
waschnje šwuczeny, hdžež jemu ničto nicžo do knježenja
prajicž nima, woni mēnja, šo wón teho dla njeby tajfu
konstituziju šwojemu ruskemu ludej dač, ale radšcho

š thróna stupil a šwoje stare lēta w mērje žiwy byl.
Tež chzedža ludžo wjedzecž, šo hrabja Loris-Melikow
hižom tajfu konstituziju pschibotuje, ale tež to šo nam
wēricž nočže. Wón je drje wšchelate krajne nalež-
noscže do lēpscheho porjadka stajil a jako minister
šnutzšomnych naležnosczow to dale wutwarjuje, šchož

je khežor šam
šatožil. Tón pač
je ruskemu ludej
šjawny šud dač
a tón je tam
hlyščcže móžni-
šchi, dylši pola
naš, pschetož wo-
jerški šud je pola
naš hlyščcže po-
tajny, w Ru-
šowskej pač tež
šjawny, tač šo
móže kóždy hly-
ščecž a widžecž,
kač tam wojakow
šudža.

Ruski khežor
ma šchěscž džěcži,
mjenujzy pečč
šynow a jenu
džómku. Tuta
je na jendžel-
šeho prynza Al-
freda, wójwodu
edinburgskeho,
woženjena.

Staršchi šynabo
krónprynž mje-
nuje šo Alexan-
der Alexandro-
wicž (to je: šyn

Alexandra) a t temu šo pschistaji: našlědnik-cesarowicž
(to rēka: scžěhowač [nachfolger] khežorow). Wón je
šo 1845 narodžil a je po tajtim 35 lēt starý. Šeho
mandželka je danška prynžesšyna Dagmar, kotruž pač
šu w Rušowskej na Marju pschěšcžili.

Ruski krónprynž (našlědnik) a jeho knjeni man-

General Loris-Melikow.

dżelſka ſtaj dobrocziweje wutrobny a zyle bjes hor-
doſcze. To je najlępje ſ teho ſpóſnacź, kať ſo wonaj
ť ſwojim ſuſkodam ſadzerzujetaj. Mjenujzjy wón ma
ſa ſebje a ſa ſwoju ſwójbu wulki hród ſ wobſchěr-
nym dworom a rjanej ſahrodu. Wón ma tſi dźećzi
a czi maja na dworje abo w ſahrodźe ſwoje hrajki.
Zola wone tam ſame njebrajtaja, ale naſlédniť a
jeho knjeni ſtaj
wſchě dźećzi męſch-
czanom, kiź wokolo
jeju hrodu bydla,
pſcheproſykoj, ſo
ſuńedza ť jeju dźe-
czóm na hrajki
pſchincź, tať huſto
hać je na dworje
abo w ſahrodźe
wuhlabaja.

W zentralnej Aſi-
ſkej maja Ruſſojo
ſwoju niſu ſ Turk-
menami a ſ druhi-
mi ludami, kotſiź
jim njechadza po-
ſkuchacź. Teź ſ
Chineſami ſo pra-
wje ſnjeſcź njemóža.
Ruſki kraj je tať
wulki a wobſchěr-
ny, ſo ſo dźiwacź
njemóžemy, hdyź
ſ dźiwimi ſuſko-
dami druhy w
hromadu praſnje
a bjes krejpschele-
cza to ženje nje-
wotbęzi.

Stoczmy nětko rucze do němſkeho a awſtriſkeho
kheźorſtwa. Tej w dobrym ſwjastu ſtejtej a tať
doſho hać to woſtanie, jeju žadyn njepſcheczel nje-
nadpanje. Njepſcheczelow pať wobej matej wonka
a nutſka. W Awſtrijſkej ta ſtara ſnutſkowna ſwada
bjes tamnymi wſchelakimi narodami daſe traje, Wa-
dźarjo, Czechojo, Polazy, Rutherfordy, — wſchitzjy ſebi

ſwoje dobre prawo žadaja a Němzy jim to pſchiswolicź
nochzedza. Zene hiſczeje wſchitkich ſjenoczi, to je luboſcź
ť kheźorej a ť jeho domu. Za je ſo prawje ſjawnje
poſaſata, hdyź bě ſo krónprynz Rudolf ſ belgiſkej pryn-
ceſynnu Steſaniju ſlubit. — W němſkim kheźorſtwe
ſo my Eſerbja ſ Němzami derje ſnjeſemy, ale prawa
wutrobna ſpokojnoſcź tudy druhy winow dla njeje. Ze

Ruſki krónprynz Alexander Alexandrowicź.

bjesbóžne dawki ſu
pſches męru wy-
ſoke. Wójsko za-
koſnje wjele pje-
ujes trjeba. Wot
1. haprleje dyrbi
25,000 wojaſo.
wjazy ť 3 bróni
ſtupicź. To ſebi
ſa wójsko 73 mill.
hriwn. wjazjy žada.
Schwarney kruh
pjenes, ale nje-
chajny teho dla
morfotacź; diplo-
matojo wjedza, ť
czemu je to niſne.
S męrom teho dla!
jenoź ſo męr wo-
ſtanie; pſchetoz hdy
by wójna naſta-
ła, bychmy hiſczeje
wjele krócź wjazjy
trjebali. Wſchaf
Wiſmarť na to my-
ſli, kať by ſo nam
w dawłach polóže-
nje pſchihotowacź
móhlo! Wón pať
ma w tym tejo nje-

pſcheczelow, ſo wulka mudroſcź ť temu ſluſcha, to nu-
wjeſcź. — Sozialiſtojo męr njedzerza a męnja, ſo
bychmy wſchitko wjele mudriſcho wuwjedli, hdy by ſo
jim knjeſtwo do rukow daſo. To pať ani Wiſmarť
ani kheźor ani wjeťſchina luda njecha. Hdy by to
wérne bylo, ſo tuto lęto žla 130 millionow wunjeſu,
dha by nam pomhane bylo.

Što našy luby fušod w Franzowstej a našy luby pscheczel Zendzelczan czinitaj, chzesy wěseje tež wjedzic. Prěni wschaf ma šo w tym derje, so šebi pschezo wjazy bohastwa nahromadzuje. Pschetož wón plódný kraj wobšedzi a na wikowanje a warbu šo derje wusteji. Präsidnt republiki je tam hišcže tón šamy muž kaž loni, ale ministrio tam dołho na šwojim měseje njewudžerža. Sozialistoj a komunardojo jim žiwjenje czežke czinja a najmóznischi je Gambetta, kiž wschitke wězy, kaž šo sda, po šwojej hłowje wjedže. Kač dołho to pónđe, to šo bóršy potáže. Ša Zendzelstu je w tym lěpje, šo šo w Afganistej a pola Zulufafrow pomaku wscho k mēreji wstuje. Ale w Irlandskej jara hubjenje steji. Tam šu žně žara stupje wupanke. Šlód a choroscž kraj

tyšchitaj. Katarjo pscheczimo bohathym ryčerkublerjam wustupuja, šebi žadajo, šo bychu jim czi pola niž na pacht, ale jako šwobodne wobšedženstwo wotstupili. Gladstone, jendzelski nowy minister-pschedšyda, na liberalnej stronej steji a by turkowskeho sultana najradšcho s jeho kraja wuhnał, hdy by to móžno bylo. Šacž šo jemu to radži, tež to šo w bližšim cžaku potáže. Šene jenož je wěste, šo ma franzowški a jendzelski lud jenajke žadanje po tym, šo by mēr wostał, a temu „Pschedženal“ kaž tež šerbski lud pschihšobujetaj, hdyž jeju wo to praschaju. — W Štalskej kaž w Španiskej njeje šo ničžo rěčow hódneho podało a w druhich krajach Europiskeje njeby žana nusa byla, hdyž njebychu šebi ju ludžo šami czinili. —

Nusa pak tola je a to w Hornjej Šchlesynskej a w němstej sakskej Łuzicy. Nastala je wona psches

žalosčž tam wbohich ludži tyšchi, kotřiž ani žaneho džěla, ani žaneje šuknje a žaneho khlěba nimaju.

te wulke powodženja, kotrež šu tam byłe. Pohladaj pódla do tuteje khlěže a do tuteje nisteje jstwy. Kajša

Njebudžesč s tym na to dopomnieny, kač derje šo maš, šo by šo ša to twojemu Bohu podžakował?

A dale wobhladaj ſebi tu kŕežu, kotraž hroſy ſo do hromady walicz. To je jenož jena wot tych 21 w Runerſdorfje pola Bjernaciz, kotrež ſu tam po tej žałoſnej wulfej wodže widzicž byle, hdžž bē wona wotbēžala. W delnjej iſtwē nan a macž, wobſtarnaj mandželſkaj, bydleſchtaj. Jeju wotroſczena džówtka je do hornjeje iſtwy ſchla a tam ſ woſnom hladajo widži, kaſ woda nahle a móžnje pſchibjera. Wona dele khwata,

woda hižom pod pažu doſaha, ſo dyrbi ſama czekacz, hdžž ſo tepicz njecha. S nufu wona ſmjerczi wotetdže. W hornjej iſtwē, runje wyſche delnjeje, hdžž ſtaj nan a macž, wona ſkſyſchi ſchunjenje wody, wožanje nana wo pomoz a ſtonanje maczerje: ach! Rnježe Wožo, ſmil ſo nad namaj! Na to móžny wrjeſtot, ſczēna panje a poſ morwe czēlo nana a maczerje žoſny ſobu woſmu. Ta džówtka paſ leži na

ſo by to ſtarſhimaj prajika a jeju ſ ſebi horje do- wjedka. Hdžž do kŕeže pſchindže, jej woda hižom hač do kolen dže. Wona ſ ſtwinyſm durjam ſtupi, je wotewricž. Bjes tym paſ ſo nowe žoſny pſchi- wala a taſ ſylnje na durje cziszcza, ſo je wona wotewricž njemóže. Nano, macži! wona woſa, pójtaj, wotczintaj durje. Taj drje to ſkſyſchitaj a nutſtach ſe wſchitkimi mozami cziszcžitaj, ale podarmo. Džówzy

ſolenach — ſmjercžblēda a ruzy žanajo ſdychuje: Wožo, Rnježe, pomhaj mi! —

W ſuſodnej kŕeži je muž žonu a džēczi do hor- njeje iſtwy wuhnaſ a woni ſu, ſchtož ſu ſhrabnyčž móhli, ſobu horje wſali. Wón paſ ſo hiſchčeje jedyn tróčž do delnjeje ſtwy poda, ſo by neſchto, ſchtož je ſabyt, wunjeſt. Senož woſomil wón tam woſtanje. Dha wótre ſchunjenje ſaſkſyſchi a woda ſo do kŕeže

ali. Na smjercz nastrożany wón t durjam khwata, je móžno njeje, je wotczinič, dokelž woda w khezji njepřichida. S wotnami šo žołmy tež s mozu nuts aleja. Wón widzi, šo je šhubjeny a s khwattom na mjeitnu lawku škoczi, kotraž pšchi khachlach steji. žma počina wofoło njeho bycz, dale a bóle šo štwa wodu pjelni; wona jemu hižom hač do šhije došha. Jeho dušcha je čziča t Bohu a s měrom do ožeje wole poddaty wotczajuje smjercz. Wón šky-ži, kať jeho žona a džeczi w hornjej štwě tam a m bėhaja, wón škyšchi jich štyšne wolanje a s w-odnei proštwu šo wón na teho wobroczi, kotremuž a wodowe žołmy poštufšne, šo by jeho wumohł niz šo, ale džeczi dla, kotrež šwojeho wobstararja tať šnje trjebaja. Wón hiščeje s Bohom řeči, dha čziča woda, kotraž jemu hač t hubje dže, špěšnje radowacz. Ščtó móže šobu šacžucž, kať je tutemu šnej s hšubiny wutrobny wušchoť džatomny psalm: Šwal teho šnješa moja dušcha a nješapomů, ščtož wón čzi dobrehu je čziniť!

Druhdy džěd a wotka se ščěšćlětnym džěšćjom šwojeje džówki, kotrež wotczehnjetaj, w šwojej štwicžzy a blidže štejtať šřjedža wody, kotraž je šo do šje nahle walika. Wonať nještaj čžekacz móhšoj, do-ž je šo wšcho nahle štať. Wonať šo modlitaj a šo smjercz pšchihotujetať bje-wščeje nadžije, šo móhšaj wumóženaj bycz. Dha to džěczo, kotrež džěd tšchepotajo w šwojimaj rukomaj džerži, na jene dobo šapocznje šwoje paczerje špěwacz, kotrež kóždy wječšor, hdyž šo šwojemu šnješej praji. Šišes šču-šenje wody jeho čzěnti hšóš t njebješam štupa: o šju, moja pata, mi t pšchikrywaniu data, šřej tвое šřejatko; hdyž rošdaji čžert kłamu, a šwět mi rhye šanu, dha šdžerž ty tвое džěczatko! Wórny potom šoda španje a wšchitzy tšjo šu wumóženi! Ščtó njeby š dopomniť na to pšchikšane šnješowe šłowo: Wožaj ške mni w čžafu teje nušy, dha budu čze wumóz a ty džěšch mje šhwalicž. — Šbožni šmy, hdyž to wěmy čzinimy teho runja.

Róždy šwoje lubuje.

W bajerskim šłownym měšće Mnichowje je wjele šlawnych moleršow, kotřiz šo na to wušteja, naj-nišče wobrašy wudžěťacz. Šur t tajšemu jenemu

pšchindže, šo by šo na žadanje šwojich džěczi molowacz dať. S mudrošćju pať šo wón jeho do přěbka wo-prašcha: ščto budže to placzicž. Šurej šo šdšče pla-czišna, kotruž bė moler prajiť, wyššota bycz a na to morkotajšče. Šaj! wotmolwi moler: luby pšchecželko, wy šurjo lěťša dla hubjenych žnjow tajše došhe bješwocze čziniče, šo ja wjazy barby trjebam hač

šewat. Ša pať šym dobre žně měť, šo njemóžu škoržicž, šur rjetny, a wobrašniť na to kšěťše pšchi-štaji: dha pať móžecze, hdyž je temu tať, tež wjazy placzicž a njebudže wam to ničzo ščhodžicž. Šurit pať, šo s porštom ša wušchomaj drapajo, pšchi šebi myššesče: ničtó hubjenišchi njeje dyžli šur; njech ma abo nima, wón šyrbi placzicž.

Šudajče!

Dwať worčzerje šo junu na dróšy se šwojimi wozami šetkaščtať. Šan t Šětrej rjetnje: daj mi jenu wot tvojich wozow, dha šměju jich hiščeje jedyn křocz tať wjele kať ty. Šě, praji Šětr t Šanej: daj mi jenu wot tvojich, dha šměju runje tať wjele kať ty.

Šraj mi, kať wjele jich kóždy měješče?

Jedyn nan měješče šydom džěczi a w šamóženju 4900 hřiwnow. Še młóšče džěczi jeho hušto pro-

schachu, so by swoju poštenju wolu napisać daś a so by jim wjazy wotkasał, hač tym starschim bratram a šotram. Manej, kiž bě dobrocziwa duscha, šo to njehaše, dofelž mějesche jene swojich džěczi tať lubo kaž družu, a dofelž bě teje wěry, šo budže Bóh tym mlóbschim, hdyž pěni a pobožni wostanu, runje tať pomhač kaž tym starschim. Dofelž pať jemu žaneho mēra njewostajichu a starschi bratřja s tym s pokojom běchu, dha wón tuto wotkasanje sezini.

Najstarschi šyn 100 hriwnow wot zplěho samóženja do přědka a wot teho šbytkneho wošmny džěl dostanje.

Druhi šyn dyrbi na to 200 hriwnow dostać a wot šbytkneho wošmny džěl.

Třeczi do přědka 300 hriwnow a wot šbytkneho wošmny džěl a kóždy druhi hewať 100 hriwnow wjazy, dyžli přjedawšchi, a wot šbytkneho wošmny džěl. Šchtož wyšche wostanje, pošleni wošnje.

Džěczi šebi to lubičž dachu a wono šo nětko prašcha, kať wjele je kóžde džěcžo po šinjerezi nana doštao.

Sudanczkowe prašdenja.

Čžeho dla desčezž dže? Dofelž šo na wošu wjelečž njemóže!

Hdy dha je hšupy najmudřišchi? Hdyž hubu džerži!

Kať wjele fornów hrócha do jeneho měcha dže? Žane, pschetož wone nješdu!

Kóždy šo nad njeť swješeli a ničtó ju tola mēčž njecha? Šta róža to je?

Kotry džěn w protyžy nješteji? Twój šinjertny džěn.

Šchtó naš wjazy dyžli jedyn trócz ša džěn pošmina? Šlód.

Kotra je najdróžšcha tinta? Ša, s kotrejž rěcznik pišče.

Kotre drjemo je najčežšče? Šroschěrski kij.

Kotra woda je najdróžšcha? Ša, kotruž korežmať do piva lije.

Wodu-li, dha dži s pucža.

Rumpakež Wichať mějesche jara štu žonu. Wono na wscho šwarjesche, šchtož wón čžinjesehe. Šuntróc, běšche šebi na měšchčžanski hermanku plát kupiš, šo by šebi nowu pišechu šeschicž dať. Šako domo pschidže a tón plát šwojeť žonje pokasa, wona nje-mało šwarjesche prajizy: ty pať tola šebi wēczny najhubjenišche wušwolišč. Šaj! rjekny wón hněwnje, to Bóh wē, šo je to wěrnó, pschetož to je šo mi teť štaťo, jako šo s tobu woženich.

Šdže je wěrne šbože?

Bohaty muž bě wscho špytať, šo by šbožomny byl, ale podarmo. Wón žaneho wěrneho šboža nje-namafa. Duž jemu něchtó tu radu da, šo by do šwěta wušchol a šbožomneho čžlowjeka pytať, a hdy by jeho namafať, šebi jeho kochlu woblekť — potom budže šbožomny. Wón teho dla k šwojim bohatym wujam a k druhim šnатыm džěšche. Čži mějachu drje wjele kochlow, tola žana njebē tajka, kaž ju wón žadache; pschetož woni šo teho njemóžachu kšwalicž, šo šu špokojni a šbožomni. Wšchón mjersažy šo tón bohacžk na dompuczž poda. Dha jeho na puczju strowy pachol šetka, kiž wješele špěwašche. Bohacžk šwojemu pohonežej pschitafa, šo by šastať, a šo na to teho mlódeho čžlowjeka prašchesehe, hač je šbožomny a špokojny. Čžeho dla ja to njedyrbjať bhečž, wotmolwi tón. Dha mi twuju kochlu daj, prošchesehe bohacžk, to twoja šchłoda njebudže. Šaj, pachol, póť šo šnějo a póť šo hanibujo, moje mo, hdy bych jenož žaneje měť! — Wulki dobyťk je, šchtož je bohabožasty a ma doščž na tym, šchtož jemu Bóh da.

Š nawjedženju!

Šruski pošutny džěn: šrijedu, 11. meje.